

mutua

in

8

5188

af 82

EMBLEMATA

V. C.

ANDREÆ ALCIAT
MEDIOLANENSIS
IVRISCONSULTI.

Cum facili, & compendiosa explicatione, quã
obscura illustrantur, dubiaque omnia
soluuntur.

per CLAVDIUM MINOEM
Diuionensem.

Eiusdem ALCIATI Vita.

Antuerpiæ, Ex Officina plantiniana.
Anno M. DC. LXXVI.

Sumptibus Matthæi de la Bastida, Biblioposæ
Mantuxæ Carpentanorum.

J. Yidro de Cabrera

EMBLEMA

IN

ANDREAE ALCIATI

MEDICINAE

INVENIENSIS

Cum facili & comprehensibili expositione
obscurissimorum quorundam
Solum

PER CLAVDIVM MINORVM

Philosophum

INVENIENSIS

Antigrapha ex Officina Plantiniana

Anno M. DC. LXXVI.

Sumptibus Martini de la Barthe Bibliothecarii
Mansueti Capemontani

[Handwritten signature]

CLAVD. MINOS
CHRISTOPHORO

PLANTINO SVO

S. P.

REt iſti à me tibi vt epitomen conſcribi paterer, ve etiam ipſe meo arbitratu conſcriberem, meorum in Alciati Emblemata Commentariorū, quos ex tua Officina iam ſæpè in lucem emiſiſti. Qua in re primo quidè aſpectu, ne verum diſſimulem, neſcio quomodo reſtitabam: verebar enim ne quid prioribus illis laboribus meis in Alciatum detràheretur ea nouà epitomes editione: & facile mihi ſuccurrebat quid maiorum gentium auctoribus iam olim accidiſſet, quorum penè memoriam ſi nō deleuit omni ex parte, certè non parum imminuit Lectorum: quorumdam inuida, & nimium præceps ignauia. Sed tamè negare tibi aliquid, quem vnice diligo, præſertim, & debita petenti, & honeſta cupienti, durum profeſſo mihi videbatur. Itaque libellum mandauit excribendum homini ſolerti, ac perito, vt tibi morem gererem; meamque cōmentationem ita paucis coarctauit, vt nihil eſſet quod libelli moles eos grauaret; in quorum maximè gratiam te hanc editionem faſſus es adornare. Si quibus tamen nimia breuitas obſcuritatem peperiffe videtur (quod nondum ſuf-

picari possum) vix erunt ij magnoperè mihi mole-
sti, si maiores meos Commenrarios evoluerint, in
quibus nihil puto à me prætermisum, quod ad ar-
gumenta tam lepida, variaque illustrada pertineat:
quos cum recognoscerem superioribus antea actis
mensibus (sed in primis diebus Halcyonijs, quibus
fora conticescut) eosque Scriptorum veterum, &
sanè meliorum locis, seruato tamen aliquo modo, lo-
cupletarem; ad extremum eo perducta res est, vt,
nisi me fallit animus, qui primum factus immaturus
fuit, & quasi abortiuus editus, ad eam maturita-
tem excreuerit, quæ neque doctis improbetur, ne-
que mediocriter eruditis villo modo fastidiat. Scio-
los enim quosdam, & importunos auctores
nihil moror, quin potius ijs quia minimè placeam,
aut etiam displiceam, ego mihi mirificè placeo: ne-
pe vnum non leue mihi palmarium contigisse puto,
quod quæ mea industria, & studium permultis vi-
ris bonis placeat, in suis, & infectis nugonibus dis-
pliceat. Eum ego librum iam pridem tibi vni des-
pondi, mi Plantine, cui quasi prima obstetrix adfui-
sti opportunè: qui que te, non secus ac parentem al-
terum, libenter agnoscit; & qui ferat ægerimè, imò
verò expostulet, quod alio cultu quam tuo fuerit
in lucem emissus anno proximè superiore, idque
Lutetiæ, me nihil tale aliquid cogitante, ac ne qui-
dem suspicante. In quo editionis nouæ conatu an-
te meritatem non tolerandam, an potius avaritiam
nimium cæcæm audaculi hominis admirari debeã,
non planè video: existimauit enim, sed ineptè ad-
modum, vena dignum plagium, aut auctore incon-
sultis

Culto, vel absente, cuius permissum esse libros non suos edere. Atqui nemo est qui nesciat quæ iam scripta iam antè mandata typis, & manibus hominum trita, quoties ferè sunt recudenda, à suis auctoribus, vel emendari, vel etiam illustrari, adèd vt novam subinde accessionem cai denteras phrontidas præ se f-rant. Quod nisi sit liberum scriptoribus, quorum laboribus securi fruimur; neque per sordidos quosdam bibliopolas ijs liceat aliquid inuentis prioribus adijcere, vel detrahere, ne misera futura est eorum hominum conditio, qui ad rem augendam litterariam multum operæ ac studij ponūt. Sed non plura: tu, Plantine amicissime, memineris te dedisse fidem de maioribus meis Commentarijs recens à me cultis, & expolitis, quam nihil temerè cogites, nihil in vanum pollicearis, dudum percepi. Ego quod te reliquis omnibus anteponam, qui artem tuam exercean, facio non temerè, aut minus prudenter, vt qui certis persuasus argumentis me non falli certò sciam vna cum multis laudatis viris, qui de tua virtute, & ingenio planè sincero verissimè iudicant. VALE. Lutetià, Nonis Sextil. M. D. LXXXIII.

M. V. 2

¶ 3

AP 2

APPROBATIO.

Andræ Alciati V. C. Emblemata selectiora nihil continent, quod Fidei Catholicæ aduerfetur; quin potius exempla varia ad morum doctrinam pertinentia, Figurarum, & Iconum insignioribus notis suppeditant, quibus Lectores oblectentur pariter, ac moneantur. Vnde & cum fructu recudi, & euulgari poterunt. Datum Antwerp. ix. Nouemb. M. DC. XXI.

*Laurentius Beyerlinck Archipresbyt. & Canon
Antwerp. & librorum Censor.*

SVMMA PRIVILEGIJ.

PHILIPPVS IV. Hispaniarum, & Indiarū Rex
 Catholicus, ac Potentissimus Belgarum, & Bur-
 gundionum Princeps, Diplomate suo sanxit, ne
 quis, EMBLEMATA V. C. ANDREAE
 ALCIATI *Mediolanensis Iurifconsulti: cum facili, &
 compendiosa explicatione, qua obscura illustrantur, dubiaque
 omnia soluantur, per Claudium Minoem Divionensem, præ-
 ter Balthasaris Moreti voluntatem, vllō modo in-
 tra nouennium imprimat, aut aliibi terrarum im-
 pressa in inferioris Germaniæ ditiones importet,
 venaliave habeat, Qui secus faxit, confiscatione Li-
 brorum, & alia graui pœnamul & abitur, vti latius
 patet in litteris datis Bruxellæ xxiv. Decembris M.
 DC. XLVII.*

Signat.

Stoehuyse.

DE EMBLEMATE.
 QUID SIT EMBLEMA;
 VNDE SVMPTA
 EMBLEMATIS INVENTIO:
 DE QVE
 EIVS VSV, ET RATIONE.

Emblema, Græca vox, ducitur à verbo emballesthai, aut epemblesthai: quod est interserere, vel iniicere: accipitur enim significatione primariâ pro ornamento exentili, quod ad pl^urcitum vasis argenteis, aureis alijsve tolli, & reponi potest: qualia sunt sigilla, rerûque, & flosculorû simulacra ingeniosè fabricata, vel efficta. Quod Cicero nos docuit, & libri Iuris peritorum in l. Cû aurû 19. §. Idè Celsus, & l. Pediculis argenteis, §. 1. D. de auro, argen. mundo legat. Eadem pene sunt, nisi me animus fallit, que appellantur

tantur à Martiale chrysendeta, vasa ex auro illigata, in quibus sunt quaedam crustae, aut nexiles ex auro torques, sitamen coniectaneum adprobemus docti certè hominis Baijij; Turnebus enim mauult esse gemmata vasa, quae consertas auro gemmas, hoc est, lithiscous chryserdetous teneant. Ad quod genus etiam referri videntur toreumata, quae dicuntur M. Tullio: ea calata opera sunt, tornoque facta, vt loquitur Sallustius. Ad eam classem plerique sunt qui coagmèta referant; an satis peritè, nescio: id enim verbũ, à Plauto usurpatũ, significat cõmissuras, arctas, & compressas quasdam iuncluras, proprieque lapidũ, quae Græcis sichimata. Sed ne à scopis aberremus lögus, quidquid interseritur ornatus gratia, nec modo vasis, sed & abacis, aulaeis, parietibus, vestimentis, rebus denique alijs, Emblemata dici potest, id est, Emblemata, zooton, daidalma. Sic autem meminimus accipi Emblemata vermiculatum, vel tessellatũ; qualia sunt in pauimentis sectilibus, & crustis varijs, & discoloribus, quodam opere suo

suo coagmentatum. Inter crustas tamen, & Emblemata, aliqua est significationis differentia, quod crustæ sint tectoria quaedam, & ut illitæ bractæ, inductæ laminæ, & inauratæ. At Emblemata multò fuere pretiosiora, & operis magis exquisiti, quæ cum essent illigata, vel affixa, possent eximi; cum crustæ firmiter inhaerent, etsi reuelli possent.

Per metaphoram tamen, Emblematis nomen conuertitur ad orationis genus quibusdam quasi colorem, seu sententiarum pigmentis comptum, vestitumque: notum enim illud Lucilij, quod à Tullio citatur in libris Oratorijs:

Quam lepidè lexeis compostæ, ut tessellæ omnes

Arte, pauimento, atque Emblemate vermiculato.

Hic igitur Emblemata sunt picturæ quaedam ingeniosæ ab ingeniosis hominibus excogitatae primum, dein representatæ, usque litteris similes, quæ **HIEROGLYPHICÆ**

ab

ab *Aegyptijs* nominata, arcana sapientiae ve-
tustissimorum hominum symbolis, & sacris
scelaturis continebant: cuius doctrinae my-
steria non nisi initiatis, & intelligentibus
committit permittebant, à quibus non in-
iuria profanum vulgus arcebat: eos enim
emulatus Alcivatus, quoties à seueriore
Legum studio ad humanitatis disciplinas,
animi reficiendi causa diuenteret, ex varijs
artificum nobiliorum locis arguta, & lepida
sanè symbola partim legit, partim suo arbi-
tratu ad eruditum quemdam seusum nouo
cultu confixit. Quam doctrinam liberalis par-
tem, ne mediocribus, & non ita doctis inui-
disse videretur, eleganti explicatione illu-
strauit, in quibus picturam quamque suam
declarat epigramma verbis adeò puris, &
delectis, vt nihil supra possit esse. De Em-
blematis nomine, & ratione hactenus: si ta-
men hoc vnum adiecero, vocem eam pere-
grinam, & Romanis auribus non satis no-
tam Tiberio, & Cæsari minime placuisse,
vt Principi qui Romanam linguam præfer-

vet alienæ. Quamquam enim, vt Suetoniũs ait, Græco sermone promptus esset, non tamen, nisi opportunè, vsus est: abstinuit enim, sed in Senatu maxime, adeò quidem vt monopolium nominaturus, veniam priùs postularit, quod sibi verbo peregrino vtendum esset; atque etiam in quodam decreto Patrum, cum Emblemata recitaretur, vocem cõmutandam censuerit, & pro peregrina Romanam requirendam: aut si non reperiretur, vel pluribus, & per ambitum verborum rem enuntiandam. Sed nos retinemus Emblematis vocabulum, vt vsu iam receptum, dignumque Romana ciuitate: est enim venustum, & elegans, imò significantissimum, & ad hanc inuentionis materiam appositissimum.

Cœterum Emblemata, quamquam varia sint, & multiplicia, ad tria tamen genera facillè reuocari possunt, vt alia sint historica, vt quæ ab historia rerum, vel personarum petita: alia physica, quæ ab animantium rerum de aliarum natura, alia denique mo-

*rum, quæ ad institutionem vitæ pertineant.
Historicum illud est de Leona statua ærea
in acropoli Atheniensi posita, triumphus
M. Antonij de interfecto Cicerone: Hunni,
seu Fenni Scythici descriptio, & alia quæ-
dam. Physica sunt, ut Bacchi, & Palladis si-
mulacra in eadem ara: ciconiæ pietas, &c.
quæ tamen omnia ad doctrinam morum fa-
cillimè reuocare possunt.*

ANDREÆ ALCIATI
IN LIBRVM
EMBLEMATVM
PRÆFATIO

AD CHONRADVM PEVTINGERVM
Augustanum.

DVM pueros iuglans, inuenes dum tessera fallit,
Detinet, & segnes chartula picta viros;
Hæc nos festiuis Emblemata cudimus horis,
Artificum illustri signaque facta manu:
Vestibus vt tornulos, petasis vt figere parmas,
Et valeat tacitis scribere quisque notis.
At tibi supremus pretiosa nomismata Cesar,
Et veterum eximias donet habere manus,
Ipse dabo vati chartacea munera vates,
Quæ, Chonrade, mei pignus amoris habet.

MA

AD

AD ILLVTRISSIMVM
MAXIMILIANVM
DVCEM MEDIOLANENSEM.

Super insigni Ducatus Mediolani.
EMBLEMA PRIMVM.

EXILIENS Infans sinuosi è faucibus anguis,
Est gentilitijs nobile stemma tuis.
Talia Pellæum gessisse nomismata regem
Vidimus, hisque suum concelebrasse genus:

Dum

ANDREAE ALCIATI

Dum se Ammone satum, matrem anguis imagine
lusam,

Divini, & sobolem feminis esse docet:

Ore exit: tradunt sic quosdam enitier angues,

An quia sic Pallas de capite orta Iouis?

EXILIENS Infans innoci & laudibus anguis
Et genitrix nobis feminae
Talis bellum gessit non in terra regem
Vltimus hunc suum concubinae genus

Dum

MEM

Mediolanum.

EMBLEMA II.

Biturigis veruex, Heduis dat sacula signum:
 His populis patriæ debita origo mea est,
 Quam Mediolanum sacram dixere puellæ
 Terram: nam vetus hoc Gallica lingua sonat.
 Culta Minerua fuit nunc est vbi numine Thecla
 Mutato, Matris virginis ante domum.
 Laniger huic signum sus est, animalque biforme,
 Acribus hic setis lanitio inde leui.

ANDREAE ALCIATI

Nunquam procrastinandum.

EMBLEMA III.

ALCIATÆ gentis insignia sustinet Alce,
Vngibus, & miden fere anaballomenos
Constat Alexandrum sic respondisse roganti,
Qui tot obiisset tempore gesta breui?
Numquam, inquit, differre volens: quod & indi-
cat Alce:
Fortior hæc, dubites, ocyor anne fiet.

In Deo latandum.

EMBLEMA IV.

Aspice vt egregius puerum Iouis alite pictor
 Fecerit Iliacum summa per astra vehi.
 Quisne Iouem tactum puerili credat amorè?
 Dic, hæc Mæonius sinxerit vnde senex.
 Consilium, mens atque Dei cui gaudia præstat.
 Creditur is summo raptus adesse Ioui.

AND REAE ALCIATI

Sapientia humana, stultitia est apud
Deum.

EMBLEMA V.

Quid dicam? quoniam hoc compellem nomine
monstrum

Biforme, quod non est homo, nec est draco?

Sed sine vir pedibus, summis sine partibus anguis.

Vir anguipes dici, & homiceps anguis potest.

Anguem pedis homo, hominem eructavit, & an-
guis.

Nec finis hominis est, initium nec est ferae.

Sic

Sic olim Cecrops doctis regnavit Athenis:
 Sic & gigantes terra mater protulit.
 Hæc vasfrum species, sed religione carentem,
 Terrena tantum quique curet, indicat.

ANDREAE ALCIATI

Ficta religio.

EMBLEMA VI.

Regali residens meretrix pulcherrima sella,
Purpureo insignem gestat honore peplum:
Omnibus, & latices pleno è cratere propinat:
At tircum cubitans ebria turba iacet.
Sic Babylona norant: quæ gentes illice formâ,
Et fictâ stolidas religione capit.

Non

Non tibi, sed Religioni:

EMBLEMA VII.

Isidis effigiem tardus gestabat asellus,
 Pando verenda dorso habens mysteria.
 Obuius ergo Deam quisquis reuerenter adorat,
 Piasque genibus concipit flexis preces.
 Ast asinus tantum præstari credit honorem
 Sibi, & intumescit admodum superbiens;
 Donec eum flagris compescens, dixit agaso,
 Non es Deus tu, aselle, sed Deum vebis.

ANDREAE ALCIATI

Quà Diſſuadent eundum.

EMBLEMA VIII.

In triuio mons est lapidum: supereminet illi
Trunca Dei effigies, pectore facta tenus.
Mercurij est igitur tumulus: suspende viator
Serta Deo, rectum qui tibi monstret iter.
Omnes in triuio sumus, atque hoc tramite vitæ
Fallimur, ostendat ni Deus ipse viam.

Fidei

Fidei symbolum.

EMBLEMA IX.

Stet depīctus Honos Tyrio velatus amictu,
 Eiusque iungat nuda dextram Veritas.
 Sitque Amor in medio castus, cui tempora circum
 Rosa it, Diones pulchrior Cupidine.
 Constituunt hæc signa Fidē, Reuerentia Honoris
 Quam fouet, alit Amor, parturitque Veritas.

ANDREAE ALCIATI

Fœdera.

Ad Maximilian. Mediolan. Ducem.

EMBLEMA X.

Hanc citharam, à lembi quæ forma halieutica fer-
tur,

Vendicat, & propriam Musa Latina sibi,
Accipe Dux : placeat nostrum hoc tibi tempore
manus,

Quo noua cum socijs fœdera inire paras.
Difficile est, nisi docto homini tot tendere cordas:
Vna-

Vnaquæ si fuerit non benè tenta fides,
 Ruptaue (quod facile est) perit omnis gratia
 conchæ,
 Illequæ præcellens cantus, ineptus erit.
 Sic Itali coeunt proceres in fœdèra: concors
 Nil est quod timeas, si tibi constet amor:
 At si aliquis desciscat (vti plerumque videmus)
 In nihilum illa omnis soluitur harmonia.

ANDREAE ALCIATI

Silentium.

EMBLEMA XI.

Cum tacet, haud quidquam differt sapientibus
amens:

Stultitiae est index linguaque voxque sua.

Ergo premat labias, digitoque silentia signet:

Et sese Pharium vertat in Harpocratem.

Non

EMBLEMATA.

Non vulganda consilia.

EMBLEMA XII.

Limine quod cæco, obscura, & caligine mon-
strum,

Gnosiacis clausit Dædalus in latebris,
Depictum Romana phalanx in prælia gestat,
Semiuirique nitent signa superba bove:

Nosque monent, debere Ducum secreta latere
Consilia: aut stori cognita techna nocet.

Nec

Nec quaestioni quidem cedendum.

EMBLEMA XIII.

Cecropia effictam quam cernis in arce Leanaia,
 Harmodij (an nescis hospes?) amica fuit.
 Sic auimum placuit monstrare viraginis acrem
 More ferae, nomen vel quia tale tulit.
 Quod sedibus contorta, suo non prodidit vllum
 Indicio, elinguem reddidit Iphicrates.

Confli-

Consilio. & virtute Chimæram superari, hoc est,
fortiores; & deceptores.

EMBLEMA XIV.

Bellerophon, vt fortis eques, superare
Chimæram,
Et Lycij potuit sternere monstra soli:
Sic tu Pegaseis vectus petis æthera pennis,
Consilioque animi monstra superba domas.

Vigilan-

ANDREAE ALCIATI

Vigilantia, & Custodia.

EMBLEMA XV.

Instantis quoddam signa canens det gallus Eoi,
Et reuocet famulas ad noua pensa manus:
Turritus in sacris effingitur aerea peluis,
Ad superos mentem quoddam reuocet vigilem.
Est leo: sed custos oculis quia dormit apertis,
Templorum idcirco ponitur ante fores.

Sabriè

Sabriè viuendum, & non temere credendum.

EMBLEMA XVI.

Ne credas, ne (Epicharmus ait) non sobrius esto:
 Hi nerui humanae membraque mentis erunt.
 Ecce oculata manus, credens id quod videt: ecce
 Pulegium antiquae sobrietatis olus:
 Quo turbam ostenso sedauerit Heraclitus,
 Mullerit, & tumida seditione grauem.

Italicae famius se etæ celeberrimus Auctor

Ipse suum clausit carmine dogma breui.

Quod prætergressus? quid agis? quid omittis
agendum?

Hanc rationem vrgens reddere quemque sibi.

Quod didicisse Gruum volitantum ex agmine
fertur,

Arreptum gestant quæ pedibus lapidem:

Ne cessent, neu transversas mala flamina raptent.

Quà ratione hominum vita regenda fuit.

Prudentes.

EMBLEMA XVIII.

Iane bifrons, qui iam tranſancta futuraque calles,
 Quique retrò ſannas, ſicut & antè, vides?
 Te tot cur oculis, cur ſingunt vultibus? an quòd
 Circuſpectum hominem forma fuiſſe docet?

ANDREAE ALCIATI

Prudens magis quam loquax.

EMBLEMA XIX.

Noctua Cecropijs insignia præstat Athenis;
Inter aues sani noctua consilij.
Armiferæ meritò obsequijs sacrata Mineræ,
Garrula quo cornix cesserat antè loco.

Maturandum.

EMBLEMA XX.

Maturare iubent properè, & tunc tarier omnes,
 Ne mimum præceptis, neu mora longa nimis.
 Hoc tibi declarat connexum echemeide telum:
 Hæc tarda est, volitant spicula missa manu.

ANDREAE ALCIATI

In deprehensum.

EMBLEMA XXI.

Iamdudum quacumque fugis, te persequor; at
nunc

Cassibus in nostris denique captus ades.

Amplius haud poteris vires eludere nostras;

Ficulno angu illam, strinximus in folio,

Custodiendas virgines.

EMBLEMA XXII.

Vera hæc effigies innupia est Palladis: eius
 Hic Draco, qui domina constitit ante pedes.
 Cur Diva comas animal? custodia rerum
 Huic data: sic lucos, sacraque templa colit.
 Innuptas opus est curâ afferuare puellas
 Peruigili. Iaqueos vndique tendit amor.

ANDREAE ALCIATI

Vino prudentiam augeri.

EMBLEMA XXIII.

Hæc Bacchus pater, & Pallas communiter ambo
Templa tenent, soboles vtraque vera Iouis.
Hæc caput, ille femur soluit: huic vsus oliui
Debitus, inuenit primus at ille merum.
Iunguntur meritò: quod si qui abstemius odit
Vina, Deus nullum sentiet auxilium.

Prudentes vino abstinent.

EMBLEMA XXIV.

Quid me vexatis rami? sum Palladis arbor
 Anferite hinc botros: virgo fugit Bromium.

In

AND REAE ALCIATI

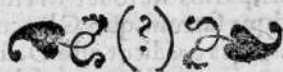
In statuam Bacchi,
DIALOGISMVS.
EMBLEMA XXV.

Bacche pater, quis te mortali lumine nouit,
Et docta esinxit quis tua membra manu?
Praxiteles, qui me rapientem Gnoſſida uidit,
Atque illo pinxit tempore, qualis eram.
Cur iuuenis, teneraque etiam lanugine vernat
Barba, queas Pylium cum ſuperare ſenem?
Muneribus quandoque meis ſi parcere diſces,
Iunior, & forti pectore ſemper eris.

Tym.

Tympana non manibus, capiti non cornua desunt:
 Quos nisi dementis talia signa decent?
 Hoc doceo, nostro quod abusus munere sumit
 Cornua, & infanus mollia sinistra quat.
 Quid vult ille color membris pœnè igneus? omen
 Absit, an humanis vreris ipse focis?
 Cum Semeles de ventre parens me fulmine traxit
 Igni omo, infæctum puluere merfit aquis
 Hinc sapit hęc, liquidis qui nos benè diluit vndis:
 Qui non, ardenti torret ab igne iecur.
 Sed nunc me doceas, qui vis miscerier? & quæ
 Te sanus tutum prendere lege queas?
 Quadrantem addat aquæ, calicem sumpsisse fa-
 lerni
 Qui cupit, hoc sumi pocula more iuat.
 Stet intra heminas: nam qui procedere tendit
 Ultra, alacer, sed mox ebrius, inde furit.
 Res dura hæc nimium, sunt pendula guttura,
 dulce
 Tu fluis, heu facilè comoda nulla cedunt!

ANDREAE ALGIATI

Gramen.

EMBLEMA XXVI.

Gramineam Fabio partes tribuere corollam,
Fregerat ut pœnos Hamibalemque mora.
Occultit inflexo nidum sibi gramine alanda,
Vulgò aiunt, pullos sic fouet illa suos.
Saturno Martique sacrum, quo Glaucus adeso
Polybides, factus creditur esse Deus.
His meritò arguitur nodis tutela salusque:
Herbaque tot vires hæc digitalis habet.

Nec

Nec verbo, nec facto quemquam laedendum.

EMBLEMA XXVII.

Assequitur, Nemesisque virum vestigia seruat,
 Continet, & cubitum duraque frena manu,
 Ne malè quid facias, nève improba verba lo-
 quaris:

Et iubet in cunctis rebus adesse modum.

Tandem.

ANDREAE ALCIATI

Tandem, tandem iustitia obtinet.

EMBLEMA XXVIII.

Æacida Hæctoreo perfusum sanguine scutum,
 Quod Græcorum Ithaco concio iniqua dedit,
 Iustior arripuit Neptunus in æquora iactum
 Naufragio, ut dominum posset adire suum:
 Littoreo Aiakis tumulo namque intulit unda,
 Quæ boat, & tali voce sepulchra ferit:
 Vicisti Telamoniade tu dignior armis.
 Affectus fas est cedere iustitiæ.

Etiam

Etiam ferocissimos domari.

EMBLEMA XXIX.

Romanum postquam eloquium, Cicerone
 perempto,
 Perdiderat patriæ pestis acerba suæ:
 Incendit currus victor, iunxitque Leones,
 Compulit, & durum colla subire iugum:
 Magnanimos celsisse suis Antonius armis,
 Ambage hac cupiens significare duces.

ANDREAE ALCIATI

Gratiam referendam.

EMBLEMA XXX.

Ærio insignis pietate Ciconia nido,
Inuestes pullos pignora grata fouet.
Taliaque ex spectat sibi munera mutua reddi,
Auxilio hoc quotiès mater egebit anus.
Nec pia spem soboles fallit, sed fessa parentum
Corpora fert humeris, præstat & ore cibos.

Abstinencia.

EMBLEMA XXXI.

Marmorea in tumulis vna stat parte columna
 Vrceus, ex alia cernere malluuium est.
 Ius hac forma monet dictum sine sordibus esse,
 Defunctum puras atque habuisse manus.

Me miltum: gentes quoniam compans Prince
 Hactenus in hoc istudibus est
 Ine: tunc gona: que antea on dicit honeste
 His illi est Necessitas sine Calis.

signis

C

Bonis

Bonis à d'uitibus nihil timendum.

EMBLEMA XXXII.

Iunctus contiguo Marius mihi pariete, nec non
 Subbardus, nostri nomina nota fori,
 Aedificant bene nummati, sataguntque vel vltro
 Obstruere heu nostris vndique luminibus.
 Me miserum! geminae quem tamquam phinea
 raptant

Harpyia, vt proprijs sedibus eiciant;
 Integritas nostra, atque animus quaesitor honesti,
 His nisi sint Zetes, his nisi sint Calais.

VIXXX Signa fortium.

DIALOGISMVS.

EMBLEMA XXXIII.

Quæ te causa mouet volucris Saturnia, magni
 Ut tumulo infideas ardua Aristomenis?
 Hoc moneo, quantum inter aues ego robore
 præsto,
 Tantum semideos inter Aristomenes,
 Infideant timidaæ timidorum busta columbæ;
 Nos Aquilæ intrepidis signa benigna damus.

Et toleranda homini tristes fortuna ferendo est,
 Et nimium felix sepè timenda fuit.
 Sustine (Epictetus dicebat) & abstine, oportet,
 Multa pati, illicitis absque tenere manus.
 Sic ducis imperium vinctus fert poplite taurus
 In dextro: sic se continet à grauidis.

In adulari nescientem.

EMBLEMA XXXV.

Scire cupis dominos toties cur Theffalis ora
 Mutet, & vt varios quærat habere duces?
 Nescit adulari, cuiquàmve obtrudere palpum,
 Regia quem morem Principis omnis habet.
 Sed veluti ingentius sonipes, dorso excutit omnem,
 Qui moderari ipsum nesciat Hippocomon.
 Nec scire tamen domino fas: vltio sola est,
 Dura ferum vt iubeat ferre lupata magis.

ANDREAE ALCIATI

Obdurandum aduersus videntia.

EMBLEMA XXXVI.

Nititur in pondus palma, & confurgit in arcum;

Quò magis, & premitur, hoc magis tollit onus:

Fert, & odoratas, bellaria dulcia, glandes,

Quis mensas inter primus habetur honos.

I puer, & reptans ramis has collige: mentis

Qui constantis erit, pramnia digna feret.

Omnia

Omnia mea mecum porto.

EMBLEMA XXXVII.

Hunnus inops, Scythique miserrimus accola
 Ponti,
 Vltus perpétuo liuida membra gelu:
 Qui Cereris non nouit opes, nec dona Lyxi,
 Et pretiosa tamen stragula semper habet.
 Nam murina illum perstringunt undique pelles:
 Lumina sola patent, cœtera opertus agit.
 Sic firem haud metuit, sic ventos temni, & imbres
 Tutus apudque viros, tutus apudque Deos.

EMBLEMA XXXVIII.

Cornicum mira inter se concordia vitæ est,
 † Mutua statque illis intemerata fides.
 Hinc volucres hæc scepra gerunt, quod scilicet
 omnes
 Consensu populi stantque caduntque dutes:
 Quem si de medio tollas, discordia præcepit
 Aduolat, & secum regia fata trahit.

Concordia.

EMBLEMA XXXIX.

In bellum ciuile duces cum Roma pararet,
 Viribus, & caderet Martia terra suis:
 Mos fuit in partes turmis coeuntibus easdem,
 Coniunctas dextras mutua dona dare
 Foederis haec species: id habet Concordia signum,
 Ut quos iungit amor, iungat, & ipsa manus.

Tergeminos inter fuerat concordia fratres,
 Tanta simul pietas mutua, & vnus amor:
 Inimici humanis vt viribus ampla tenerent
 Regna, vno dicti nomine Geryonis.

¶ num nihil, duos plurimum posse,

EMBLEMA XLI.

Laerte genitum, genitum quoque Tydeos vna,
 Hac cera expressit Zenalis apta manus.
 Viribus hic praestat, hic pollet acumine mentis,
 Nec tamen alterius non eget alter ope.
 Cum duo coniuncti veniunt, victoria certa est,
 Solum mens hominem, dextrave destituit.

ANDREAE ALCIATI

Firmissima conuelli non posse.

EMBLEMA XLII.

Oceanus quamuis fluctus pater excitet omnes;
Danubiumque omnem barbaram Turca bibas:
Non tamen irrumpes perfracto limite; Caesar
Dum Carulus populis bellica signa dabit.
sic sacrae quercus firmis radicibus adstant,
Sicca licet venti concutiant folia.

Spes

Spes proxima.

EMBLEMA XLIII.

Innumeris agitur Republicanostra procellis.
 Et spes venturae sola salutis adest:
 Non secus ac naus medio circum æquore, venti
 Quam rapiunt; falsis iamque fatiscit aquis:
 Quod si Helenæ adueniant licentia sidera fratres;
 Amisos animos spes bonarestituit.

Quæ Dea tam læto suspectans sidera vultu?

Cuius peniculis reddita imago fuit?

Elpidij fecere manus. Ego nominor illa,

Quæ miseris promptam Spes bona præstat
opem.

Cur viridis tibi palla? quæd omnia me duce
vernent.

Quid manibus mortis tela refracta geris?

Quod viuos sperare decet, præcido sepultis.

Cur

Cur in dolioli tegmine pigra sedes?
 Sola domi mansi volitantibus vndique noxis.
 Ascraei vt docuit Musa verenda senis.
 Quæ tibi adest volucris? Cornix fidiſſimus oſcen.
 Eſt benè cum ne queat dicere, dicit, erit.
 Qui comites? bonis Euentus, præcepſque Cupido.
 Qui præeunt? Vigilum ſomnia vana vocant.
 Quæ tibi iuncta aſtat? ſclerum Rhamnusia
 vindex:
 Scilicet vt ſperes nil, niſi quod liceat.

ANDREAE ALCIATI

In dies meliora.

EMBLEMA XLV.

Rostro nouo mihi letigeri suis obtulit anno,
Hæcque cliens ventri xenia, dixit, habe:
Progreditur semper, nec retrò respicit vñquam,
Gramina cum pando prouit ore vorax.
Cura viris eadem est, ne spes sublapsa retrorsum
Cedat; & vt melius sit, quod & vltèrius.

Illici-

Illicitum non sperandum.

EMBLEMA XLVI.

Spes simul, & Nemesis nostris altaribus ad-
sunt:

Scilicet vt speres non nisi quod liceat.

Pudicitia.

EMBLEMA XLVII.

Porphyrio, domini si incestet in ædibus vxor,
Despondetque animum, præque dolore perit.
Abdita in arcanis naturæ est causa: sit index
Sinceræ hæc volucris certa pudicitia.

In victoriam dolo partam:

EMBLEMA XLVIII.

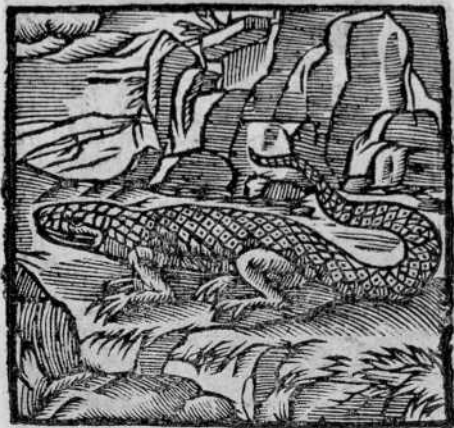

Aiacis tumulum lacrymīs ego perlucō Virtus,
 Heu misera albentes dilacerata comas!
 Scilicet hoc restabat adhuc, vt iudice Græco
 Vinceret! & causa staret potiore dolus.

ANDREAE ALCIATI

In fraudulentos. lxxii

EMBLEMA XLIX.

parua lacetta, attis stellatus corpora guttis
Stellio, qui latebras, & caua busta colit,
Inuidiae, prauique doli fert symbola pictus.
Heu nimium nuribus cognita zelotypis!
Nam turpi obtegitur faciem lentigine quisquis,
Sic quibus immerfus stellio, vina bibat.
Hinc vindicta frequens decepta pellice vino,
Quam formæ amisso flore relinquît amans.

Dolus

Dolis in suos.

EMBLEMA L.

Altilis alle etator anas, & carula pennis,
 Assueta ad dominos ire redire suos,
 Congeneres cernens volitare per aera turmas,
 Garrit, in illarum se recipitque gregem,
 Prætenſa incautas donec ſub retia ducat:
 Obſtrepitant captæ, conſcيا at ipſa ſilet.
 Perfida cognato ſe ſanguine polluit ales,
 Officioſa alijs, exitioſa ſuis.

ANDREAE ALCIATI

Maledicentia.

EMBLEMA LI.

Archilochi tumulo insculptas de marmore
vespas.

Esse ferunt, linguæ certa sigilla malæ.

In

In receptatores sicariorum.

EMBLEMA LII.

Latronum, furumque manus tibi, Scæua, per
urbem

Id tomes, & diris cincta cohors gladijs:

Atque itate mentis generosum prodige censes,

Quodd tua complures allicit olla malos.

En nouus Actæon, qui postquam cornua sumpfit,

In prædam canibus se dedit ipse suis.

EMBLEMA LIII.

Semper hiat, semper tenuem, quâ vescitur, auram
 Reciprocât Chamæleon:
 Et mutat faciem, varios sumitque colores,
 Præter rubrum vel candidum.
 Sic & adulator populari vescitur aurâ,
 Hiansque cuncta deuorat:
 Et solum mores imitatur Principis atros;
 Albi, & pudici nescius.

Ei qui semel sua prodegerit aliena credi non oportere.

EMBLEMA LIV.

Colchidos in gremio nidum quid congeris? eheu
 Nescia cur pullos tam malè credis auis?
 Dira parens Medea suos sæuissimamatos
 Perdidit; & speras parcat vt illa tuis?

ANDREAE ALCIATI,

Temeritas.

EMBLEMA LV.

In præceps rapitur, frustra quoque tendit
habenas
Auriga, effreni quem vehit oris equus.
Haud facile huic credas, ratio quem nulla gu-
bernat,
Et temerè proprio ducitur arbitrio.

In temerarios.

EMBLEMA LVI.

Aspicias aurigam currus Phaethonta paterni
 Igniuomos aufum flectere Solis equos:
 Maxima qui postquam terris incendia sparsit,
 Est temerè in fesso lapsus ab axe miser.
 Sic plerique rotis fortunæ ad sidera Reges
 Euecti, ambitio quos iuuenilis agit;
 Post magnam humani generis clademque suamque,
 Cunctorum pœnas denique dant scelerum.

Furore

ANDREAE ALCIATI

Furor, & rabies.

EMBLEMA LVII.

Ora gerit clypeus rabiosi picta Leonis,
Et scriptum in summo margine carmen habet.
Hic hominum est terror, cuius possessor Atrida.
Tali magnanimus signa Agamemno tulit.

In eos qui supra vires quidquam audent.

EMBLEMA LVIII.

Dum dormit, dulci recreat dum corpora somno,
 Sub picea, & clavam ceteraque arma tenet,
 Alciden Pygmaea manus prosterne letho
 Posse putat, vires non bene docta suas.
 Excitus ipse, velat pulices, sic proterit hostem,
 Et saui implicitum pelle Leonis agit.

EMBLEMA LIX.

Abluis Æthiopem quid frustra ? ab desine
noctis

Illustrare nigrae nemo potest tenebras,

Cuculi.

EMBLEMA LX.

Puricolas agreste genus plei que cucullos.
 Cur vocitent, quænam prodira causa fuit?
 Vere nouo cantat coccyx, quo tempore vites
 Qui non absoluit, iure vocatur iners.
 Fert oua in nidos alienos, qualiter ille
 Cui thalamum prodit vxor adulterio.

Vesperæ

ANDREAE ALCIATI

Vespertilio.

EMBLEMA LXI.

Assumpsisse suum volucris ex Meneide nomen,
Socraticum auctores Charephoonta ferunt.
Fusca viro facies, & stridens vocula, tali
Hunc hominem potuit commaculare notà.

Aliud.

Aliud.

EMBLEMA LXII.

Vespere qua tantum volitat, qua lumine lusca
est,

Quae cum alas gestet, caetera muris habet;

Ad res diuersas trahitur: mala nomina primum
Signat, quae latitant, iudiciumque timent.

Inde, & Philosophos, qui dum caelestia quaerunt.

Caligant oculis, falsaque sola vident.

Tandem, & versutos, cum clam se ctentur
vtrumque,

Acquirunt neutra qui sibi patte fidem.

EMBLEMA LXIII.

Alcaeam veteres caudam dixere Leonis,
 Qua stimulante iras concepit ille graues.
 Lutea cum surgit bilis, crudescit, & atro
 Felle dolor, furias excitat indomitas.

In eum qui sibi ipsi daannum apparat.

EMBLEMA LXIV.

Capra luptum non sponte meo nunc vbera lacto
 Quod male Pastoris prouida cura iubet:
 Creuerit ille simul, mea me post vbera pascet
 Improbitas nullo flectitur obsequio.

EMBLEMA LXV.

Miraris nostro quod carmine diceris Otus,
 Sit vetus à proavis cum tibi nomen Otho.
 Aurita est, similes, & habet ceu noctua plumas,
 Saltantemque anceps mancipat aptus auem.
 Hinc fatuos, captu, & faciles, nos dicimus Otos:
 Hoc tibi conueniens tu quoque nomen habe.

Oblivio paupertatis parens.

EMBLEMA LXVI.

Cum lupo esuriens mandit ceruarius escam,
 Præque fame captum deuorat hinnuleum,
 Respiciat si fortè aliud, vel lumina vertat,
 Præsentem oblitus quem tenet ore cibum,
 Quæritat incertam (tanta est obliuio) prædam.
 Qui sua neglexit, stultè aliena petit.

ANDREAE ALCIATI

Superbia.

EMBLEMA LXVII.

En statua statua, & ductum de marmore mar-
mor,

Se conferre Deis ausa procax Niobe.

Est vitium muliebri superbia, & arguit oris
Duritiam, ac sensus, qualis inest lapidi.

Impu-

Impudentia.

EMBLEMA LXVIII.

pube tenus mulier, succincta latrantibus infra
 Monstrorum catulis Scylla biformis erat.
 Monstra putantur auarities, audacia, raptus:
 At Scylla est, nullus cui sit in ore pudor.

Philucia,

EMBLEMA LXIX.

Quod nimium tua forma tibi Narcisse placebat,
 In florem, & noti est versa stuporis olus.
 Ingeni ject marcor, cladesque Philucia, doctos
 Quæ pessum plures datque deditque viros;
 Qui veterum abiecta methodo, noua dogmata
 quarunt,
 Nilque suas præter tradere phantasias.

Garrulitas.

EMBLEMA LXX.

Quis matutinos Progne mihi garrula somnos
 Rumpis, & obstrepero Dauias ore canis?
 Dignus Epops Tereus, qui maluit ense putare,
 Quam linguam immodicam stripitus eruere.

Inuidia.

EMBLEMA LXXI.

Squalida vipereas manducans foemina carnes.
 Cuique dolent oculi, quæque suum cor edit,
 Quam macies, & pallor habent, spinosaque gestat
 Tela manu: talis pingitur Inuidia.

Luxuria.

EMBLEMA LXXII.

Eruca capripes redimittis tempora Faunus

Immodicæ Veneris symbola cetera refert.

Est eruca salax, indexque libidinis hircus:

Et satyri Nymphas semper amare solent.

ANDREAE ALCIATI

Luxuriosorum opes.

EMBLEMA LXXIII.

Rupibus aerijs, summiq; crepidine saxi
Immites fructus sicut acerba parit:
Quos corui comedunt, quos deuorat improba
cornix,
Qui nihil humanæ commoditatis habent:
Sic fatuorum opibus parassiti, & scorta fruuntur,
Et nulla iustos utilitate iuuant.

Tumu-

Tumulus meretricis.

EMBLEMA LXXIV.

Quis tumulus? cuius vna? Ephyrae est Laidos.
 Erubuit tantum perdere Parca decus?
 Nulla fuit tum forma: illam iam carpserat aetas,
 ah non
 Iam speculum Veneri cauta dicarat anus.
 Quid scalptus sibi vult aries, quem parte leuena
 vnguibus apprensus posteriore tenet?
 Non aliter captos quòd, & ipsa teneret amantes:
 Vir gregit est aries, clune tenetur amans.

In

Villosæ indutus piscator tegmina capra,
 Addidit ut capiti cornua bina suo;
 Fallit amatorem stans summo in litore sargum,
 In laqueos simi quem gregis ardor agit.
 Capra refert scortum: similis fit sargus amanti,
 Qui miser obsceno caprus amore perit.

Cauendum à meretricibus.

EMBLEMA LXXVI.

Sole fatæ Circes tam magna potentia fertur,
 Verterit ut multos in noua monstra viros.
 Testis equum domitor Picus, tum Scylla litoris
 mis,

Atque Ithacæ postquam vna bibere sues.
 Indicat illustri meretricem nomine Circe,
 Et rationem animi perdere, quisquis amat.

ANDREAE ALCIATI

Amuletum Veneris.

EMBLEMA LXXVII.

Inguina dente fero suffossum Cypris Adonis
Lactuca folijs condidit exanimem.
Hinc genitali aruo tantum lactuca resistit,
Quantum eruca salax vix stimulare potest.

Inviolabiles telo Cupidinis.

EMBLEMA LXXVIII.

Ne dirus te vincat amor, neq; femina mentem
 Diripiat magicis artibus vlla tuam:
 Bacchica auis præsto tibi motacilla paretur,
 Quam quadriradiam circuli in orbe loceſ:
 Ore crucem, & cauda, & geminis vt complices
 alis.

Tale amuletum carminis omnis erit.
 Dicitur hoc Veneris ſigno Paſageus Iafon
 phaſiacis lædi non potuiſſe dolis.

Delicias, & mollitiem mus creditur albus
Arguere at ratio non sat apertamihī est.
An quidd ei natura salax, & multa libido est?
Ornat Romanas an quia pelle nurus?
Sarmaticum murem vocitant plerique Zibel-
lum;
Et celebris suauī est vngvine muscus Arabs.

Desidia.

EMBLEMA LXXX.

Desidet in medio Esæus, specular, & astra;
 Subtus; & accensam contegit igne facem;
 Desideriosus, & desideriosus;
 Desideriosus, & desideriosus;

ANDREAE ALCIATI

Desidiam abiiciendam.

EMBLEMA LXXXI.

Quisquis iners, abeat; nam in chœnice figere se-
dem

Nos prohibet Sami dogmata sancta senis.
Surge igitur, duroque manus assuesce labori;
Det tibi cœnensos crastina vt hora cibos.

In facilè à virtute descifcentes.

EMBLEMA LXXXII.

Parua velut limax spreto Remora impete venti,
 Remorumque, ratein sistere sola potest:
 Sic quosdam ingenio, & virtute ad sidera vectos
 Detinet in medio tramite causa leuis.
 Anxialis veluti est, vel qui meretricius ardor
 Egregijs iuuenes seuocat à studijs.

Ignavi.

EMBLEMA LXXXIII.

Ignavi ardeolam stellarem effingere serui
 Et studia, & mores, fabula prisca fuit,
 Quæ famulum Asteriam volucris sumpsisse figu-
 ram

Est commenta: fides sit penes historicos.
 Degener hic veluti qui cœuet in aere falco est,
 Dicitus ab antiquis vatiibus ardelle.

Avaritia.

EMBLEMA LXXXIV.

Heu miser in medijs sitiens stat Tantalus vndis,
 Et poma esuriens proxima habere nequit.
 Nomine murato de te id dicetur auare,
 Qui, quasi non habeas, non frueris quod ha-
 bes.

In auaros.

EMBLEMA LXXXV.

Septitius populos inter ditissimus omnes,
 Atque senex nullus quo magis amula tenet;
 Defraudans geniumque suum mensisque paratas
 Nil præter betas duraque rapa vorat.
 Cui similem dicam hunc, inopem quem copia
 reddit?
 Anne asino? sic est: instar hinc eius habet.
 Namque asinus dorso pretiosa abscondit,
 Seque rubo aut durâ carice pauper alit.

In aulicos.

EMBLEMA LXXXVI.

Vana palatinos, quos educat aula, clientes
 Dicitur auratis ne ſtere compedibus.

In sordidos.

EMBLEMA LXXXVII.

Quæ rostro, clyster e velut, sibi proluit aluum
 Ibis, Niliacis cognita littoribus,
 Transiit opprobrii in nomen, quo Publius hostem
 Naso suum appellat, Battiadæque suum.

In diuites publico malo.

EMBLEMA LXXXVIII.

Anguillas quisquis captat, si limpida verrat
 Flumina, si illius au sit adire lacus,
 Cassus erit, ludetque operam: multum excitet
 ergo
 Si creta, & vireas palmula turbet aquas;
 Diues erit. Sic ijs res publica turbida lucro est,
 Qui pace, ar & tati legibus, esuriunt.

ANDREAE ALCIATI

In auaros, vel quibus melior conditio ab extraneis offertur.

EMBLEMA LXXXIX.

Delphini insidens vada caerulea sulcat Arion,
Hocque aures mulcet, frenat, & ora sono.
Quam sit auari hominis, non tam mens dira ferarum est:
Quique viris rapimur, piscibus eripimur.

Gula.

EMBLEMA XC.

Curculione gruis tumida vir pingitur alio,
 Qui Laron, aut manibus gestat Onocratulu m.
 Talis forma fuit Dionysi, & talis Apici,
 Et gula quos celebris deliciofa facit.

Oeni effigies, de ijs qui meretricibus donant, quod
in bonos vsus verti debeat.

EMBLEMA XCI.

Impiger haud cessat funem contexere sparto,
Humidaque artifici iungere fila manu:
Sed quantum multis vix torquet strenuus horis,
Protinus ignavi ventris assella vorat.
Fœmina iners animal, facili congesta marito
Lucra rapit, mundum prodigit inque suum.

In parasitos.

EMBLEMA XCII.

Quos tibi donamus, fluuiales accipe caneros;
 Munera conueniunt moribus istatuis.
 His oculi uigiles, & forfice plurimus ordo
 Chelarum armatus, maximaque alius ad est:
 Sic tibi propensus stat pingui abdomine venter,
 Pernicesque pedes, spiculaque apra pedi.
 Cum vagus in triuijs mensaque sedilibus erras,
 Inque alios mordax scommata salsa iacis.

Paruam culinam duobus ganeonibus non sufficere.

EMBLEMA XCIII.

In modicis nihil est quod quis lucretur: & vnum
Arbustum geminos non alit erichacos.

ALIVD.

In tenui spes nulla lucri est: vnoque residunt
Arbusto geminae non bene ficedulae.

Captiuus ob gulam.

EMBLEMA XGIV:

Regnatorque penus, mensaque arrosor herilis
 Ostrea mus summis vidit hiulca labris.
 Quis teneram apponens barbam, falla olla, mor-
 mordit:

Ast ea clauerunt tacta repent è domum:
 Deprensam, & tetro tenuerunt carcere furem;
 Semet in obscurum qui dederat tumultum:

ANDREAE ALCIATI

In garrulum, & gulosum.

EMBLEMA XCV.

Voce boas toruas, præ largo est gutture, rostrum
Instar habet nasi, multi foris que tubæ.
Deformen rabulam, addictum ventrique gulaque
Signabit, volucer cum Truo pictus erit.

Docto

Doctoꝝ agnomina.

EMBLEMA XCVI.

Moris vetusti est, aliqua professoribus
 Superadijci cognomina.
 Faciles apertosque explicans tantum locos;
 Canon vocatur Curtius;
 Reuoluitur qui eodem, & iterat qui nimis
 Mæander, vt Parisius.
 Obscurus, & confusus, vt Picus fuit,
 Labyrinthus appellabitur.
 Nimis breuis, multa anputans, vt Claudius,
 Mucronis agnomen feret.

ANDREAE ALCIATI

Qui vel columnas voce rumpit, Parpalus;
Dicitur truo est scholasticis.

Contra est vocatus, tenuis esset Albius
Quod voce, vespertilio.

At vitimas mutilans colobotes syllabas,
Hirundo Crassus dicitur.

Qui surdis alijs solus ipse vult loqui,
Ut sturnus in prouerbio est.

Hic blæsus, ille raucus, iste garriens:
Hic sibilat ceu vipera.

Tumultuatur ille rictu, & naribus,
Huic lingua terebellam facit.

Singultit alius, atque iussit hæsitans.
At conspuat alius, vt psecas.

Quam multa rebus vitia in humanis agunt.
Tam multa surgunt nomina.

Natura.

EMBLEMA XCVII:

Pana colunt gentes (naturam hoc dicere rerum
est)

Semicaprumque hominem, semiuittumque
Deum,

Est vir pubes tenus, quod nobis insita virtus

Corde oriens, celsa verticis arce sedet.

Hinc caper est, quia nos natura in sacra propa-
gat

ANDREAE ALCIATI

Concubita, vt volucres, squamea, bruta, feras.
Quod commune alijs animantibus, est caper
index

Luxuriæ, Veneris signaque aperta gerit.
Cordi alij sôphian, alij tribuere cerebro:
Inferiora modas, nec ratio vlla tenet.

Ars naturam adiuuans.

EMBLEMA XCVIII.

Vt sphaerae Fortuna, cubo sic insidet Hermes:

Artibus hic varijs, casibus illa praest:

Aduersus vim fortunae est ars facta: sed artis,

Cum fortuna mala est, saepe requirit opem.

Disce bonas artes igitur studiosa iuuentus,

Quae certae secum commoda sortis habent.

ANDREAE ALCIATI

In iuuentam.

EMBLEMA XCIX.

Natus vterque Iouis, tener atque imberbis vter-
que,

Quem Latona tulit, quem tulit, & Semele,
Saluete, aeterna simul, & florete iuuenta,

Numine sit vestro quae diuturna mihi.

Tu vino curas, tu victu dilue morbos,

Vt lento accedat curua senecta pede.

In quatuor anni tempora.

EMBLEMA C.

Aduenisse hiemem frigilla renuntiat alas:
 Ad nos vere nouo garrulla hirundo redit.
 Indicat æstatem sese expectare cucullus:
 Autumnno est tantum cernere ficedulas.

Scyphus Nestoris.

EMBLEMA CL.

Hestoreum geminis cratera hunc accipe fundis,

Quod grauis argenti massa profundit opus.

Clauiculi ex anro, stant circum quator ansæ:

Vnamquamque super fulua columba sedet.

Solusteuu potuit longæuustollere Nestor.

Mæonidæ doceas quid sibi Musa velit?

Est cœlum, scyphus ipse? colorque argenteus

illi,

Aurea sunt cœli sidera clauiculi.

Ple-

pleiadas esse putant, quas dixerit ille colum-
bas,

Vmbilici gemini magna minorque fera est.
Hæc Nestor longo sapiens intelligit usu:
Bella gerunt fortes: callidus astra tenet.

ANDREAE ALCIATI

Quae supra nos, nihil ad nos.

EMBLEMA CII.

Caucasia aeternum pendens in rupe Prometheus
Diripitur sacri praepetis ungue iecur
Et nollit fecisse hominem: agulosque perosus
Accensam raptore damnat ab igne facem.
Roduntur varijs prudentum pectora curis,
Qui caeli affectant scire, deumque vices,

In Astrologos.

EMBLEMA CIII.

Icare, per superos qui raptus, & aera, donec
 In mare præcipitem cera liquata daret,
 Nunc te cera eadem, feruensque resuscitat ignis,
 Exemplo vt doteas dogmata certa tuo.
 Astrologus caueat quidquam prædicere: præceptis
 Nam cadet impostor dum super astra volat.

ANDREAE ALCIATI

Qui alta contemplantur, cadere.

EMBLEMA CIV.

Dum turdos visco, pedicâ dum fallit a laudas,
Et iacta alti uolam figit arundo gruem,
Dipsada non prudens auceps pede perculit: uis-
trix

Illam mali, emissum virus ab ore iacit.
Sic obit, extant qui sidera respicit arcu,
Securus fati quod iacet ante pedes.

Potentissimus affectus Amor.

EMBLEMA CV.

Aspice ut inuictus vires auriga Leonis,
 Expressus gemma per sis vincat Amor?
 Utque manu hac scuticam tenet, hac ut flectis
 habenas,
 Utque est in pueri plurimus ore decor.
 Dira lues pro ocul esto: feram qui vincere talem
 Est potis, a nobis temperet aine manus?

Poten:

ANDREAE ALCIATI

Potentia amoris.

EMBLEMA CVI.

Nudus Amor videm vt ridet, placidumque
tuetur?

Nec faculas, nec quæ cornua flectat habet:
Altera sed manuum flores gerit, altera piscem,
Scilicet vt terræ iura det atque mari.

Vis amoris.

EMBLEMA CVII.

Aligerum fulmen fregit Deus aliger igne,
 Dum demonstrat uti est fortior ignis Amor.

H

In

ANDREAE ALCIATI

In studiosum captum amore.

EMBLEMA CVIII.

Immersus studijs, dicundo, & iure peritus,
Et maxinus libellio,
Helianiran amat, quantum nec Thacius v mquam,
Princeps sororis pellicem.
Pallada cur alio superasti iudice Cypria
Num sat sub Ida est vincere?

Id est, Amor virtutis.

EMBLEMA CIX.

Dic vbi sunt incurui arcus? vbi tela Cupido?
 Mollia queis iuuenum figere corda soles.
 Fax vbi tristis? vbi pennæ? tres vnde corollas
 Fert manus? vnde aliam tempora cincta ge-
 runt?
 Haud mihi vulgari est hospes cum Cypride
 quidquam.
 Vlla voluptatis nos neque forma tulit.

ANDREAE ALCIATI'

Sed puris hominum succendo mentibus ignes
Disciplinae, animos astraque ad alta traho.
Quatuor eque ipsa texo virtute corollas:
Quarum, quæ Sophiae est, tempora prima tegit.

Amor virtutis, alium Cupidinem superans,

EMBLEMA CX.

Aligerum, aligeroque inimicum pinxit Amori
 Arcu arcum, atque ignes igne domans Nemesi
 Ut quæ alijs fecit, patiatur: at hic puer olim
 Intrepidus gestans tela, miser lacrymat.
 Terspuit inque sinus imos: res mira crematus
 Igne ignis, furias odit Amoris amor.

ANDREAE ALCIATI

Dulcia quandoque amara fieri.

EMBLEMA CXI.

Matre procul lecta, paulum secesserat infans
Lydius: hunc dixit sed rapuisti aspes.
Venerat hic ad vos, placidas ratus esse volucres,
Cum nec ita immitis vipera saeva foret,
Quae daretis ah! dulci stimulos pro munere mellis;
Pro dolor, heu sinete gratia nulla datur.

Ferè simile ex Theocrico.
 EMBLEMA CXII.

Alueolis dum mella legit, percutit Amorem
 Furacem mala, & summis spicula liquit
 In digitis: tumido gemit at puer anxius, ungue,
 Et quatit errabundus humum, Venerique dolor
 rem
 Indicat, & grauiter queritur, quod apicula par-
 uum
 Ipsa inferre animal tam noxia vulnera possit.
 Cui ridens Venus. Hanc imitaris tu quoque dixit,
 Nate, feram, qui das tot noxia vulnera paruus.

ANDREAE ALCIATI

In statuam Amoris.
EMBLEMA CXIII.

Quis sit Amor plures olim cecinere Poetae,
Eius qui vario nomine gesta ferunt,
Conuenit hoc, quod veste caret, quod corpore
paruus:
Tela alasque ferens lumina nulla tenet.
Hæc orahic habitusque Dei est, Sed dicere tan-
tos
Si licet in vates, falsa subesse reor:
Eccur nudus agat? Diuo quasi pallia desint,
Qui cunctas domiti possit orbis opes.

Aut

Aut quæ quæso niues boreamque euadere nudus
 Alpinum potuit, strictaque prata gelu?
 Si puer est, puetumne vocas qui Nestora vincit?
 An nosti Ascraei carmina docta senis?
 Inconstans puer hic obdurans pectora, quæ iam
 Transadijt, numquam linquere sponte potest.
 At pharetras, & tela gerit, quid inutile pondus?
 An curuare infans cornua dira valet?
 Alas curve tenet, quas nescit in æthera ferre?
 Inscius in volucrum flectere tela iecur.
 Serpi humi, semperque virum mortalia corda
 Lædit, & haud alas faxeus inde mouet.
 Si cæcus, vittamque gerit, quid tania cæco
 Vtilis est? ided num minus ille videt?
 Quisue sagittiferum credat qui lumine captus?
 Hic certa, at cæci spicula vana mouent.
 Igneus est, aiunt, versatque in pectore flammam.
 Cur age viuit adhuc? omnia flamma vorat.
 Quin etiam tumidis cur non extinguitur vndis
 Naiadum, quoties mollia corda subit?
 At tu ne tantis capiare erroribus, audi.
 Verus quid sit Amor, carmina nostra ferent,
 Iucundus labor est lasciuia per otia: signum
 Illius est nigro punica glans clypeo.

ANDREAE ALCIATI

In obliuionem patriæ.

EMBLEMA CXIV.

Iam ludum missà patrià, oblitusque tuorum.
Quos tibi seu sanguis, siue parauit amor;
Romam habitas, nec cura domum subit vlla re-
uertì,
Æternæ tantum te capit vrbs honos.
Sic Itachum præmissa manus dulcedine loti
Liquerat, & patriam, liquerat atque ducem.

Sirenes.

EMBLEMA CXV.

Absque alis volucres, & caribus absque puellas,
 Rostro absque, & pisces, qui tamen ore, canant,
 Quis putat esse vltos, iungi hæc Natura negavit:
 Sirenes fieri sed potuisse docent.
 Illicium est mulier, quæ in piscem definit
 atium,
 Plurima quod secum monstra libido vehit.

ANDREAE ALCIATI

Aspectu, verbis, animi candore trahuntur,
Parthenope, Liguria, Leucosiaque viri.
Has Musæ explumant, has atque illudic Vlysses
Scilicet est doctis cum meretrice nihil.

Alpe alis volucres & crassa alpe
R. Oro alpe & pices alpe
Quisquam esse vlos magis
Sines sed porulle doctor
Illium est mupr, que in pitem de hui
Pitias quod tecum monstrat libo vni

Senex

Alpe

Senex puellam amans.

EMBLEMA CXVI.

Dum Sophocles (quamvis affecta ætate) puellam
 A quæstu Archippen ad sua vota trahit,
 Allicit, & pretio tulit; agrè insana inuentus
 Ob zelum, & tali carmine utrumque notat:
 Noctua vt in tumultis, super vtque cadavera bubo,
 Talis apud Sophoclem nostra puella sedet.

EMBLEMA CXVII.

Index mæsticiæ est pullus color: utimur omnes
 Hoc habitu, tumulis cum damus inferias:
 At sinceri animi, & mentis stola candida puræ:
 Hinc sindon sacris lineagrata yris,
 Nos sperare docet viridis. Spes dicitur esse
 In viridi, quoties irrita retrò cadit.
 Est cupidis flauus color, est & amantibus aptus,
 Et scortis, & queis spes sua certa fuit.
 At ruber armatos equites exornet amictus;
 Indicet, & pueros erubuisse pudor.

Caruleus nautas, & qui caelestia vates
 Attoniti nimia religione petunt.
 Vilia sunt giluis, natiuaque vellera burris:
 Qualia lignipedes stragula habere solent.
 Quem cura ingentes cruciant vel zelus amoris,
 Creditur hic fulua non malè veste tegi.
 Quisquis sorte sua contentus, ianthina gestet?
 Fortuna æquanimis tædia quique ferat.
 Ut varia est natura coloribus in gignendis;
 sic alijs aliud: sed sua cuique placent.

Arguitur implicitis gaminis tabernaculis
 Inter Amstelredamum comes regis ager.
 Pollentes sic rure vides candidas perices
 Indicat, ut terra copulata per.

ANDREAE ALCIATI,

Virtuti fortuna comes.

EMBLEMA CXVIII.

Anguibus implicitis, geminis caduceus alis
Inter Amaltheæ cornua rectus adest.
Pollentes sic mente viros, fandi que peritos
Indicat, vt rerum copia multa beet.

Fortuna virtutem superans.

EMBLEMA CXIX.

Casareo postquam superatus milite, vidit
 Ciuili vndantem sanguine Pharsaliam.
 Iam, iam strictus moribunda in pectora ferrum,
 Audaci hoc Brutus protulit ore sonos:
 Infelix virtus, & solis prouida verbis,
 Fortunam in rebus cur sequeris dominam?

Paupertatē in summis ingenijs obesse ne pro-
uehantur.

EMBLEMA CXX.

Dextra tenet lapidem ; manus altera sustinet
alias:

Vt me pluma leuat, sic graue mergit onus,
Ingenio poteram superas volitare per arces,

Me nisi paupertas inuida deprimere

In Occasionem.

EMBLEMA CXXI.

Ly sippi hoc opus est, Sicyon cui patria tu quis?
 Cuncta domans capti temporis articulus.
 Cur pinnis stas? vsque rotor talaria plantis
 Cur retines? passim me leuis aura rapit.
 In dextra est tenuis dic vnde nouacula? acutum
 Omni acie hoc signum me magis esse docet.
 Cur in fronte coma? occurrens vt p reudar. At
 heus tu.

ANDREAE ALCIATI

Dic, cur pars calua est posterior capiti ist
Me semel aipedem si quis permittat abire,
Ne possim apprenso postmodò crine capi.
Tali opifex nos arte, tui causa edidit, hospes:
Ut que omnes moneam, pergula aperta tenet.

In hoc opusculo, quod est de rebus
quibusdam, quae sunt in rebus
quibusdam, quae sunt in rebus
quibusdam, quae sunt in rebus
quibusdam, quae sunt in rebus
quibusdam, quae sunt in rebus
quibusdam, quae sunt in rebus
quibusdam, quae sunt in rebus
quibusdam, quae sunt in rebus
quibusdam, quae sunt in rebus

In subitum terrorem

EMBLEMA CXXII.

Effuso cernens fugientes agmine turmas,
 Quis mea nunc inflat cornua? Faurus aie.

ANDREAE ALCIATI

In illaudata laudantes.

EMBLEMA CXXIII.

Ingentes Gatatum Iemermi milite turmas,
Spem præter, & repidus fuderat Antiochus:
Lucarum cum sæua boum vis, ira, proboscis
Tum primum hostiles corripuisset equos.
Ergo trophæa locans Elephantis imagine pinxit,
Insuper, & socijs, Occideramos, ait,
Bellua seruasset n' nos fœdissima barrus:
Ut superasse iuuat, sic superasse pudet.

In momentaneam felicitatem.

EMBLEMA CXXIV.

Aeream propter creuisse cucurbita pinum
 Dicitur, & grandi luxuriasse coma,
 Cum ramos complexa, ipsumque egressa tacumen,
 Se præstare alijs credidit arboribus.
 Cui pinus, Nimum brevis est hæc gloria: nam
 te,
 Protinus adueniet, quæ malè perdet, hiems.

Ex damno alterius, alterius utilitas.

EMBLEMA CXXV.

Dum seuis merent in mutua vulnera telis,
 Vngue leana ferox, dente timendus aper,
 Accurrit vultur spe statum, & prandia captat.
 Gloria victoris, praeda futura sua est.

Bonis auspicijs incipiendum:

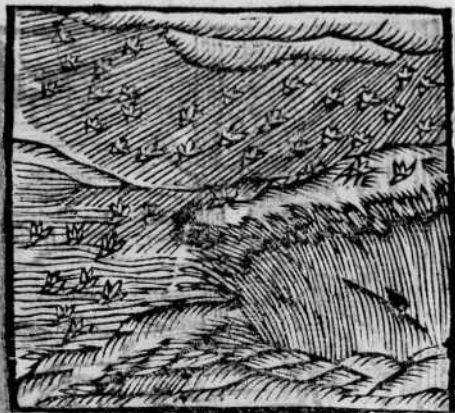
EMBLEMA CXXVII.

Auspicijs res cœpta malis, benè cedere nescit,
 Felici quæ sunt omnia facta iuuant.
 Quidquid agis, mustela tibi si occurrat, omitte:
 Signa malæ hæc sortis bestia praua gerit.

Nihil reliquū.

EMBLEMA CXXXVII.

scilicet hoc deerat post tot mala, denique nostris
 Locustæ ut raperent quidquid in esset agris.
 Vidimus innumeras Euto duce tendere turmas,
 Quæ non Atylæ castræ Xerxis erant.
 Hæ fœnum, milium, farræ omnia consumpserunt.
 Spes & in angusto est, stant nisi vota super.

Malè

Malè parta malè dilabuntur.

EMBLEMA CXXVIII.

Milvus edax, nimis quem nausea torferat escæ,

Hei mihi mater, ait, viscera ab ore fluunt!

Illa autem. Quid fles? cur hæc tua viscera cre-
das.

Qui raptò viuens sola aliena vomis?

Semper praesto esse in fortuna.

EMBLEMA CXXIX.

Ludebant parili tres olim aetate puellae
 Sortibus, ad Stygias quae prior iret aquas;
 At cum aetate male cesserat alea tulo,
 Ridebat sortis caeca puella sua:
 Cum subito ieta caput labente est mortuae eto,
 Soluit, & audacis debita fata ioci,
 Rebus in aduersis mala fors non fallitur: ast in
 Faustis, nec precibus, nec locus est manus.

Reme-

Remedia in arduo, mala in primo esse.

EMBLEMA CXXX.

Ætherijs postquam deiecit sedibus Atē
 Iupiter, heu voxat quam mala noxa viros
 Euolat hæc pedibus celer, & pernicibus alis,
 Intactumque nihil casibus esse linic.
 Ergo Litæ, proles Iouis, hanc comitantur eunā
 tem,
 Sarturæ quidquid fecerit illa mali.
 Sed quia segnipedes, luscæ, lassæque senectæ,
 Nil nisi post longo tempore restituant.

Ex arduis perpetuum nomen.

EMBLEMA CXXXI.

Crediderat platani ramis sua pignora passer,
 Et bene, in saeuo visa Dracone forent.
 Glutiit hic pullos omnes miseramque parentem
 Saxeus, & tali dignus obire nece.
 Haec, nisi mentitur Calchas, monumenta laboris
 sunt longi, cuius fama perennis eat.

Ex litterarum studijs immortalitatem
acquiri.

EMBLEMA CXXXII.

Neptuni tubicen (cuius pars vltima cetum
Aquoreum facies indicat esse doum)
Serpentis medio Triton comprehenditur orbe;
Qui caudam inserto mordicus ore tenet.
Fama viros animo insignes, præclaraque gesta
Prosequitur; toto mandat; & orbe legi.

Tumulus Ioannis Galeacij Vicecomitis, primi
Ducis Mediolanensis.

EMBLEMA CXXXIII.

Pro tumulo pone Italiam; pone arma ducesque,
Et mare, quod geminos murgit adusque sinus.
Adde his Barbariem conantem irumpere frustra,
Et mercede emptas In fera bella manus.
Anguiger est summo sistens in culmine, dicat: * &
Quis paruis magnum me super imposuit?

Optimus ciuis.

EMBLEMA CXXXIV.

Dum iustis patriam Thrasybulus vindicat armis,
 Dumque simultates ponere quemque iubet,
 Concors ordo omnis, magni iustar muneris, illi
 Palladiæ fertum frondis habere dedit.
 Cinge comam Thrasybule, geras hunc solus ho-
 norem,
 In magna nemo est amulus vrbe tibi.

Strenuorum immortale nomen.

EMBLEMA CXXXV.

Aacidae tumulum Rhetao in littore cernis,
 Quem plerumque pedes visitat alba Thetis.
 Obtegitur semper viridi lapis hic amaranto,
 Quod numquid herois sit moriturus honos.
 Hic Graium murus, magni nex Hectoris. Haud
 plus
 Debet Maonidae quam sibi Maonides.

Nobi-

Nobiles, & generosi.

EMBLEMA CXXXVI.

Aurea Cecropias ne ctebat fibula vestes,
 Cui coniuncta tenax dente cicada fuit:
 Calceus, Arcadico suberat cui lunula ritu,
 Gestatur patribus mullea Romulidis.
 Indigenas quod se adfererent, hæc signa tulerunt
 Antiqua illustres nobilitate viri.

ANDREAE ALCIATI

Duodecim certamina Herculis.

EMBLEMA CXXXVII.

Roboris inuicti superat facundia laudes:
Dictasophistarum, laqueosque resoluit inanes:
Non furor aut rabies virtute potentior vlla est:
Continuum ob cursum sapienti opulenta cedit:
Spernit auaritiam, nec rapto aut faenore gaudet:
Vincit faemineos spoliatque insignibus altus:
Expurgat sordes, & cultum mentibus addit:
Illicitos odit coitus, abigitque nocentes:

Barba

Barbaries feritasque dat impia denique poenam:

Vnius virtus collectos dissipat hostes:

Inuehit in patriam externis bona plurima ab
oris:

Docta per ora virum volat, & non interit um-
quam.

ANDREAE ALCIATI

In nothos.

EMBLEMA CXXXVIII.

Herculeos (spuri) semper celebretis honores:
Nam vestri princeps ordinis ille fuit.
Nec prius esse Deus potuit, quam sugeret infans
Lac, sibi quod fraudis nescia Iuno dabat.

Impa-

Imparilitas.

EMBLEMA CXXXIX.

Ut sublimè volans tenuem secat aera falco,
 Ut pascuntur hū mi graculus, anser, anas:
 Sic summum scandit super athæra Pindarus
 ingens,
 Sic scit humi tantum serpere Bacchylides.

ANDREAE ALCIATI

In desciscentes.

EMBLEMA CXL.

Quod sine egregios tui pi maculaueris orsus,
In noxamque tuum verteris officium,
Fecisti quod capra, sui multatralia lactis
Cum ferit, & proprias calce profundit opes.

Æmulatio impar.

EMBLEMA CXLI.

Altiuolam miluus comitatur degener harpam,
 Et prædæ partem sæpè cadentis habet.
 Mullum persequitur, qui spretas sargus ab illo
 Præteritasque auisus deuorat ore dapes.
 Sic mecum Oenocrates agit: at deserta studentum
 Utitur hoc lippo curia tamquam oculo,

Alba-

Albutij ad D. Alciatum, suadentis, vt de tumultibus Italicis se subducatur, & in Gallia profiteatur.

EMBLEMA CXLII.

Quæ dedit hos fructus arbor, cælo aduena
nostro,

Venit ab Eoo Perfidis axe prius.
Traslatu facta est melior, quæ noxia quondam
In patria, hic nobis dulcia poma gerit.

Fert folium linguæ, fert poma simillima cordi:
 Alciate hic vitam degere disce tuam.
 Tu procul à patria in pretio es maiore futurus;
 Multum corde sapis, nec minus ore vales.

Prin-
 Quam decet hæc memores gestare Indignis Reges.
 Tunc ut poterit agere illa vasis.
 Hanc pias erga homines Delphin complacuit
 Tum milites naves que ora sacra iunxit:
 Tunc quæris contra aut ad quora facies

ANDREAE ALCIATI

Princeps subditorum incolumitatem pro-
curans.

EMBLEMA CXLIII.

Titani quoties conturbant æquora fratres,
Tum miseris nautas anchora iacta iuuat:
Hanc pius erga homines Delphin completitur,
imis

Tutius ut possit figier illa vadis.
Quam decet hæc memores gestare insignia Reges,
Anchora quod nautis, se populo esse suo!

In

In Senatum boni Principis,

DIALOGISMVS.

EMBLEMA CXLIV.

Effigies manibus truncæ ante altaria diuum
 Hinc resident, quarum lumine capta prior,
 Signa potestatis summæ, sanctique Senatus
 Thebanis fuerant ista reperta viris.
 Cur resident? quia mente graues decet esse quæta
 Iuridicos, animo nec variare leui.

Cur

ANDREAE ALCIATI

Cur sine sunt manibus? capiant ne xenia, nec se
pollicitis flecti muneribusve sinant.

Cæcus at esse Princeps, quod solu auribus, abs-
que

Affectu, constans iussa Senatus agit.

Consi-

Conſilarij Principum.

EMBLEMA CXLV.

Heroum genitos, & magnum fertur Achillem
 In ſtabulis Chiron erudiſſe ſuis.
 Semiferum Doctorem, & ſemiuirum Centaurum,
 Aſideat quiſquis Regibus, eſſe decet.
 Eſt fera, dum violat ſocios, dum proterit hoſtes:
 Eſtque homo, dum ſimulat ſe populo eſſe piam.

Opulentia tyranni, paupertas subiecto-
rum.

EMBLEMA CXLVI.

Humani quod splen est corporis, in populi re
Hoc Cæsar fiscum dixerat esse suum.
Splene aucto reliqui tabescunt corporis artas:
Fisco aucto arguitur ciuica pauperies.

Quod

Quod non capit Christus, rapit fiscus.

EMBLEMA CXLVII.

Exprimit humentes, quas iam madefecerat
antè,

Spongiolas, cupidi Principis arcta manus.
Prouehit ad summum fures, quos de inde coertet.
Vertat ut in fiscum quæ malè parta suum.

AND REAE ALCIATI

Principis clementia.

EMBLEMA CXLVIII.

Vesparum quod nullavmquam Rex spicula
figet,
Quodque alijs duplo corpore maior erit,
Arguet imperium clemens modaratque regna,
Sancta que iudicibus credita iura bonis.

Salus

Salus publica.

EMBLEMA CXLIX.

Phoebigena crectis Epidaurius insidet aris,
 Mitis, & immani conditur angue Deus.
 Accurrunt ægri, veniat que salutifer erant:
 Annuit, at que ratas efficit ille preces.

ANDREAE ALCIATI,

Respublica liberata.

EMBLEMA CL.

Caesaris exitio, ceu libertate recepta,
Hæc ducibus Brutis cusa moneta fuit,
Ensiculi in primis, que is pileus insuper astat,
Qualem missa manus seruitia accipiunt,

In vitam humanam:

EMBLEMA CLI.

Plus solito humanæ nunc de fle incommoda vitæ

Heraclite: sciatet pluribus illa malis.

Tu rursus, si quando aliàs, extolle cachinum,

Democrite: illa magis ludicra facta fuit.

Intereà hæc cernens meditor, quæ denique tecum

Fine fleam, aut tecum quomodo splene iocer

ANDREAE ALCIATI

Ære quandoque salutem redimendam.

EMBLEMA CLII.

Et pedibus segnīs, tumida, & propendus aluo,
Hac tamen insidias effugit arte siber:
Mordicus ipse sibi medicata virilia vellit,
Atque obicit, sese gnarus ob illa peti,
Huius ab exemplo disces non parcere rebus,
Et vitam vt redimas, hostibus æra dare.

Cum

Cum laruis non luētandum.

EMBLEMA CLIII.

Æacidae moriens percussu cuspidis Hector,
 Quod toties vicerat antè suos:
 Comprimere haud potuit vocem insultantibus
 illis,

Dum eurru, & pedibusnectere vincla parant;
 Distrahite vt libitum est: sic cassi luce Leonis,
 Conuellunt barbam vel timidi lepores.

ANDREAE ALCIATI

De Morte, & Amore.

EMBLEMA CLIV.

Errabat socio Mors iuncta Cupidine: secum
Mors pharetras, paruas tela gerebat Amor.
Diuertere simul, simul vna, & nocte cubarunt:
Cæcus Amor, Mors hoc tempore cæca fuit.
Alter enim alterius malè prouida spicula sump-
sit:

Mors aurata, tenet ossæa tela puer.
Debit inde senex qui nunc Acheroniticus esse,
Ecce amat, & capiti florea ferta parat

Ag.

Ast ego mutato quia Amor me pertulit arcu,
Desicio, iniiciunt, & mihi fata manum.
parce puer, Dors signa tenens vittricia parce:
Fac ego amem, sube at fac Acheronta Ienex.

ANDREAE ALCIATI

In formosam fatopræreptam.

EMBLEMA CLV.

Cur puerum Mors ausa dolis es carpere Amo-
rem.

Tela tua vt iaceret, dum propria esse putat.

In mortem præproperam.

EMBLEMA CLVI.

Qui teneras forma allexit, tor sitque puellas,
 Pulchrior, & tota nobilis vrbi puer,
 Occidit ante diem, nulli magè stendus, A resti,
 Quam tibi, cui casto lunctus amore fuit.
 Ergo illi tumulum tant i monumenta doloris
 Astruis, & querulis vocibus astra feris.

ANDREAE ALCIATI

Me sine abis, dilecte? neque amplius ibimus vna?
Nec mecum in studijs otia grata teres?
Sed te terra teget: sed fati, Gorgonis ora,
Delphinesque tui signa dolenda dabunt.

Qui ventas formis aliter corripue puellas
Pulchritudo? tota nobis vna? puere
Occidit ante diem, nulli magis, fendas, A. C. H.
Quam elip, cui calio, hancus atore, fatis
Hic illi, cum hanc, tantum, in hanc, a hanc, a hanc
A hanc, a hanc, a hanc, a hanc, a hanc, a hanc

Ter-

Terminus.

EMBLEMA CLVIII.

Quadratum iufoditur firmissima tellera saxum,
 Stat cirrhata super pectore imago tenus,
 Et sese nulli proficetur cedere: talis
 Terminus est, homines qui scopus vnus agit.
 Est immota dies præfixaque tempora fati,
 Deque ferunt primis vltima iudicium.

ANDREAE ALCIATI

Opulenti hereditas.

EMBLEMA CLVIII.

patroclum falsis rapiunt hinc Troes in armis;
Hinc socij, atque omnis turba Pelasga vetat.
Obtinet exuias Hector, Græcique cadaver.
Hæc fabella agitur, cum vir opimus obit.
Maxima rixa oritur: tandem sed transigit heres,
Et coruis aliquid, vulturisque finit,

Amici-

Amicitia etiam post mortem durans.

EMBLEMA CLIX.

Arentem senio, nudam quoque frondibus vltimum

Complexa est viridi vitis opaca coma:
Agnoscitque vires naturæ, & grata parenti
Officij reddit mutua iura suo:

Exemploque monet, tales nos quærere amicos,
Quos neque di siungat fœdere summa dies.

Mutuum

ANDREAE ALCIATI

Mutuam auxiliū.

EMBLEMA CLX.

Loripedem sublatum humeris fert lumine cap-
tus:

Et socij hæc oculis munera retribuit.

Quo caret alteruter, concors sic præstat vterque:
Mutuat hic oculos, mutuat ille pedes.

Auxi-

Auxilium numquam deficiens.

EMBLEMA CLXI.

Bina pericla vnus effugit sedulus armis,
 Cum premererque solo, cum premererque salo:
 Incolumem ex acie clypeus me praestitit idem
 Nauifragum apprenus littora adusque tulit.

Sabel est pibus, platus, & ore lepor.
 Currua mentis quoniam candore ventus
 Compe, & eximia simplicitate placet.

aA

M

Gra:

EMBLEMA CLXII.

Tres Charites Veneri assistunt, dominamque sequuntur:

Hincque voluptates atque alimenta parant:
Lætitiâ Euphrosyne, speciosum Aglaia nitorem,

Suadela est Pithus, blandus, & ore lepos.
Cur nudæ? mentis quoniam candore venustas
Constat, & eximia simplicitate placet.

An quia nihil referunt ingrati, atque arcula in-
anis

Est Charitum? qui dat munera, nudus eget.
Addita cur nuper pedibus talaria? bis dat
Qui citò dat: minimi gratia tarda preti est.
Implicitis vlnis cur vertitur altera? gratus
Fenerat: huic remanent vna abeunte dua.
Iupiter ijs genitor: cœli de semine diuas
Omnibus acceptas edidit Eurynome.

Audent si gratia tantis stupidi de M. g. r.

blum in me impunt de G. o. s. r. o. m. e. r.

Quid faciam? redi vnde vici: sed nonne cetera

omn.

Alia vna obsequerem conquisisse ferar.

Quid proleis multos operis bellare stabis?

Ne gignere est: sed tuas perdere quos nequas.

M z

In

ANDREAE IALCIATI

In detractores.

EMBLEMA CLXIII.

Audent flagriferi matulae stupidique Magistri
Bilem in me impuri peccatoris euomere,
Quid faciam? reddamne vices? sed nomine cicada-
dam

Alà vnà obstreperam corripuisse ferar?
Quid prodest muscas operosis pellere flabris?
Negligere est satius, perdere quod nequeas.

Inanis

Inanis impetus.

EMBLEMA CLXIV.

Lunarem noctu, vt speculum, canis inspicit orbem:

Seque videns, alium credit inesse canem:

En latrat, sed frustra agitur vox irrita ventis.

Et peragit cursus surda Diana suos.

Aliquid mali propter vicinum malum,

EMBLEMA CLXV.

Raptabat torrens ollas, quarum vna metallo,
 Altera erat figuli terrea facta manu,
 Hanc igitur rogat illa, velis sibi proxima ferri,
 Iunctæ vt præcipites vtraque sistat aquas.
 Cui lutea. Haud nobis tua sunt commercia cura;
 Ne mihi proximitas hæc mala multa ferat.
 Nam seu te nobis, seu nos tibi conferat vnda;
 Ipsa ego te fragiles sospite sola terar.

In eum qui truculentia suorum perierit.

EMBLEMA CLXVI.

Delphinem inuitum me in littorra compulit
actus,

Exemplum infido quanta pericla mari.
Nam si nec proprijs Neptunus parcit alumnis,
Quis tutos homines nauibus esse putet?

ANDREAE ALCIATI
EMBLEMA CLXVII.

Bellorum cepisse ferunt monumenta vicissim
Scutiferum Aiacem, Hectoraque Iliacum.
Baltea Priamides, rigidum Telamonius enses,
Instrumenta sua cepit vterque necis.
Ensis enim Aiacem confecit; at Hectora functum
Traxerat Aemonius cingula nexa rotis.
Sic tunc tulo obsequij, quae mittunt hostibus hostes
Munera, venturi praescia fata ferunt.

A minimis quoque timendum.

EMBLEMA CLXVIII.

Bella gerit Scarabeus, & hostem provocat vltro:
 Robore, & inferior, consilio superat:
 Nam plumis Aquilæ clam se neque cognitus
 abdit,
 Hostilem vt nidum summa per astra petat:
 Ouaque confodiens, prohibet spem crescere pro-
 lis,
 Hocque modo illatum dedecus vltus abit.

ANDREAE ALCIATI

Obnoxia infirmitas.

EMBLEMA CLXIX.

Pisciculos Aurata rapit medio æquore sardas,
Ni fugiant pauidæ, summa marisque petant.
At ibi sunt mergis fulicisque voracibus esca.
Eheu intuta manens vndique debilitas!

Vel

Vel post mortem formidolosi.

EMBLEMA CLXX.

Cætera mutescunt, coriumque silebit ouillum,
 Si confecta lupi tympani pelle sonent.
 Hanc membrana ouium sic exhorrescit, ut hostem
 Exanimis quamuis non ferat exanimem.
 Sic cute detractâ Ziseas, in tympana versus,
 Boemos potuit vincere pontifices.

EMBLEMA CLXXI

Dum residet Cyclops sinuosi in faucibus anti,
 Hæc secum teneras concinit inter oues:
 pascite vos herbas, socijs ego pascam Achivis,
 Post remumque Vt in viscera nostra ferent.
 Audijt hæc Ithacus, Cyclopaque lumine cassum
 Reddidit: en pœnas vt suus au ctor habet.

Iusta ultio.

EMBLEMA CLXXII.

Raptabat volucres captum pede coruus in auras
 S corpiõis audaci præmia parta gula.
 Ast ille infuso sensim per membra veneno,
 Raptorem in Stygias compulit vltor aquas.
 O risu res digna! alijs qui fata parabat,
 Ipse perit, proprijs succubu itque dolis.

ANDREAE ALCIATI

Parem delinquentis, & suae foris culpam
esse.

EMBLEMA CLXXIII.

Prætonem lituo perflantem classica victrix
Captiuum in tetro carcere turba tenet.
Queis ille excusat, quòd nec sit strenuus armis,
Vilius aut saeuo læferit ense latus.
Huic illi: Quin ipse magis timidissime petcas,
Qui clangore alios aris in armacies.

Alius

Alius peccat, alius plectitur.

EMBLEMA CLXXIV.

Arripit vt lapidem catulus, morfu que fatigat,
 Nec percussori mutua damna facit:
 Sic plerique sinunt veros elabier hosteis,
 Et quos nulla grauat noxia, dente petunt.

ANDREAE ALCIATI

Infani gladius.

EMBLEMA CLXXV.

Setigeri medius stabat gregis ensifer Ajax
Cæde suum credens cedere Tantalidas.
Hostia sic tamquam sus succidanea pœnas
Pro Laertiade, pro caueaque dabat.
Nescit obesse suis furor hostibus: errat abiectus,
Consilijque impos in sua damna ruit.

[Pax;

Ex

EMBLEMA CLXXVI

Turrigeris humeris, dentis quoque barrus ebur
 Qui superare ferox Martia bella solet,
 Supposit nunc tollat iugo, stimulisque e subactus,
 Casareos currus ad pia templa vehit.
 Vel fera cognoscit concordes undique gentes,
 Proiectisque armis munia pacis obit.

Ex bello pax.

EMBLEMA CLXXVII.

Engalea, intrepidus quam miles gesserat, & quae
 Sæpius hostili sparsa cruore fuit,
 Partà pace apibus tenuis concessit in usum
 Alueoli, atque fauos gratæque mella gerit.
 'Arma procul iaceant: fas sit tunc sumere bellum;
 Quando aliter pacis non potes arte frui.

Ex pace vbertas.

EMBLEMA CLXXVII.

Grandibus ex spicis tenues contexe corollas,
 Quas circum alterno palmitate vitis eat
 His comptæ Alciones tranquilli in marmoris
 vnda
 Nidificant, pullos inuolucresque fouent.
 Latus erit Ceceri, Baccho quoque fertilis annus,
 Æquiorei si rex alitis instar erit.

Doctos doctis obloqui nefas esse

EMBLEMA CLXXIX.

Quid rapis heu Progne vocalem sœua cicadam,
 Pignoribusque tuis fercula dira paras?
 Stridula stridentem, vernam verna, hospita lædis
 Hospitam, & aligeram penniger ales auem?
 Ergo abice hanc prædam: nam musica pectora
 summum est
 Alterum ab alterius dente perire nefas.

Elequentia fortitudine præstantior.

EMBLEMA CLXXX.

Arcum laua tenet, rigiuam fert dextera clauam,
 Contegit, & Nemees corpora nuda leo.
 Herculis hæc igitur facies? non conuenit illud
 Quòd vetus, & senio tempora cana gerit.
 Quid quòd lingua illi leuibus traiecta catenis,
 Queis fissa facileis allicit aure viros?

Antiquissima quaeque commentitia.

EMBLEMA MCMGLXXXII

Antidromi vixit medicata in pocula Ceres
 Mercurium hoc lepore famula debilitavit
 Pallenaee senex, cui forma est historica, Proteus,
 Qui modo membra viri fers, modo membra feris
 Dic age, quae species ratto te vertit in omnes,
 Nulla sit, ut vario certa figura tibi?
 Signa vetustatis, primaui, & praefero saeli,
 De quo quisque suo somniat arbitrio.

Insignia Poetarum.

EMBLEMA CLXXXIII.

Gentiles clypeosunt qui in Iouis alite gestant,
 Sunt quibus aut serpens, aut leo, signa ferunt.
 Dira sed hæc vatium fugiant animalia ceras,
 Docta que sustineat stemmata pulcher Olor.
 Hic Phœbo sacer, & nostræ regionis alumnus:
 Rex olim, veteres seruat adhuc titulos.

Musicae Dijs curae esse.

EMBLEMA CLXXXIV.

LOCRENSIS posuit tibi Delphice Phoëbe ci-
cadam

Eunomus hanc, palmae signa decora suae.

Certabat plectro Sparthyn commissus in hostem,

Et percussa sonum pollice sola dabant.

¶ Trita fides rauco cepit cum stridere bombo,

Legitimum harmonias, & vitiare melos:

Tum

Tum citharæ argutans suavis sese intulit ales,
 uæ fractam impletet voce cicada fidem:
 Quæque allecta, soni ad legem descendit ab altis
 Saltibus, vt nobis garrula ferret opem.
 Ergo tuæ vt firmus stet honos, ò sancte, cicadæ,
 Pro cithara hic fidicem æneus ipsa fedet.

Viperos Cadmus detersit vt credidit annis
 Sene. & Aonol emundata solo:
 Terrigenum clypea cohors exorta visorum est
 Hostili inter se qui cecidere manu.
 Eulore pulchus monuit Tritonides annis
 Abiecta data pax, dexteraque iuncta fuit.

ANDREAE ADRIANI

Littera occidit, spiritus viuificat.

EMBLEMA CLXXXV.

Vipereos Cadmus dentes vt credidit aruis,
 Seuit, & A onios emina dira solo:
 Terrigenum clypeata cohors exorta virorum est,
 Hostili inter se qui cecidere manu.
 Euasere quibus monitu Tritonidos armis
 Abie ctis data pax, dextraque iuncta fuit.

Primus

Primus Agenorides elementa notasque Magistris
 Tradidit, ijs suauem iunxit, & harmoniam.
 Quorum discipulos contraria plurima vexant,
 Non nisi Palladia qui dirimuntur ope.

Hoc habes, in quo sunt elementa notae
 Tradidit, ijs suauem iunxit, & harmoniam.
 Quorum discipulos contraria plurima vexant,
 Non nisi Palladia qui dirimuntur ope.

Hoc tunc examina sunt libella docet.
 Nunciate Chilos spatium perinde impedit.
 Hoc speculum in manibus vitaeque iustitiae
 Hunc.
 Peritiamque, hunc est, Corinthis.
 Hunc signum adnotum hunc est.
 Literas

Dicta

Hæc habeas, ſeptem Sapientum eſſingere dicta,
Atque ea picturis qui celebrare velis.

Optimus in rebus medus eſt, Cleobulus vt in-
quit:

Hoc trutinæ examen ſiue libella docet.

Noſcere ſe Chilon ſpartanus quemque iubebat:

Hoc ſpeculum in manibus vitraque ſumpta da-
bunt.

Quod Periander ait, Frena adde Corinthius ira.

Pulegium ad motum naribus efficiet.

Pittacus

pittacus at Ne quid dixit nimis : hæc eadem
aiunt,

Contracto qui gith ore liquefatiunt.

Respexisse Solon finem iubet: vltimus agris.

Terminus haud magno cesserit ipse Ioui.

Heu quàm vera Bias ! Est copia magna malo-
rum:

Musimoni insideat effice Sardus eques.

Ne præs esto Thales dixit; sic illita visco

In laqueos sociam parra meropsque trahit.

ANDREAE ALCIATI

Submouendam ignorantiam

EMBLEMA CLXXXVII

Quod monstrum id? Sphinx est. Cur candida vir-
ginis ora,

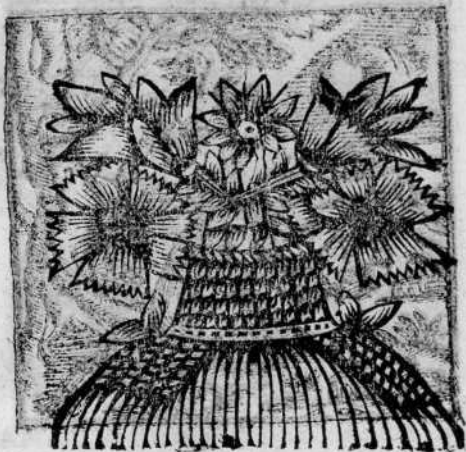
Et volucrum pennas, crura Leonis habet;
Hanc faciem assumpsit rerum ignorant a tantis
Scilicet est triplex causa, & origo mali.

Sunt quos ingenium leue, sunt quos blanda vo-
luptas,

Sunt, & quos faciunt corda superba rudes.
At quibus est notum, quid Delphica littera possit;

Præ-

Præcipitis monstri guttura dira secant.
 Namque vit ipse bipesque, tripesque, & quadrupes
 idem est.
 Primaque prædentis laureæ, hollæ virum.

In hoc vase sunt
 quædam flores
 quosdam præcipitis
 monstri guttura
 dira secant. Namque
 vit ipse bipesque,
 tripesque, & quadrupes
 idem est. Primaque
 prædentis laureæ,
 hollæ virum.

Mentem, non formam, plus pollere.

EMBLEMA CLXXXVIII.

Ingressa vulpes in Choragi pergulam,
Fabrè expolitum inuenit humanum caput,
Sic eleganter fabricatum, vt spiritus
Solum deesset, cæteris viuisceret.
Id illa cum sumpisset in manus, ait,
O quale caput est! sed cerebrum non habet?

Dives indoctus.

EMBLEMA CLXXXIX.

TRANAT aquas re sidens pretioso in vellere
Phryxus;

Et flauam impavidus per mare scandit ouem.

Ecquid id est? vir sensu habet i, sed diuite gazas
Coniugis, aut serui quem regit arbitrium.

ANDREAE ALCIATI

In fidem vxoriam.

EMBLEMA CXG.

Ecce puella, viro quæ dextrâ iungitur: ecce

Vt sedet, vt catulus ludit ante pedes.

Hæc fidei est species: Veneris quam si educat
ardor,

Malorum in læua non malè ramus erit.

poma etenim Veneris sunt, sic Scheneida vicit

Hippomæus, petit sic Galatea virum.

Reue.

Reuerentiam in matrimonio requirit

EMBLEMA CXCI.

Cum fueris in Venerem, pelagi se in littore sistis
 Vipera, & ab stomacho dira venena vomit:
 Murenamque ciens ingentia sibilat tollit;
 At simul amplexus appetit, illa viti
 Maxima debetur thalamo reuerentia coniux
 Alternum debet coniugi, & obsequium.

ANDREAE ALCIATI

In fecunditatem sibi ipsi damnosam.

EMBLEMA CXCVII.

Ludibrium pueris lapides iacentibus, hoc me
In trivio posuit rustica cura nucem:
Quae laceris ramis, perstrictoque arduo libro,
Certatim fundis per latus omne petor.
Quid sterili posset contingere turpius? heu,
Infelix, fructus in mea damna fero!

Autor filiorum.

EMBLEMA CXCIII.

Ante diem vernam boreali cana palumbes
 Frigore nidificat, præcoqua, & oua fouet:
 Mollius, & pulli vt iaceant, sibi vellicat alas,
 Quis nuda hiberno deficit ipsa gelu.
 Ecquid Colchi pudet, vel te Progne improbat?
 mortem
 Cum volucris propriæ prolis amore subit?

Pietas filiorum in parentes.

EMBLEMA CXCIV.

Per medios hosteis patriæ tum ferret ab igne
 Angus humeris dulce parentis onus:
 Parcite, dicebat, vobis sene ad ore i raptō
 Nulla erit, erepto sed patre summa mihi.

Carus vobis profuit prolix amore iustus

Mulieris famam, non formam, vulgatam esse
oportere.

EMBLEMA CXCIV.

Alma Venus, quæ nam hæc facies? quid denotat illa
Testudo, molli quam pede Diva premis:
Me sic effinxit phœnias, sexumque refert:
Fœmineum nostra iussit ab æfagie:
Quodque manere domi, & tacitas decet esse pu-
llas,
Supposuit pedibus talia signa mei.

ANDREAE ALCIATI

In pudoris statuam.

EMBLEMA CXCVI.

Penelope desponsa sequi cupiebat Vlyssem,
Ni secus Icarius mallet habere pater.
Ille Ithacam, hic offert Sparten. manet anxia
virgo.

Hinc pater, inde viri mutum vrget amor.
Ergo sedens velat vultus, obnubit ocellos:
Ista verecundi signa pudoris erant.

Que is sibi praelatum Icarius cognouit Vlyssem,
Hocque Pudori aram schemate constituit.

Nupta

Nupta contagioso.

EMBLEMA CXCVII.

Di meliora pijs, Mezentis cur age sic me
 Compellas? impus quod tibi dote gener,
 Gallica quem scribes, dira & mentagra perurit:
 Hoc est quidnam aliud, dic mihi saue pater,
 Corpora corporibus quam iungere mortua viuis,
 Efferaque Etrusci facta novare ducis?

ANDREAE ALCIATI

Cupressus.

EMBLEMA CXCVIII.

Indicat effigies metæ, nomenque cupressi
Tractandos parili conditione suos.

A L I V D.

Funeſta eſt arbor, procerum monumenta. Cu-
preſſus.

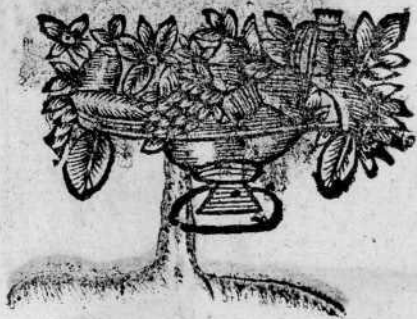
Quæ le apium plebis, comere fronde ſolet.

Aliud.

Aliud

pulchra coma est, pulcro digestæque ordine
frondes:

Sed fructus nullos hæc coma pulchra gerit.

Græcæ sunt hæc, pulchra coma est, pulcro
digestæque ordine frondes:

Sed fructus nullos hæc coma pulchra gerit.

Græcæ sunt hæc, pulchra coma est, pulcro
digestæque ordine frondes:

Sed fructus nullos hæc coma pulchra gerit.

ANDREAE ALCIATI

Quercus.

EMBLEMA CXCIX.

Grata Ioui est quercus, qui nos seruatque fo-
uetque:

Seruanti ciuem querna corona datur.

ALIVD.

Glande alunt veteres, sola uunc proficit vmbrae
sic quoque sic arbor officiosa Iouis.

Salix,

Salix.

EMBLEMA CG.

Quod frugis perdam salicem vocitarit Homē-
rus,

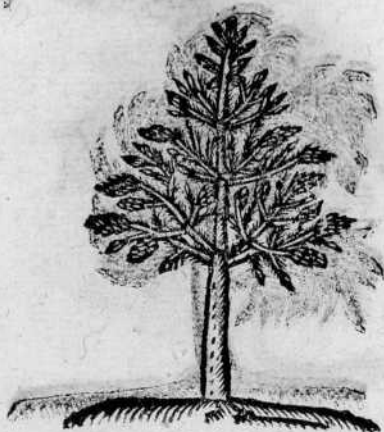
Clitorijs homines moribus adsimilat.

Abies,

ANDREAE ALCIATI

Abies.

EMBLEMA CCI.

Apta fretis abies in montibus edicur altist:
Est, & in aduersis maxima commoditas: est.

62214A

Picea:

Picea

EMBLEMA CCLII

At picea emittat nullos quod stirpe stolones
 Illius est index, qui sine prole perit

ANDREAE ALCIATI

Cotonea.

EMBLEMA CCCCIII.

Poma nouis tribui debere Cydonia nuptis
Dicitur antiquus constituisse Solon.
Grata ori, & stomacho cum sint, vt & halitus
illis
Sit suavis, blandus manet, & ore lepos.

Hedera.

Hedera.

EMBLEMA CCIV.

Haudquaquam arescens hedera est arbuscula,
 Cisso
 Quæ puero Bacchum donâ dedisse ferunt:
 Errabunda, procax, auratis fuluâ corymbis.
 Exterius viridis, tætera pallor habet:
 Hinc aptis vates cingunt sua tempora sertis:
 Palescunt studijs: laus diuturna virët.

ANDREAE ALCIATI

Ilex.

EMBLEMA CCV.

Duritiē nīmīā quod sēse rumpēret ilex,
Symbola ciuīlis seditiōnis habet.

Ma

Malus Medicas

EMBLEMA CCVI.

Aurea sunt Veneris poma hæc : iucundus amara
 Indicat, est Græcis sic amor.

ANDREAE ALCIATE

Buxus. M

EMBLEMA CCVII.

Perpetuo viridis, crispoque cacumine buxus.

Vnde est disparibus fistula facta modis, Antea

Delicijs apta est teneris, & amantibus arbor:

Pallor inest illi; pallet, & omnis amans. Indica

Amygdalus.

EMBLEMA CCVIII.

Cur properans folijs præmittis amygdale flores?
 Odi pupillos præcoci ingenij.

ANDREAE ALCIATI

Morus-A

EMBLEMA CCIX.

Serius at morum numquam nisi frigore lapsa
Germinat: & sapiens nomina falsa gerit.

Mor

49

Laurus

Laurus.

EMBLEMA CCX.

Praescia venturi Laurus, fert signa salutis:
 subdita puluillo somnia vera facit.

ALIVD.

Debetur Carlo superatis laurea Pœnis:
 Victrices ornent talia festa comas.

ANDREAE ALCIATI

Populus alba.

EMBLEMA CCXI.

Herculeos crines bicolor quòd populus ornet,
Temporis alternat noxque diesque vices.

CLAV

CLAVDII MINOIS

DIVIONENSIS,

EMBLEMATVM

ANDREÆ ALCIATI

EXPLICATIONES.

VM pneros, &c.) Præponitur hoc epi-
gramma vice Præfationis, quâ suum
libellum Emblematum consecrat vi-
ro nobili, Peutingero Chonrado. Pri-
mò itaque suum studium laudat ex
dissimilibus: occasionem huius opus-

tuli conscribendi aperit: descriptionem emblematis, eiusdemque vsum ac finem ponit: & ad extremum amico homini ac docto Chonrado suum idè opusculum modeste commendat.

Dum pneros iuglans.) Tria lusuum genera totidem ætatibus apta initio attingit.

Festiu's horis.) Diebus genialibus, quo tempore remittere soleo ingenium à grauiore legum studio.

Artificum illustri.) Definitio Emblematur, de quibus nos iam satis superque.

Vestibus vt rotulos.) Finalis causa Emblematum. Conferent hæc signa, vt ornamenta quædam vestibus, pileis, ædium parietibus, auleis, fenestris possimus apponere: vt que ingeniosi homines tacitis quibus-

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

quibusdam notis, & quasi hieroglyphicis litteris animorum sententia exprimant.

Supremus Casar.) Maximilianus: cui fuit à Confilijs Peutinget Augustanus.

Pretiosa nominata.) Donatia, qualia boni principes conferre solent optimis, & fidissimis consiliarijs.

Et veterum, &c.) impertiar tibi amplissima quæ quæ artificum veterum manupretia, statuas ingeniosas, & sollerter effictas: ipsissimas inquam res aureas, & argenteas, aliasque maximi pretij, non picturam quamdam nudam, qualis est hæc mea chartacea.

Ipse dabo vati.) Ad decorum hoc pertinet, non est enim alienum hoc munus à persona eius cui nuncupatur.

Pignus amoris.) Id est.

EMBLEM. I.

PROponitur in signe Ducatus Mediolanensis, id est, gentiliū signum Principum Mediolanensium. In eo signo conspicitur serpens catuleus in aurea planitie, infantem rubore tinctum euomens. Id schema fingit Alciatus acceptum ab Alexandro Magno, qui se Ioue Ammone natum prædicabat. Id verò ne absurdum putetur, ait serpentes quosdã ore parere: & apud Poetas Mineruam Iouis è cerebro pro filiisse. Serpentem quidem in Hieroglyphicis, pro sapientiæ symbolo vsurpari palam est. Itaque hoc stemmate representatur diuina progenies, antiqua, & illustris nobilitas è sano sapientiæ capite profecta.

Exiliens.) Erumpens, extrà saliens.

Infans.) Puer anniculus, vt fœtus ex vtero rubes

E faucibus.) gula partibus inferioribus.

Anguis sinuosi.) Serpētis in sinus, & giros cōplicati

Est gentilibus n. st. r.) Schema seu stēma gentilitiū, vsurpatum à tuis gentilibus, & maioribus familiæ.

Talis nomismata.) symbola in numis, signis militaribus, in templis, locisque publicis expressa, sic enim hic accipi nomisma interpretor.

Pellaum regem.) Alexandrum Magnum, à Pella vrbe Macedoniæ ita vocitatum.

Vidimus.) legimus apud historicos. Reçtè, vidimus, verbum entm, visendi vel sciendi gratia ire, vt apud Plutarch. de historia dicitur.

His) nomismatis.

Suum concelebrasse genus.) publicasse suam originē, de qua Plutarch. Iust. in 12. Q. Curtius, alij multa

Dum se Ammone, &c.) Ammō Iupiter dictus, quasi arenarius, quòd sub arietis effigie coleretur in de Iubro condito in arena, hoc de templo Curtius in 4. Luc. 9. bell. ciuil.

Matrē anguis imagine Iusam.) Olympias Alexādria mater vel putauit, vel simulauit se à Ioue cōpresam sub specie draconis, ad tegendā congressus ignominia. Id enim factū fuisse à Mago quodā impostore credibilius est, vt auctores non pœnitēdi prodiderunt. Huc refero congressum Martis (id est, personati cuiusdā militis, qui Martē mētiebatur) cum Rhea Romuli, & Remi matre. Quid enim huc cōmemorē aniles nostrorū fabulas de Melusina, de que Roberto, cui cognomen Diabolo fecerunt? Nō plura: nam de Succubis, & Incubis aliàs.

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

Diuini, & sobolem seminis.) Deorum non est propria generatio, sed hominum, vt rectè disputat in Numma plutarch, vbi agit de congresso Pompilij cum Nympha Ageria. Nam sexus in homine, argumentum est impotentia, & imbecillitatis, quæ in Deo esse non potest, vt Lactantius docet. Sed multi illustres nothi, cum incerto parte nati essent, retulerunt suum genus ad Deos, non male profectò, sed cautè tamen, vt Epaphus Ouidianus Phœbum pro patre agnouit, quia sol, & homo generant hominè. Ipseque Alexander apud Lucianum, dicit sibi utile fuisse ad res præclaras gerendas, & terrendos barbaros, quòd filius Iouis crederetur.

Tradunt sic quosdam eniter angues.) Ore parere Amphibanas tradunt Plinius, & Solinus. ille 8 cap. cap. 23. hic cap. 30. Itidem de Sepijs nonnullis.

An quia sic Pallas.) quod signum vt vetustum, ita ingeniosum, omnes pænè Græci, & Romani scriptores referunt ad sapientiam humanam, quam à Deo profectam, vt omne donum optimum ortum à supremo omnium parente agnoscunt.

EMBLEM. II.

EX duarum Galliaë vrbinum, nempe Biturigum, & Heduarum schematibus, & symbolis publicis elicit, seu notationem Mediolani. Bituriges enim arietem, Hedui porcum habere dicuntur Alciato. Mediolano autem idè tributum nomen, quia cum prima vrbis eius fundamenta iacerentur, repertus est sus mediatiim lanatus. Auctorem laudodiuum Ambrosium, quondam oppidi huius
Epif-

Episcopum sanctissimum, doctissimumque.

Sucula) parua (us, porculus,
Signum) publicum stemma.

Hispopulis, &c.) Mediolanum à Gallis excitatum
fuisse tradit Livijs, lib. 5.

Vetus lingua Gallica.) De hac vetere Gallorum
lingua memini me quædam commentatum alio
loco.

Culta Minerva, &c.) Olim eo loci Miuernæ diui-
ni honores tributi, vbi nunc templum D. Theclæ,
ante sacram diuæ Virgini ædem.

EMBLEM. III.

Ingeniose nomen suæ familiæ deducit ab *Alce*
fera, cuius vires, & pernicitatem, adducto ad id
Alexandri apophihegmate, transfert ad fortitudi-
nem, & diligentiam, quæ in rebus gerendis, & ijs
quidem honestis atque præclaris adhibenda sit.

Alce) fera Septentrionalis, de qua Plinius in hi-
storia mundi, & Gesnerus, operoso illo volumine
de animalibus.

Nihil procrastinans, nihil differens in tempus
aliud. Id petatum ex Homeri scholiaste annotat
Erasmus adagio. Nunc tuum ferrum in igne est.

Constat Alexandrum.) Nullam virtutem regis istius
magis, quàm celeritatem laudauerim, ait Curtius,
lib. 5. Relictis enim pedestribus copijs, totà nocte
cum equilibus itineris tanto spatio fatigatis, ad
Araxem primà luce peruenit. Idem eodem, lib. dū
audisset regem Darium captum esse: In illo corpo-
re posita est victoria (inquit Alexander) & tanta

res,

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

res, celeritatis est premium. Certè natura eà rex ille fuit, vt omnia facilius, quam moram perpeti posset.

Fortior hæc, dub.) Monemur itaque summa quæque perfici diligentia, & virium firmitate.

EMBLEM A IV.

TRactum id ex Xenophontis Symposio, quo loco ait Ganymede non corporis, sed animi causa in cælum à Ioue translatum: quod ipsum nominis etymo significari tradit. Nam dicitur, id est, qui diuinis consilijs latatur. Ex quo illud Homericum torquet, lætatur audiens, & alio loco, edoctus animo consilia. Id refertur ad hominis contemplatorem animum, qui relicta corporis secretione cælestia timatur intento mentis oculo: quod ipsum sine raptu non fit, vt obseruant Philosophi veteres.

Egregius, pictor.) peritus. Pictores olim, florentè Græcia, non suæ artis modo, sed & rerum omnium quæ cognitione dignæ essent, peritos fuisse constat ex Pausania, & Plinio.

Fecerit.) Poetarum est, nam hinc dicti.

Iliacum.) Troianū. Ilios, seu Ilium, Troiæ vrbs, regia Principum Troianorum.

Summa per astra.) Puto alludi ad animi alas, de quibus Plato.

Vehi.) Metaphora præclara, vnde vehiculum animi, contemplatio.

Quisne Iouem, &c.) Puritatis amator Deus, & casta placent superis.

Senex. Ab ætatis peccitiã, ab auctoritate, dignitateque.

Maonius. Honorem dictum Mæonidem, & Mæonium sciunt omnes.

Consilium, mens atque Dei, &c. His nomen Gany-medis respondet.

EMBLEM. V.

HOc monstro notantur Athæi quidam, & deliri Epicurei, qui cum sint anima rationis particeps à Deo informati, relietã sui conditione meliore, nihil nisi terram sapiunt, neglecta omni religione, diuinoque cultu: quem tamen præ se ferunt, sed simulatione quadam, nimirum vt rebus terrestribus, quas avidissimè appetunt, securius fruantur. Sumptum carmen est, sed aliud quidem tortum, ex collectaneis Epigram. Græcorum, lib. 4.

Quid dicam, &c. Magno vititur verborum circuitu in monstro hoc efformando, cui ne quidem satis proprium vocabulum possit tribuere, vt quod ab omni naturæ ratione sit alienum.

Sed sine vir, &c. Homo est supernè, infernè verò serpens: nec tamen hominis, aut serpētis naturam, aut conformationem habet.

Petit, eructat. Verba obscœna ad monstri designandam obscœnitatem.

Sic olim Cecrops. Atheniensium Rex dictus, hoc est naturæ duplicis, quod prius Atticã imbuerit idolomania, vanoque deorum cultu, vt tradit D. August. De ciuit. Dei libris.

Doctis Athenis. Athenas locum doctrinæ fertilissimum dixit Val. Maxim. libr. 8. cap. 7. Id

Q

epithe,

EMBLEM. ANDER. ALCIATI

epithetum Athenis tributum à varijs auctoribus alio loco meminimus.

Sic & gigantes. Nomine gigantum Poetae intelligunt impiam quandam gentem, Deos negantes; qui quia nihil superum cogitarent, iusque omne, rectumque adspernarentur, ficti sunt serpentinis pedibus fuisse, Deosque cœlesti sede pellere voluisse. Macrobius. cap. 20. Saturn. 1.

Hac vafrum species. Arguuntur itaque hac pictura vafrum quidam, & veteratores, de hac tantum vita solliciti, religionis expertes: quam tamen cum sapientia inseparabili nexu coniunctam esse vult eloquentissimus veterum Christiana Religio affectorum Lactantius. Itaque sapientia hominum diuini cultus expertium, mera stultitia censenda est. Sic enim Dei Vates Isaias: Perdam sapientiam sapientum, & prudentiam prudentum reprobabo.

EMBLEM. VI.

EX D. Ioannis Apocalypsi ducta est hæc ficta religionis: ex qua colligimus in statu religionis iam olim fuisse, multosque adhuc esse, qui suis præstigijs, falsaque doctrina imperitos inescant, errorisque poculo ijs imponunt: quo tamquã ebrii facti, mentisque impotes, à subdola capti meretrice, purissimos diuinæ sapientiæ fontes adspernantur, adeoque insanientes seque, & alios miserimè in præcipitium conijciunt.

Meretrix pulcherrima. In sacris Litteris non semel comparatur e mentita religio cum meretrice, vt Babylon meretrix non raro: & Ezechiel Leanam, id est,

est, meretricem, Ierosolymam nominat. Contra, vera religio cum virgine confertur à D. Paulo: Vni viro Virginem castam exhibere Christo.

Regalisella. Regio apparatus, signum alioqui alienum à simplici, & modesto cultu Christiani gregis.

Omnibus, & latites. Errorem te etiam in multos, id est, quoscumque obtusos, diffundit, & propagat.

At circumcubitans. Nullum venenum præsentius erronea opinione, quæ ubi mentem occupauit, hominis animum tamquam aliquo Circeò poculo ita immutat, vt se omnino nesciat.

Ebria turbataacet. Is enim error, eaque pestifera hæresis non potest insinuari homini sine aperto animi delirio. At qui expertes rationis, adeoque dementes mouentur rebus externis, principatu, auctoritate, imperio, dignitate, & cæteris eiusmodi. Is ergo est mentis gratissimus error, quem sibi adimi nolunt incauti, vt quem non putent errorem esse.

Sic Babylona notant. Qui notant, nempe viri sagaces, vereque pij.

Illice forma. Illicio, & obtentu pietatis: aliàs enim non caperet, sic enim fere decipimur specie reñti.

Et ficta. Non omnino falsa, sed ficta dumtaxat. Quæ enim prorsus falsa sunt, vt veris opposita, quia sese produnt, non tam facile possunt imponere, proindeque vitantur: ficta verò, vt quæ habeant aliquid simile vero, etiam cautos decipiunt.

Capit. decipit. hinc artes captatoriz.

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

EMBLEM. VII.

Dictum id ex Gabriæ apologis, de asino sibi multum arrogante, quod gestanti sibi Dei cuiusdam simulacrum, putaret honorem impartiri unde fuste dolatus ab Agasone, audit. *Non es tu Deus, sed aselle, sed Deum fers.* Notantur Magistratus civiles, vel etiam Ecclesiastici, qui affectent cum honorem, qui suo Principi, aut etiam Deo debetur. Nullus est certè, quin libere fateatur honorè esse impendendum ijs qui sacris præsent, quique Reipublice præficiuntur: sed tamen eos excedere non debent, ne veniant in reprehensionem, ut asellas iste.

Isidis. Apud Ægyptios culta Isis, lo primum dicta, Magnaque Dea. Hic torquetur ad summum Magistratum, vel etiam Sacerdotium.

Tardus asellus. Rectè, & ad veritatem appositè, sic enim non raro videmus eos præfici magnis, & honorificis functionibus, ut etiam Sacerdotijs, qui sunt omnium tardissimi, & imperitissimi.

Pando veren. Prou.

Obuius ergo, &c. Honor certè debetur magistratui, est enim munus publicum: sed magistratus virum arguit, seque gerere debet, non modò ei ut licet, sed etiam ut decet!

Agaso. Ea est ratio, & mens domina, quæ flecitur habenas, ducitque cum est opus.

EMBLEM A VIII.

Sequendū, id est, vltæ genus, ad quod nos Deus, & natura vocat, quod olim significauit apud Paganos Mercurius viæ ductor, qui triuijs positus

viam

viam cuique monstrabat. Docemur etiam hoc Emblemate, nihil nos, quodcumque vitæ genus eligamus, posse proficere, nisi doctorem aliquem probū doctumque ad imitandum nobis proponamus, qui sit instar cuiusdam.

In triuio. Ij dicuntur versari in triuio, qui in deliberando de re aliqua sunt suspensi, & anxij. Vide Prouerb.

Mons est lapidum. Non perperam id accipi licet pro ærumnis, & difficultatibus, quæ in vitæ genere deligendo cuius occurrunt.

Trunca Des effigies. Monet, monstratque vitæ flexus ipse immotus Mercurius: quia satis est admoneri à doctore, qui ipse viam sapius non ingrediatur.

Pectore facta senus. Quia nihil præter consiliū exigitur à præceptore, tu ipse præsta opere quod moneat.

Viator. In ipso ingressu ad studium.

Suspende viator fert i Deo. Docilem te, & amabilem præsta: persolue, & honorarium tuo doctore, quid enim? ridendo dicere verum nihil vetat.

Rectum qui tibi monstrat iter. Qui sit tibi, quod epitheton tributum olim Mercario. Vel rectum iter, ad refero, quæ nomen habet ab i. via; estque nihil aliud quam recta via, & ratio, seu institutio rectæ docendi.

Omnes in triuio. In nobis nihil est consilij, nihil iudicij, opus itaque habemus aliquo ductore Mercurio, seu Philosophiam attingamus, seu artem Meditam, seu prudentiam Iuris, aut etiam Theologiam. Nam scholæ Philosophorum sunt plenæ

EMBLEM. ANDR. ABCIATI

spinosus argutijs: Medicina in multis fallax est, ipsaque perpetua est inter Iurisperitos altercandi alea. Denique Theologia ea quæ scholis ventilatur, plena est alebris, ad quas discutiendas opus est Magistro quodam perito, & sincero.

Ostendat ni Deus, nihil.

EMBLEM. IX.

ID sumptum ex veteri Sabinae statua, quam unum vnum triplici facie, nomineque triplici effingebatur. Dextra virilis, habitu pacifico: sinistra muliebris, eodem habitu, coronam lauream gestans in capite, quæ dextram iungat cum imagine priorè: in quarum medio effigies ingenui pueri spectabatur, cuius supra caput scriptum erat, FIDIJ SIMVLACRVM: apud imaginem dextram virilem, HONOR, sinistram muliebrem, VERITAS. Quidam volunt hoc simulacro designatam fuisse Sacrosanctam, numen vnum tribus in personis, uti pijs vereque credimus. Sed malumus tamen ad sensum communem id symbolum conuertere, ut dicamus fidem veritate, honore, & amore creari, conseruarique, veritatem quidem matrem habet, nudam, & simplicem, non comptam aliquo fuce, neque velotectam: Honorem, ut sit stabilis, firmique participus: eum vero indutum veste purpurea, ut reuerenter, & cum dignitate seruetur fides. Locum medium Amor tenet, ut adhibeatur aliquod tamquam amicitie condimentum.

Stet depictus Honor. In tabula depictus proponatur stans. Rectè, verò stare fingitur, non sedere, aut

aut de sidere, quia numquam honos debet esse otiosus, aut deses.

Tyrio velatus amictu. Purpurà indutus. In signum honoris, & dignitatis Romanos Patritios, non etiã ceteros fuisse vsos purpurà, testis est Plinius 9. cap. 36. quod tamen abiisse in desuetudinem queritur Iuuenalis in 3. Satyra.

Eius. Honoris.

Inngat dextram. De dextrarum coniunctione aliquid posteà.

Nuda Veritas. Simplex, & aperta, nullo tincta fuso, sic nominatur ab Horatio 1. Carmin.

Sitque Amor in medio. Conciliator, pacificator.

Cui tempora circum, &c. De hoc amore pudico, qui in sequentibus, vt Emblemate, cuius epigraphe, *Amor virtutis.*

Constituunt hæc signa fidem. His tribus constituuntur tres efficientes causæ fidei, *Veritas*, mater, *Amor*, nutritus pater, seu conciliator, *Honos*, qui tanquam fouet, & sustentat.

EMBLEM. X.

PRincipi suo fœdus aliquod cum socijs, & vicinis.

Principibus inire constituenti ostendit quanta sit concordie vis, sumpta comparatione à lyra tēperato, aut confuso concentu: ea enim constans ex summis, medijs, & infimis chordis, concinnam reddit harmoniam, si tamen eam vir peritus artis aptarit. Eodem modo Respublica omnis ex diuersis hominum conflata generibus, & ordine dissimili, concordie pace ligatur, si Principem nacta fuerit,

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

qui & consilio, & rerum vsu valeat, qui que benevolentiam suorum, assensum, & commune pacis vinculum fouere norit.

Hanc cytharam. Quæ lembi formam habet, nauiculae celerrimæ; ea se habet in modum piscatoriae nauis.

Vendicat, & propriam. An quia Latina est Italis vsitatissima? Eius inuentionem tamen plerique referunt ad Mercurium.

Accipe Dux. Ausculta quid hoc symbolo velim.

Placeat nostrum munus. Montium consilium.

Difficile est nisi docto. Imò difficilius est imperito Principi tenere imperium, totque hominem formis moderari. Persius ideò Satyr. 4. Neronem increpat, & Prouerb. Aliud sceptrum, aliud plectrum.

Vnaque si fuerit non bene tenta fides. Nisi coerceantur improbi, & scelerati, id enim omne accipiendum.

Ruptaue, quod facile est. Si intereat, aut etiam tollatur de medio aliquis patriæ necessarius ciuis.

Petit omnes gratia concha. Reipub. modus, & pulchritudo abit in nihilum.

Concors nil est quod timeas. Si tibi stet cum socijs concordia, cumque subditis, nihil planè metuendum. Claudianus.

Non sic ex cubia non circumstantia pila,

Vt tutator amor.

At si aliquis desciscat. Deficiat, se desertorem præbeat. Est ergo necessaria Principi omnium, & singulorum benevolentia, vt ametur, ametque.

EMBLEMA XI.

ID expressum ex Græco Palladæ epigrammate, quo significat, omnem hominem vel imperitū, pro sapientissimo haberi, quamdiu linguam tenere potuerit: eum enim tacendo, morbum affectumque sanè turpissimum tegere. Sic enim ferè numquam distinguitur indoctus à scienti, peritoque, à circumspecto, & prudenti homine imprudens. Notum adagium vetus: Tutam silentij præmium, & illud Simonidis. Locutum fuisse poenituit sæpè, tacuisse numquam.

Cum tacet, haud quidquam. Nullam videtur inter sapientem, doctumve, & insipientem, vel indoctum discrimen, si vterque tacuerit.

Amens. Pro stulto vel nugatore, seu abderologo, vt nominatur id hominum genus in prouerbio vetere.

Stultitia est index. Seneca ad Serenum, cap. 11. Vt quisque contemptissimus, vt maximè ludibrio est, ita solutissimæ linguæ est.

Ergo premit labias. Tacendi artem, modumque teneat. Labias hic in fœminino, vt apud Gellium, Macrobiū, Apuleiū, Noniū.

Digitoque silentia signet. Ouid. 9. Metamorph.

Quique premit vocem, digitoque silentiæ suadet.

Ausonius Paulino:

Tu velut Orbali's habites taciturnus Amyclis,

Aut tua Sigalion AEq̄ rpius oscula signet.

Et sese Pharium. Harpocrates, silentij nomen, de quo Plutarch. Disputatione de Iside.

Talis

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

Talis Romæ Angerona, cuius effigies ore fuit ob-
signato.

EMBLEM. XII.

Scribit Festus Pompeius, Minotauri effigiem
inter signa militaria Romanis ideo fuisse, quod
non minus occulta esse debeant consilia Principū,
quam fuerit olim domicilium Minotauri Laby-
rinthus: idque vel maximè in bellicis expeditioni-
bus debet obseruari. Ut enim permultum habet
momenti ad victoriam taciturnitas, ita sæpè ingen-
tes affert calamitates linguæ intemperantia.

Limine quod cæco. Descriptio Labyrinthi per pe-
riphrasim. Vide Plin. 36. cap. 3.

Monstrum. Minotaurum, de quo Virg. 6. Ouid.
8. Metamorph. Hyginus, Palæphat.

Gnostacis latebris. In clauso, & obscuro carcere
Labyrinthi Cretensis. Ggnosos, vrbs Cretæ, Re-
gia Minois.

Dedalus. Faber ingeniosissimus, de quo Plin. 7.
cap. 56.

Romana phalanx. Romani bellatores. Phalanx,
euneus, & acies militaris: vox Macedonum. O.
Curtius 3. Alexander phalangem, qua nihil apud
Macedonas validius erat, in fronte constituit.

Semiuirumque nitent. Ad illud alludit Ouidian. 2.
Artis:

Semibonumque virum, seminirumque bonem.

Signa superba. Conspicua, in altum erecta.

Auctori cognita techna nocet. Consilium Principis
de re dubia, vel periculosa, si detegatur ante tem-
pus, nocet ei qui detexerit.

EMBLEM. XIII.

Patientia plus quam virilis, summaque cruciatu perperessio in muliercula, fidem tenacem, & constantem arguit. Ea Leana fuit, scortum Harmodij, & Aristogitonis, nobilium adolescentum, qui cum adorti essent tyrannos de medio tollere, idque consilium successu caruisset, capta Leana, & torta sordidulis, vt consilia iuuenum proderet, tenax propositi mulier, nihil patefecit, tandemque medijs in tormentis animam exhalauit. Itaque Athenienses, vt facti memoria perduraret ad posteros, non tamquam scorto, statuam erexerunt sub effigie Leanae elinguis. Leanae quidem, vel vt id animal haberetur pro fortitudinis symbolo: vel vt indicaretur Leanae nomen. Elinguis vero, quia consilium iuuenum, etiam ad extremum tortam non prodidisset. Historiam referunt Pausanias, Athenæus, Plinius, Gellius, alij.

Cecropia in Arce. In acropoli Athenarum.

Effictam. Expressam are statuam.

Hospes. Spectator, si fortè ignoratione rerum Atticarum labores.

Amica fuit. Seu meretrix.

Harmodij. Et Aristogitonis, nobilium iuuenum.

Placuit. Verbum Iuris, quo populi scitum intelligit.

Animum acrem Viraginis. Fortis, & interrita, quæ virili animo fuit.

More fera. Leanae, quæ pro symbolo fortitudinis, & inuicti animi vsurpatur.

Nomen

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

Nomen vel quia. Quod mulieri huic Leanae nomen fuisse.

Quod fidei. Fidiculis ad mortem usque torta.

Suo non prodidit. Neminem prodidit ex socijs coniurationis.

Iphicrates. De quo Plinius 34. cap. 8.

EMBLEMA XIV.

Nulla est adeo magna, & versuta calliditas, nulla insidiosa vis, nullaeque praestigiae, quas non possit animi magnitudo, prudensque consiliu sol-
 lenter effagere. Quamquam enim nobis sit interdum concertandum cum fortioribus, & fraudulentis, non est tamen abiiciendus animus, sed assumenda potius firma quaedam animi constantis, sanique iudicij panoplia. Id ostenditur Bellerophontis historia, qui multis periculis expositus, euasit incolumis, equo Pegaso vectus, ut traditur a veteribus.

Bellerophon. Sapiens, beneque consultus, quique fit.

Fortis eques. Animi magni.

Chimeram. Fallaciam dubiam, fraudem, quamquam variam, & fortiozem.

Sternere. Deuincere, ut apud Horat. 2. Satyr. *Stravit ferro pecus.*

Monstra soli Lycij. Homines improbos, maleficos, fraudulentos. Lycij a nomine, lupus hinc adag. Homo homini lupus.

Pegaseis pennis. Virtutis, & ingenij alis, animi dexteritate.

Petis

Petis aethera. Famam nominis immortalem consequeris.

Consilioque animi. Cui respondet nomen Bellerophonis, vt dixi,

EMBLEMA XV.

DVobus symbolis, quibus ex vetere Christianorum patrum instituto, ætes sacræ insigniri solent, Gallo nempe in apice summo turris, & Leone pro templi foribus, repræsentatur duplex boni pastoris, & Episcopi officium, vigilantia, & custodia. Rectè D. Gregorius: Quisquis populi speculator, debet in altostare per vitam, vt prodesse possit per prouidentiam.

Instantis quod. Id temporis appellatur Gallicinium, vt Galli cantus ab Horatio.

Eoi instantis. Diei redeuntes, quem videtur aperire eos. 1. Aurora Soli prænuntia.

Et reuocet. Homines ad laborem vocet.

Manus famulas. Id est, manuarios artifices, hi sunt, mechanici, seruiles.

Aerea peluis. Tintinnabulum, seu nola: de cuius inuentione Polydor. 6. cap. 13.

Leo, custos, oculis. Ornis Apollo testis est. Et Leonem quidem deductum volunt, hoc est à vidento.

EMBLEMA XVI.

DVctum id è dicto Epicharmi, quo duo præcepta in primis ad vitam necessaria tradebat: vnum de amplexanda sobrietate, alterum

de

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

de vitanda credulitate. Sobrietas, seu temperantia, est vitæ custos, mater valetudinis, sapientiæ comes, pacis amica: cui symbolum meritò tribuitur pulegium, exiguum olus, & paratu facile. Credulitas iudicium impedit; mentemque à sua sede, & statu dimouet. Eam qui admittit, sæpè sibi, alijsque certum exitium arcessit: quod exemplis innumerabilibus ostendi potest. Symbolum est oculata manus, quo ostenditur non esse credendum alicui, nisi optimè perspecta, & cognita hominum fide.

Ne credas. Temerè, vel ad eò facilè.

Ne non sobrius esto. Sto sobrius.

Nervi membraque. Quod dicitur per translationem.

Ecce. Demonstrandi nota re etè cum oculata manu, quæ credit id quod videt. Huc pertinet præclarus sermo Dionis Chrysostomi, & illud Theocriti.

Pulegium. Herba quædam minima, de qua Plinius 20. cap. i 4.

Antiqua sobrietatis olus. Quia veteres homines frugibus, & rerum parabilium appetentes utebantur.

Quo ostenso. Pulegio.

Turbam graui tumidam seditione. Populum tumultuantem, iamque ad seditionem se comparantem.

Heraclitus. Ut est apud Plutarch. De garrulitate.

EMBLEM. XVII.

LAertius, & Suidas scribunt pythagoram præcepisse, suos auditores domum repetentes, hunc versiculum pronuntiare.

Nam

Nam omnis humanæ vitæ lapsus in tribus potissimum cernitur, aut cum transgredimur. 1. secus facimus quam oportet; quod est plus quam decet; aut quod ommissum oportuit, neque satis consideratè fecimus; aut omittimus quod erat faciendum. Id volatu gruum didicit Pythagoras, quædam volant in sublime, lapillum gestant æqualem viribus, & iusto librarum pondere: vt ne nihil collant, ne nimium efferant sese, neve aduersis ventis abripiantur.

Italia Samius. Pythagoras, auctor Philosophorum Italicorum. Cic. Laert. D. Aug. De ciuit. Dei. *Samius* O iuudus ex insula Samo.

Ipsè summè clausit. Sapientiæ suæ vim omnem, aut certè præcipuam vno hoc carmine comprehendit.

Quò prætergressus? Quò transgressus? aut vltra quam decuit fecisti? quod est, NIMIS:

Quid agis? Vel quid agebas? sic enim Græcè, qui lapsus est in eo quod PARVUM.

Quid omittis agendum? Quid non decens à te factum est? quod est in omisso bono.

Hanc rationem virgens. Volebat quisque sibi apud se rationem hanc redderet. Idem pœnè de Seltio Seneca, lib. 3. De ira, 36. cap.

Quod didicisse gruum. Grues nempe in volatu id docuerunt Pythagoram. Et huc fortè pertinet verbum Gruere, siue Congruere, à Gruibus ductum; quod significat conuenire. Grues enim se non segregant, siue cum volant, siue cum pascuntur, ait Festus.

Mala flamina. Ventis oppositi, & impetuosissimi.

EMBLEMA XVIII.

I Anum bifrontem finxit antiquitas, quod ferinū,
& siluestrem cultum mutarit in ciuilem: vel
quod pater Græcæ, & Latinae gentis fuerit: aut
quod solem, seu Ianum, cœlestis aulae ianitorem
crederent. Quod tamen permulti referunt ad sapiē-
tiam, prudent iamque optimi principis Iani, qui præ-
terita nosset, & futuri ris multo antè prospiceret.

*Transacta futuraque calles. Res præteritas, & futu-
ras æque perpectas habes.*

Quique retrò sannas. Irrisiones. Persius:

Postica occurrite sannæ. Idem.

O Iane, à tergo quem nulla ciconia pinsit.

*Te tot cur oculis. Inuenio & Ianum non modò
bicipitem, sed tricipitem, & quadricipitem effe-
ctum olim.*

EMBLEM. XIX.

NO tua Mineruæ sacra, insigne Atheniensium
fuit, vel propter oculos cæcios, quibus qui præ-
diti sunt, præstantioris, & acutioris ingenij ferun-
tur esse: vel propter lucubrandi, & contemplandi
munus, quod animi vis dicatur nocturni potissi-
mum temporis silentio vegetari. Sed & tertia cau-
sa redditur, quod noctuarum nusquam multitudo
maior esset quam Athenis: aut ob nummum, in quo
esset impressa imago noctuæ. Eaitaque Athenis, ita
est, emporio disciplinarum toto orbe notissimo, &
vrbe optimis instituta legibus, symbolum fuit, vt
significaretur prudens, maturumque consilium, &
recta

recta ciuitatis institutio, in qua inepta hominum loquacitas nullo haberetur in numero.

Cecropijs Athenis. A Cecropē rege ita dictis, Hinc Cecropidae Athenienses.

Inter aues sani. Quae pro symbolo consilij habeatur.

Armifera Minerva. Ouid. Fast. 6.

Creditur armifera signum celeste Minerva.

Oarrrula quo cornix. Testis Ouid. 2. Metamorph. & perspicue Alianus de Animalib. 3. cap. 9.

EMBLEM. XX.

IN rebus arduis, & quibus neglectis aliquid periculi esse potest, cauendum est à nimia celeritate, nimiae uero mora. Videndum enim maxime, ut maturè non modò rem, quam sumus aggressuri; suscipiamus, sed & susceptam maturè persequamur: ne in capiendo consilio imprudentia, vel error committatur, aut in mora periculum. Id ostenditur symbolis duobus inter se iunctis. Telo, & Remora, quod expressit Cæsar Augustus, cum diceret, quo monebat ut ad rem agendam simul adhiberetur & industria celeritas, & tarditas diligentiae: ex quibus contrarijs simul iunctis fit ea quæ dicitur maturitas. Sueton. & Gellius.

Maturare properè. Accelerare, seu properare opportunè, prouideque.

Cunctari. Tardare.

Omnes. Sapientes, auctores optimi.

Ne nimum preceps. Ne sis nimum festinus, & subitus ad aliquid aggrediendum.

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

Connexum echeneide telum. Remoræ adiunctum telum, de Remora in sequentibus.

EMBLEM A XXI.

ID susceptum apparet in fugacem quemdam, deprehensum, lubricæque fidei hominem, qui cum vel dolis, vel præstigijs sapius impoluerit, tandem arctissimis vinculis irretitus ita comprimitur, vt effugit, viam omnem præclusam habeat. Ducta hic similitudo ab anguillæ natura, quæ quia sit lubrica, facile teneri nequit, nisi folio fici scabro, & aspero.

Cassibus in nostris Retibus, vinculis. Ouidius:

Decidit in casses præcipitæ meos.

Vires eludere nostras. Me, cum risu, effigere, euadere, astu mihi imponere.

Ficulno anguillam. Prouerb. Folio ficulno anguillam.

EMBLEM A XXII.

PHidias clarissimi nominis statuarius, Palladis simulacro Draconem peruiilem apposuit, quæ pedibus dea premeret, quo significabat virgines, & puellas (fuit enim Pallas virginittatis numen) peruiigi curæ, studioque seruandas. Vbiq; enim, & vndique amor grassatur, & eo sexu nihil imbecillius, aut fragilius.

Innoptæ Palladis. i. virginis, Græcis per excellentiam nominatæ.

Eius hic Draco. Cuius nomen, à quo est videre, clarissimam enim dicitur habere oculorum aciem, summeque perspicacem.

Domina. Palladis.

Custodia rerum huic data. Quia sunt acutissimi visus Dracones, incubantes eos thesauris, custodia causa fixerunt veteres, ait Festus Pompeius.

Se lucos, sacraque templa colit. Sic in lucis, & delubris colitur, eo nempe habitu, testis Pausanias Articis.

Innuptas opus est. Stobæus, cap. 73. ex nescio quo poeta citat hoc.

Non est, vel murus, vel pecuniæ aceruus, vel aliud quidquam, quod tam difficulter asseruari possit, quam mulier. Ita Plautus Epidico:

— *Doctè, & sapienter dicis, non*

Nimis potest pudicitiam quisquam suæ seruare filie,

EMBLEMA XXIII.

DVctum id ex 4. Anthologiæ Græcorum Epigrammaton, de Baccho, & Pallade, simul in eadem ara iunctis: quo significabatur, prudentiæ fieri accessionem, vbi vini generosi, sed moderati vsus accederet. Vinum enim est promptum liberè loquendi calcat: cui non temerè facundiam, & inuentionem veteres tribuerunt.

Bacchus pater, Almus Deus, cuius munere alimur, & reficimur.

Communitè ambo templa tenent. Vt sint, vel vt Ceres, & Neptunus, Hercules cum Musis, Mercurius, & Venus: qua de re nos pluribus aliò loco.

Soholes vtraque Iouis. Quod accipio. Duo enim præstantissima nobis à Deo sunt elargita munera, vnum animi, prudentia nempe, qua nomine Palla-

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

dis figuratur : alterum valet ad vires reficiendas corporis, vinum scilicet.

Hæc caput. Minerua è capite Iouis nata, vt i. Embl. dictum.

I le femur soluit. Vt dicitur sequenti, in Bacchi statuam

Huic vsus oliui. Olea, seu oliua Mineruæ tribuitur. Ratio non vna redditur à scholiastis. Virgil. 1. Georgic.

————— *Oleæque Minerua*

Inuentrix.

Inuenit primus at ille merum. Plin. cap. 56.

Quòd si qui. 1. si quis.

Abstemijs. Alienus à temeto. 1. vino. Temetum, quòd attentet mentem, ait Nonius, vbi hoc citat è 3. de Republ. Cicéronis: Magnam habet vim disciplina veretundiæ, catent temet o omnes mulieres.

EMBLEM. XXIV.

SVmitur id è Græco incerti distiabo. Prudentis Sest vino vti moderat è: secus enim sumptum rationem obturbat, animi vigorem impedit, vt merito cesserit in proverbium, *Sapientiam vino obumbrati*, ait Plinius. Capitale olim Romanis mulieribus fuit vinum attingere. Egnatius Metellus vxorem interfecit, quòd vinum bibisset, ait Val. Maxim. Et Polybius, fieri non posse, vt quæ mulier vinum berit, lateat. Sic Ouid. 3. de Arte:

Turpe iacens mulier multo madefacta Lyæo,

Digna est concubitus quoslibet illa pati.

Quid me vexatu. Premittis.

Rami.

Rami. Palmites, pampini.

Sum Palladis arbor. Olea Mineræ sacra. Plin. 12. cap. 1. & 17. cap. 44.

Botres. Gemmas, vbas.

Virgo fuit Bromium. Puella veretunda, & pudica, procul est ab omni temulentia.

Bromium. Quod vnum est, ex Bacchi cognominibus, à fremitu, Quid.

————— *Bacchum que vocant, Bromiumque Lyæum.*

EMBLEM. XXV.

DVo complectitur hac descriptione: primum in-
commoda vini aperit: deinde, salubrem, & vti-
lem eius usum docet. Bacchus quidem iuuentis ef-
fingitur, quòd vino hilares homines seruet fiant,
Iidemque annos quasi iuueniles seruent, si sobriè
vtantur eo Dei munere. Tympanum, & cornua ei-
dem Baccho tribuuntur, ad strepitum, & furorem
indicandum, qui vinolentiam consequi soleat. Ig-
neus, est seu rubeus, ad vini naturam designandam;
quod nisi aqua misceatur, non secus atque ignis
præcordia ad iram, ebrietatem, & furorem inducit.
Itaque ad extremum, quot, quibusve vini sit vten-
dum mensuris præcipit.

Quis te mortali. Quis te aliquando hominum videt,
cum sis Deus?

Et docta effinxit. Quis te pictor, aut statuarius arti
sua expressit?

Praxiteles. De quo Plinius 34. 8.

Rapientem Gnoßida. Cum raperem Ariadnem in lit-
tore Naxo dormientem.

Cur iuuenis. Tenelli menti lanugo aiguit te esse iuniorẽ, cum sis ætate superior Nestore.

Queas Pylum. Senex Pylus, Nestor. Ouid. Epist. Heroid.

Nos Pylon antiqui Neleia Nestoris arua
Misimus: incerta est fama remissa Pylø.

Sed cur Nestore anni sior Bacchus? an vt apud Lucianum, Cupido dicitur?

Muneribus si quando. Si sobriè vino vsus fueris, nam hic parcere, est non omnino.

Iunior &c. Duo præstat vini vsus moderatus, floridam ætatem, & vires corporis.

Tympana non m. Habes manibus tympanum, & in froute cornua: quæ signa videri possunt infania.

Abusus munere sumit cornua. Ebrietas audaciam, strepitum, furorem inducit. Menander immoderatum merum nos parum sapere re cogit. Vide Plin. 23. 1.

Quid vult ille color. Igneus, vel rubeus Bacchus effingitur, ad naturam, vimque meri indicandam.

Cum semules de v. Ouid. 3. Metam Plin. 14. 5.

Infectum puluere misit aquis. Qua de re Græcum epigramma Meleagri.

Hoc Plutarch. Disputatione. An seni administranda Respub. Aquam vino miscemus, inquit, vt Deum furentem, sicuti ait Plato, sobrio altero castigatum temperemus.

Hinc sapiens. Sapiens est, qui temperatè vino vtitur: qui minime sibi perniciem creat Theocrit.

Athenæum lege Dipnos. 10. 9. Plin. 14. 15.

Sed nunc me doceas. Altera pars Emblematis, de vini moderato usu.

Quadrantem addat. Consiste intra mensuras mediocres, ut si quis apud nos Luteciae, praeter heminam bibit, pro ebrioso, & vinolento non iniuria haberi potest: cum qui moderati sunt, nec omnino male instituti, se in hemina sint contenti.

Res dura haec nimium. Seuerior haec bibendilex, dixerit aliquis.

Sunt p. udula guttura. Nullus est qui non appetat vini deiciat, neque se ad diluti, aut in angustis poculis, facile enim fluit, & facile est id percolare.

Heu facile commota. Quae commoda sunt, vel quae ita putantur, non facile nobis accedunt. Nam quae pulchra, difficilia: quae vero sunt incommoda, vltro veniunt, etiamque non arcessita.

EMBLEM. XXVI.

Fontem huius Emblematis ex Festo Pompeio repetendum duco, cuius haec verba: Heribando cum, ait Plautus, victum me fateor significat: quod est antiquae, & pastoralis vitae indicium. Nam qui in prato cursu, aut viribus contendebant, cum superati erant, ex eo solo, in quo certamen erat, decerpitam herbam aduersario tradebant. Citatur ex Attio:

Gaudent, currunt, celebrant, herbam conferunt.

Alciatus vero hic celebrat graminis vires, ex qua corona graminea olim fiebat: in qua nidificat alauda, quam herbam Saturno, & Marti sacrae ait, & qua comesta Glaucus putatur reuixisse, & in

Deorum numerum transiisse, quibus exemplis ostenditur gramen poni meritò pro nota salutis, & tutela.

Gramineam corollam. Signum salutis. Ea dabatur ei qui civis civem servasset, dicebaturque cinica. Plin. 2. cap. 3. 4. 5. Vide etiam Fest.

Panos Hannibalemque. Id est, Hannibalem Carthaginensium ducem.

Mora. Proinde Cunctator pro Dictatore Fabius appellatus.

Occulit inflexo. Alauda, siue Galerita nidificat gramine. Citatur hoc ex Cassiano Basso, lib. de Agricultura.

Ramosum gramen nido occultatur alauda.

Saturno Martique sacrum. Cur id? an quia Aischyrius Samius in quodam lambos, ait Saturnum seminasse gramen, quod vocat gramen deorum? an quia viuax gramen dicitur Ouid. 7. Metamorphoseon? Marti autem, quod in campo Martio Romæ cresceret, & Martiali donaretur præmio. Certè gramen, & Gradivus (quod Martis nomen) à gradiendo appellantur.

Quo Glaucus adesto. Athen. 7. 16. Plin. 9. 16. & 32. 11. Prouerb. item, Glaucus comes à herba in mari reuixit.

His nodis. His dotis, symbolis.

Arguitur. Ostenditur.

Herba digitalis. Plinius 24. 12.

EMBLEMA XXVII.

Sumptum hoc ex duobus distichis Græcis, lib. 4. Antholog. Nemesis, arrogantia omnis vindex ira depingitur, vt homines persequatur, eorum actiones exploret, cubitum (id est mensuram) altera manu teneat, altera verò frenum; quasi quæ modum rebus omnibus imperet: & ne quid fiat improbè, aut dicatur malè peruerseque, præscribat.

Virum vestigia seruat. Obseruat hominum vestigia: quam ratione vestigiaria dicta Græcis.

Continet, & cubitum. Non cubitum brachij, sed vinam, sex palmorum mensuram interpretor. Iulium Pollucem auctorem laudo, qui pro eodem accepit cubitum, & vinam.

Duraque frena. Durum frenum, lupatum.

Ne malè quid facias, &c. Cui respondet freni symbolum.

Et iubet in cunctis. In rebus cunctis modus ostenditur cubito, id est, vlna, seu mensura.

EMBLEM. XXVIII.

Apparet id esse sumptum ex duobus Græcis epigrammatis, lib. 1. Antholog. Significatur, id quod alijs verbis à Lilio dicitur: *Veritatem laborare, sæpe, extingui numquam.* Vt enim quæ falsa sunt, vel nullo certè ita curante delentur aliquo tractu temporis, vera autem, & iusta, quamquam cedant interdum violentis hominum iniurijs, tandem tamen emergunt. Proponitur id exemplo nobili de armis Achilis, quibus iniquo Græcorum iudicio, Ulyssi

ad-

adiudicatis, ea tandem post eius naufragium ad Ai-
cis tumulum, vi fluctuum peruenerunt; quasi sic
volente numine, ut verus possessor ius suum, vel
post mortem obtineret. Refert historiam Pausa-
nias, & Q. Calaber.

Aiacida Hectoro. Propter hyperbaton cōfusa syn-
taxis ita ordinanda: Iustior Neptunus arripuit scu-
tum perfusum sanguine Hectoro; & quo iniqua
Græcorum concio dedit Ithaco) iactum in æ-
quora naufragio, &c.

Æacida. Achillis, ab Æaco auo, qui pater TELA-
MONIS & BELEI.

Hectoro perf. Hectorem enim Achilles interfe-
cit.

Quod Græcor Ithaco. Quod scutum Vlyssi adiudi-
cauit iniquus Græcorum confessus.

Iniqua concio. Vel ad suffragia refero, & fauores,
vel ad ipsos indices, Agamemnonem, & Menelaū,
qui concionem aduocarant, ad ferendum iudicium
de Achillis armis.

Iustior Neptunus. Atqui homines debeant esse ma-
ri mitiores, quo elemento nullum aliud implaca-
bilis.

Arripuit. Verbum celeritatis ad hominum eleuā-
dam fidem, eamque cum Neptuni, id est, maris aequi-
tate conferendam. Imò verò belluæ interdum mi-
tiores sunt hominibus, quam homines ipsi in suos.

In æquora iactum. Proiectum vi tempestatis.

Ut dominum suum. Aiacem, qui habebat ius do-
mini.

Littoreo Aiakis. Detulit ad tumulū Aiakis in lit-
tore sitam.

Boat Im murmurat, & quasi mugitum bouis edit.
metaphora.

Voce. Profonitu.

Vicisti. Profopopœia maris ad Aiace[m], sic se habent fata quædam iudiciorum, vt non obtineant nisi post eorum mortem, quorum fuit ius.

Telamontade. Telamonis filio.

Tu dignior armis. Honore armorum Achillis.

Affctus fas est Liuius; Veritas laborat sæpè, extinguitur numquam, vt supra, & Menander:

Vbique victrix iustitia pareli, fiet.

EMBLEM. XXIX.

Huius historiae testis videri potest Plinius, lib. 8. cap. 16. Primus Romæ Leones ad currum iunxit M. Antonius, & quidem ciuili bello, cum dimicatum esset in campis Pharsalicis, non sine quodam ostento temporum, generosos spiritus iugum subire illo prodigio significante.

Romanum postquam. Est & in hoc hyperbaton, & implicatus verborum contextus, quem sic digero: Postquam M. Antonius, pestis acerba suæ patriæ, perdidit eloquium Romanum, perempto Cicero-
ne, incendit currus victor, &c.

Roman. eloquium. Sic appellatur Plin. 7. cap. 30.

Perdiderat. i. perdidisset, de medio sustulisset.

Patriæ suæ pestis. Qui suæ patriæ fuit exitiosus.

Magnanimos cesisse. Huic ferè simile Accij illud Nonio:

*Nullum est ingenium tantum, neque cor tam ferum,
Quod non labascatur lingua, mitescat malo.*

EMBLEMA XXX.

Ciconiæ quantum temporis impendunt fœtibus educandis, tantum & ipsæ à pullis suis inuicem aluntur, ait Solinus Polyhist. cap. 43. Ergo Aegyptij, cum significarent hominem, qui patris curam gere et, Ciconiam, & Cneupham pingebāt; quod hæc soleant genitoribus senio confectis eodem modo gratiam rependere, quo ipsæ fuerint educatæ. Ijs enim nidum parant, pennas vellicant inutilis, & pabulum suppeditant, Itaque pietatis, & grati animi symbola gerunt.

Aereo nido. Loco edito alto.

Inuestes pullos. Impuberes, nondum volandi potentes.

Taliaque exspectat. Sibi vicem repensum iri sperat, cum fuerit affecta ætate, hinc præclara verba. Vide prouerb.

EMBLEMA XXXI.

Proponit epicedio iudicis æquissimi duo symbola, Vrcem, & Malluuium, quibus in iure dicendo summa integritas, & abstinencia designatur à muneribus capiendis. Cæterum manuum abluendarum gestus olim fuit innocentia aperta quædam demonstratio: quod ex sacris, & externis Auctoribus cognosci potest.

Vrcus. Aqualis, vas quo infunditur aqua.

Malluuium. Pollubrum, lebes.

Hæc forma. Hæc designatio symbolorum.

Ius dictum sine sordibus. Fuisse iudicem incorruptum.

& à

& Jà capiundis muneribus alienum: qualis ab Horatio describitur 4. Carmin. 9.

Iudex auaræ fraudis, & abstinens

Ducentis ad se cuncta pecunia, &c.

Puras manus. Vt in 1. Cod. tit. de mandat. Princip. rectè præcipitur.

EMBLEMA XXXII.

Significat sibi rem esse cum quibusdam vicinis suas ædes ita altè exstruentibus, vt officerent suorum luminalibus ædium: de quibus ita conqueritur, vt olim de Harpyjs Phineus, parum enim abesse, quin proprijs ædibus exturbetur, nisi sibi sua animi probitas, & integritas opem tulerit; haud secus atque olim Phineo Zetes, & Calais.

Iunctus contig. Vicini mei Marius, & Subbardus, qui iunctum habent parietem meis ædibus.

Nostri nomina. Benè noti in nostro foro, vel vt loquuntur cupletes, vel vt pragmatici, & factiosi homines.

Benè nummati. Dites. Horat. 1. Epist.

At benè nummatum decorat Suadela, Venusque.

Sat agunt. Nituntur quantum possunt.

Vel vltro. Etiam sua sponte, nullo suo iurè, nullaque à me iniuria prouocati: hi quidem de eorum genere, quos Plautus notat *P. mulo: Si nihil sit litium, lites ferunt.*

Obstruere nostris luminibus. Officere luminibus, lumen eripere formula loquendi, in iurè peruulgata.

Gemine Harpyia. Vicini hi mei sunt mihi Harpyiarum instar. de Harpyjs 3. Æneid. Virg. 7. Metam. Quid. alijque multi.

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

Integritas nostra. Nisi mentis integritate, honestate, que vindicer, quæ mihi sint vt olim Phineo Zetes, & Calais. Et quidem quo animi designatur integritas: animus. verò quæ sit or honesti, est ille Zetes, id est, qui nomen habet à quærendo.

EMBLEM. XXXIII.

Pvlchre id imitatus est, ex 3. Græcorum epigramaton: quo sub nomine Aristomenis, Carolum V. Imp. celebrat: alluditque ad Imperialis dignitatis publicum stemma, nempe aquilam, notam fortitudinis, strenuitatis, intrepidî animi.

Volucris Saturnia. Aquila Ioui sacra, qui Saturnius à Saturno patre dicitur poetis.

Ardus. Sublimis, erecta.

Magni Aristomenis. 1. Caroli Quinti, quem nomine Aristomenis appellat. De Aristomene, Plin. 11. 37. Val. Max. 1. 8.

Semiteos inter. Heroes, seu Principes magni nominis, stupendæque virtutis.

Timida columba. Quæ symbolum ferunt metuculosi, & timidi animi.

Rusta. Sepulchra, tumulos.

Nos Aquila. Aquila signum fortitudinis, excelsumque animi.

EMBLEM. XXXIV.

Dvo verba hæc, *Pater, & abstine*, Philosopho Epicteto familiaria, quibus bene viuendi ratione omnem complexus dicitur. Primò ad patientiam hortabatur, id est, virtutum omnium adminiculû, quasi custodem, qua se quisque aduersus fortunæ

om-

omnes impetus obarmaret, & labores ad vitam necessarios æquo ferret animo. Altero verò abstinendum esse ab omni luxu, maximeque Venero, vt etiam cibo, potuque nimio volebat. Quod hic declaratur tauri symbolo, qui ligato poplite, duci suo paret; seque à vaccis grauidis omnino continet.

Et toleranda Aduersa fortuna est forti viro ferenda. Sic poeta:

——— *Superanda omnis fortuna ferendo est.*

Et iunium felix. In Publij Mimo:

Fortuna dum blanditur, captatum venit.

Illis absque tenere manus. i. abstinere manus illicitis, continere manus rebus illicitis: est enim in eis.

Ducis. Du. Toris.

Sic ducis imp. Testis Orus, & Pierius.

EMBLEM. XXXV.

Significatur in nati plerumque motum popularē, vel ob iniquam Magistratum administrationē, vel intolerabilem Principum tyrannidem. Accidit enim nonnumquam Principi violento, aut rerū gerendarum imperito, quod equifoni, qui dum equum alioqui violentum moderari nesciat, excutitur perissimè. Ita Princeps iniquus, & præter modum sauius, populi animos in se commouet. Et quo Aristippus dicebat Regi benè cessurum, si equitandi artem primum addiceret, equum enim adulari non posse, vt hominem: nec ad blandiri, vt scurram, aut parasitum.

EMBLEM ANDR. ALCIATI

Thessalis era. Regio Thessalica i. ipsi Thessali.
Tories dominos mutet. Reges, seu tyranos, potius,
 historia est apud Diodor. Sic. lib. 6. & Vlpian. De-
 mosthenis interpretem.

Obtrudere palpum. Arte, doloque fallere; adulari.
 Verbum Plautinum, ab equisonibus ductum, hinc
 palpones, assentatores.

Regia quem morem. Q. Curtius lib. 8. pernitiōsa
 adulatio, perpetuum malum regum: quorum opes
 sæpius assentatio, quam hostis euerit.

Ingenuus sonipes. Velox equus, & superbus.

Dorso excutit. Fitque stetrax, & eum dei jcit; qui
 se moderari nesciat.

Hippocomen. Qui equos ornat, aut componit.

Nec sauire tamen. Rex non aliō sauire modo in
 suos debet, quos minimē obsequentes norit, quam
 vt fortiore legum vinculo eos reprimat, & cohi-
 beat.

Lupata. Asperrima frena.

EMBLEMA XXXVI.

Nitendum est magno, & indefesso labore ad ar-
 dua quæque, neque remittendus animus, pro-
 posita spe fructus, & victoriæ. Symbolum Palmæ
 apponitur, quæ quamquam pressa onere, non deor-
 sum sedit; nec intrā flectitur, sed aduersus pondus
 resurgit, & sursum nititur. Plutarch. 8. Sympos.
 Plin. i 6. 42. Gellus 3. 6.

Nititur in pondus. Videtur niti aduersus imposi-
 tum fortè sibi onus.

Oloratas glandes. Odoriferos dactylos.

Bella

Bellaria dulcia, Seu de hoc verbo Gell. 13. 11.

Mentis qui constantis erit. Ferè simile Seneca de Ira: Mille sunt, in quibus pertinacia impedimentum omne transcendit, ostenditque nihil esse difficile, cuius sibi ipsa mens patientiam indixerit. Et deinde: Nos non advocabimus patientiam, quos tantum præmium expectat?

EMBLEMA XXXVII.

Exemplar huius Emblematis ductum est ex Cornelij Taciti extremo libro De morib. Germanorum, ubi Fennoſ describit, miram feritate, ac paupertate homines, quibus neque arma, neque equos, neque penates fuisse dicit: quibus etiam pro victu herbam, pro vestitu pelles, pro cubili humum. Quod vitæ genus beatus arbitrantur, quam agris ingemere, illaborare domibus, suas alienasque fortunas spe, metuque versare: securos eos aduersus homines, securos aduersus Deos, hæc ferè Tacitus. Quam tamè historiam accommodat Alciatus apophthegmati Biantis, ut significet animum hominis esse beatissimum, qui non pendeat ab ijs quæ caduca sunt, & fortuita, ut quæ sollicitudines sanè multas pariant, sed ea in primis appetenda, in ijsque consistendum, quæ facilis natura nobis est elargita, vel quæ ab animo proficiuntur.

Scythique mis. Pauperrimus incola maris glacialis Scythiæ.

Vstus perp. Vi perpetui frigoris confectus. Vre etiam frigoris est, & molestiam inferre interdum significat.

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

Qui Cereris, &c. Qui panis, viniq; vsus numquam nouit.

Stragula. Pelles: quibus utitur pro vestitu.

Nam mutina illum. Opertus est murinis pellibus.

Sic furem. Tutus, & securus agit, ex se beatus est, neque furum, neque temporis iniurias metuit.

EMBLEM. XXXVIII.

Pincipum summorum status nō aliunde firmiter stabilimentum capit, quam à populi consensu, concordia, & benevolentia. Itaque prudenter, & prouidè faciunt, qui stabile ac securum in subditos imperium tutari volunt, cum motuum omnium, & seditionum causas prædidunt, maluntque à suis amari quam timeri. Quod ostenditur symbolo cornicum sceptrum regium sustentantium. Cornicem haberi pro concordia nota, didicimus ex Oro, alijsque.

Hinc volucres. Quia cornices pro symbolo concordia adhibentur, hic rectè sceptrum gerunt, vt significetur populari consensu imperium quodque regium stabiliri, hinc puto repertum nomen, seu lege Senecam, De clementia, l. cap. 3. 4. & 16.

Duces. Reges.

Quem. Conleulum.

Præceps. Subita, celer.

Regia fata trahit. Regis, aut principis mortem.

EMBLEM. XXXIX.

EX 2. historiarum Taciti, & aliquot alijs locis didici dextras pro concordia symbolo, apud Ro-

ma-

manos aliasque nationes accipi solitas, sed ad rem: in ipso belli ciuili classico ne amici inimicis, & hostibus citra discrimen comprimerentur, interpositum, fuit eiusmodi sacramentum fidei. At verò existimem hic dextras; pro quadam visitata fidei nota, in auro, argento ve; aut alio metallo depicta; sumi.

Duces. Imperatores suos.

Viribos, & cad. Imitatio Horatiana, Epod. 16.

Altera iam teritur bellis ciuilibus atas.

Suis, & ipsa Roma viribus ruit.

Mos fuit. Ut qui essent eiusdem factionis, mutuò dextras darent in signum concordia.

EMBLEM. XL.

Geryonem tricorporé ideò sūxere veteres, quòd vna cum fratribus, quos duos habebat, tanto amore, tantaque fide vixit, vt ij vno nomine Geryones dicerentur: adeòque vnicam regi animam, voluntatemque inesse, quamquam tres essent, communis iactaret opinio. Iustin. lib. 44. Ex quo intelligitur concordēs, & vnanimēs inuictos effici: qui singuli, & discordēs, aut non sibi mutuò respōdentes, debiles omnino, vnicique faciles.

Inuicti hūm. Ut cum vinci non possent ab hostibus etiam fortissimis.

Ampla tenerent Regna. Duas insulas Balearides, & Ebusin, vel Trinacriam in Ponto Euxino, de qua Palæphatus.

Vno nomine Geryonis. Quamquam tres essent, vno tamen nomine nuncupabantur.

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

EMBLEM. XLI.

Character huius Emblematis duci mihi videtur
 ex Iliad. Homericae 2. quo loco Diomedes, cum
 mittitur exploraturus Troiana castra, petit ali-
 quem socium sibi adiungi, sed in primis Vlysses,
 ut sit ei à consilijs, ipse viribus utatur corporis. Ex
 quo intelligimus, ad res quasque graues, ut milita-
 res, & quæ pertinent ad Reipub. summam, consi-
 lium, & vires adhiberi oportere. In ijs enim perfici-
 endis, nedum suscipiendis, vnus vti, nullus vir,
 quod habet adagium: aded vt vires consilio desti-
 tutæ; & contra, consilium vel optimum, viribus, ni-
 hil omnino promoueat.

Laerte genitum. Vlysses.

Genitum Tydeos. Diomedem.

Hac cera. Tabula cerea, ut olim apud veteres.

Zenalis apta manus. Artifex peritus.

*Viribus hic præstat. Diomedes valet corporis viri-
 bus.*

Hic pollet acumine mentis. Vlysses pollet consilio.

Nec tamen. Alter alterius ope indiget.

Cum duo coniuncti. Vt Homerus loquitur, Iliad.

EMBLEM. XLII.

ID mutuatus est ex epigrammate quodam Græ-
 co Crinagori, quod confert in laudationem Caro-
 li V. Imp. partà illa nobili de Turcis victoria, quæ
 irrito conatu Viennam Austriæ urbem obsederant.
 Symbolum hic ponitur annosæ quercus, quæ quam-
 quam folijs hinc inde excessus, firmis radicibus
 hæret. Ita virtus illa Imperatoria, aut etiã Chri-
 stia-

stianus status, moueri loco nō potest, tamen si quidā bello cadant, alij etiam modis alijs periclitentur.

Oceanus quamuis. Quamuis videantur fluuij omnes in mari cogi, à mari magno absorbi.

Danubiumque. Quamquā Turcus Imperator suis innumerabilibus copijs videatur exsiccare Danubium flauium Germaniæ, de quo Plin. 4. 12.

Non tamen irumpes. Vi, magnoque impetu nō penetrabis in Germaniam.

Cæsardum Carolus. Quamdiu præerit Imperator Carolus expeditionibus bellicis.

Sic sacra quercus. Vetus quercus non excutitur uentorum, quamquam folia quædam sicca decidant. Sic apud poetam immotus Æneæ animus cum annosa quercu comparatur, lib. 4.

EMBLEMA XLIII.

Hoc uidetur ab Alciato conscriptum, quo tempore ad Niceum colloquium magna omnium spe, & votis expectabantur Carolus V. Imper. & Franciscus I. Galliarum Rex: quo loci nonnulli in spem ueniebant, fœdus aliquod firmum, & stabile inter eos compositum, & sancitum iri, ut eo confecto negotio contentiōnū omnium in orbe Christiano tam diu grassantium occasio omnis absunderetur. Comparat ergo Rempub. Christianam cum nauis uentis, & fluctibus undique agitata; duos Principes orbi salutiferos, cum Castore, & Polluce, id est, Dioscoris, quos, cum apparent, aiunt esse nauibus salutares.

Fatiscit. Deficit, pœneque obruitur.

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

Quod si Helena, &c. Si C. ster, & Pollux appareant
nautis, de quibus Seneca Natur. quæst. 1. præfa-
tione, Diodor. Sicul. Ouid. Plutarch. alij.

EMBLEM. XLIV.

Pvlcherrima Spei descriptio ex adiunctis, & ef-
fectis, quæ Symbolis conuenientissimis expli-
catur. Ea hominem lætum reddit, & semper melio-
ra expectantem, adeo vt ad mortem vsque comite-
tur: mera sibi fingit somnia, nihilque non sibi polli-
cetur. Si tamen immoderata sit, & importuna, vl-
tricem habet Nemesim, quæ vota plus æquo am-
bitiosa facit irrita, quæque omnem cupidorum ar-
rogantiam vlciscitur.

Cuius peniculis. Cuius imago expressa fuit peni-
cillo.

Elpidij. Piætoris, cuius nomen.

Spes bona præstat opem. Prouerb. Spes seruat effli-
ctos, & Spes alunt exules.

Cur viridis tibi palla. Vitor spei color est, vt postea
in colores, noster hic.

Nos sperare docet viridis, &c.

Quid inanibus. Tela fracta mortis ideò Spei tri-
buuntur, quod adactos in extremas miseras vna
foletur. Prouerb. Ægrotò dum anima est, spes est.

Præcido sepultris. Mortais spes præciditur, qui non
fuit amplius in natura.

Cur in dolio. Fabula de Pandora pnyde, apud
Hesiod.

Ascræi senis. Hesiodi, ab Ascræ Bœotia vico.

Que tibi adest. Cornix, auis tributa Spei, quòd sub
inde cras, cras, edat.

Of-

Oscen. Aus auspicijs apta.

Est bene cum nequeat. Ex Suetonij Domitiano extremo:

Nuper Tarpeio qua sedit culmine cornix,

Est, bene non potuit dicere, dixit, erit.

Qui comites. Spei comites. Bonus euentus, de quo Plin. 34. 8. & 36. 5. itemque Cupido.

Vigilum somnia. Plato dicebat.

Que tibi iuncta. Nemesis vindex arrogantiae omnis Spei adiuncta: vt doceamur, nihil sperandum nisi quod licitum sit, nostrisque viribus, & captui congruum.

EMBLEMA XLV.

Occasione suilli nostri sibi à cliente quodam proxenijs oblata, significat occasionem vnde-
cunque nobis esse captandam vltcrius progrediendi, vt labore, & diligentia promoueamur, successe-
sumque optatum consequamur, adeò vt non reuocemur ab officio facièdo occasione leuicula, & quod vltcrius fuerit, sit semper melius.

Rostra. Rostrum, synecdoche numeri.

Novo anno. Iani Kalendis.

Suis setigeri. Porci setas gerentis.

Obtulit. Pro strenis.

Ventri xenia, dixit, habe. Profopopœia rustica rustici hominis. Obiter reperio suilli s carnes Romanis fuisse in delicijs.

Progreditur semper. Hinc occasio captata Emblematis.

Gramina. Quilquillas, & alia.

Crepando. Rostro reflexo, recuruo.

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

Cuya *viris eadem est.* Itidem debent curate homines, ne frustrentur sua, spe, rebusque cupitis.

EMBLEMA XLVI.

Idem cum superiore. Spem cum Neme si eadem ara positam, vt admoneamur nihil nobis optandum, aut sperandum, nisi quod liceat, quodque nostra expectatione, nostroque captu dignū sit: quia Neme sis, vindex omnis arrogantia, & fastus, propè sit temeritatem vltura impotentem.

Nostris altaribus. Iisdem sunt locatae aris, quo pau-
lo ante di etnm.

EMBLEM. XLVII.

A Elians lib. 14. scribit Porphyriorem autem, muliebris pudicitiae obseruatorem esse, matrisque famulias adulterium suspensio suo indicare. Alij etiam auctores idem prodiderunt. Huius rei causa est in abditis naturae arcanis, tantum liceat hinc colligere, quam turpe, quamque flagitiosum sit adulterium, cuius actu vel clanculario, anicula se sponte vitapriuet.

Si incestet. Si adulterio se inquinet vxor domini.

Abdita in arcanis. Eius rei ratio reddi non potest, vt quae sit in ter naturae arcana.

EMBLEMA XLVIII.

Tractum id ex Asclepiadis retrasticho, quod legitur in 3. Graecorum epigrammaton. Con-
que ritur V irtus ad Aiakis tumultum sedens, quod
Achi-

Achillis arma, non Aiaci, cui iustè debebantur, sed Vlyssi fuerit adiudicata iniqua Græcorum Principum sententia. Ex quo intelligitur, plerisque viros innocentes, iniquis iudicium decretis de suo iure deturbari, vexari, spoliari bonis; dolosos verò, & fraudulentos, contra in honore haberi, valere gratia, sustentari, frustra dolentibus interea viris boois.

Albentes dilacerata comas. In signum mœstitiæ.

Scilicet hoc restabat. q. d. Non ita grauius animo affecta cruciarer, nisi tam miserè victa, & restituta essem ab ijs, quibus in primis me putabam commendari, Græcis nempe, politis & doctis hominibus. Idem enim iudicium si latum esset à iudice barbaro, ferrem animo æquiore.

Et causa stet potiore dolus. Ad eò fraudulentum, & dolosi superiores sunt in controuersia: vel dolus sit melioris conditionis, quam iustum, & æquum.

EMBLEM. XLIX.

PLINIVS lib. 29. cap. 4. tradit, è stellionibus malum medicamentum fieri. Nam (inquit) cum stellio immortuus est vino, eorum qui biberint faciem lentigine obduci: ob hoc in vnguento necant eum insidiantes pellicum formæ. Stellio itaque potest esse symbolum malæ mentis, malique animi, vt sit hoc totum in quosdam subdolos, & fraudulentos Siuones, à quibus esse cauendum notæ quædam corporis tacitè videntur præcipere: vt natura prouida fuit, nobisque egregiè cauit, quæ certas malignitatis notas quibusdam animantibus indi-

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

inditas esse voluerit. Ita vulgò dicimus. Cauendum à signatis.

Stellio. De quo Plin. 30. 10.

Stellatus corpora. In tergore nota habens in stellarum modum. Ouid. 5. Metamorp. Verrius tamen ab eo dicit, quòd virus stillet cibo, potius quam à stellarum similitudine, quia eius corium varium est.

Parna lacerta. Species lacertæ.

Qui latebras, & caua b. Ouid. ibid.

— *Latebrasque petit, aptumque colori*

Nomen habet, varijs stellatus corpora guttis.

Prauique doli. Doli mali, de quo Iuris interpretes.

Nuribus zelotypis. Mulieribus zelotypia laborantibus.

Lenigine. Maculà subrusà in facie, vt etiam interdum in manibus.

Pellice. Amasia, meretrice.

EMBLEM. L.

TOrquetur hoc in eos proditione infames Coryceos, & sycophantas improbos, qui cum animo esse amico, & beniuolo sese profiteantur, vt incautis, & minus prouidis facilius imponant, nihil non fingunt, nihil non simulant, vt infontes, minimeque malos homines in summum discrimen conijciant. Quod fit, cum post sermones, vltro citroque habitos, obijciunt miseris, & incautis, vel detestandum sortilegi, aut hæreseos crimen, vel denique aliquid aliud, ex quo sunt illi correpti, delatique ad extremum vsque vitæ, famæque periculum, vnde vix, ac ne vix quidem se possunt expedire.

Altilis

Altilis anas. Quæ domi alitur.

Allectator. Alliciens, seducens, deceptrix.

Carula pennis. Cani coloris vel cinericij.

Congeneres turmas. Eiusdem generis anates.

[*In illarum se recipit gregem.* Se sociam illis adiungit.

Præfensa incautas. Donec eas cogat in paratas ab aucupibus pedicas.

Persida cognate. Sese obstringit scelere perfidiæ longè grauissimo, quod prodat eiusdem generis alites.

EMBLEM. LI.

Simile quid legitur in 3. Græcorum Epigrammat. Vespæ autem tumulo Achilochi affixæ, effrænis linguæ petulantiam arguunt. Quod torqueri facile potest in scriptorem quendam maledicum, qui que alios fuerit infana quadam obtractandi licentia insectatus. Vespæ sunt rauæ, & mordaces: acriter enim pungunt, sed neque mel, neque ceram fingunt: ita maledicis vnum carpenti conuitiandiue studium, in cæteris inutiles, & inepti.

Tumulo de marmore. Tumulo marmoreo, vt apud Virgil. in 4.

— *Fuit in testis de marmore templum.*

Citra sigilla. Signa, seu notas.

EMBLEMA LII.

EX Phauorino citatur illud à Stobæo: Quem admodum Actæon à canibus, quos alebat, discerp-tus est: ita parasiti, & assentatores eos, à quibus enutriuntur, miserè perdunt. Id verò in eos torquet Alciatus, qui latrones, furesque domi suæ recep-

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

ceptant: aut etiam (vt verbis utar Marcellini libr.
14) qui familiarium agmina tamquam prædatorios
globos post terga trahunt, à quibus tandem mise-
rè absumuntur.

Latronum. Prædatorum.

Furum. Ganeonum, eorumque qui malis artibus
viuunt.

Manus. Multitudo, globus.

It comes. Te comitatur.

Et diris cincta cohors gladijs. Sicarij, qui vulgò spa-
dacini, per contumeliam.

Te mentis generosum. Nobilem, & excelso animo.

Quòd tua oïla. Tua mensa plures improbos, all-
ciat. Prouerb. Ollæ amicitia.

En nouus Actæon. De Actæone verò Naso 3. Meta-
morph.

EMBLEM. LIII.

EXpressum id è libello Plutarchi, de discrimine
adulatoris, & amici. Adulatori omnino idem
accidit atque chamæleonti. Nam ille colorum om-
nium similitudinem exprimit, præterquam albi: sic
assentator, cum se similem præstare, non possit in
ijs quæ digna sunt studio, turpia quæque imitatur
quantum potest,

Reciprocatur auram. Resorbet, retrahit.

Populari vescitur aura. Prou. Vento viuere.

Albi, & pudici nescius. Color albus mentis integri-
tatem, puritatemque, vt rubeus pudorem arguit.

EMBLEM. LIV.

Sumptum ex Græco Archiæ: estque apostrophe ad hirundinem in statuæ Medæ quasi sinu nidificantem. Quæ fabula torquetur in prodigos, & deceptores, quibus nihil de rebus aliorum committendum, qui adeò præ se sua dilapidarint: eos enim non secus atque auiculam imprudenter facere, quæ Medæ suos paruulos credat, cum ea non continuerit manus à proprijs liberis.

Colchidos. Medæ.

In gremio. Sinu.

Nidum congeris. Nidificas.

Tam malè credis. Tam improuidè committis.

Dira parens Medea, &c. Ouid. 7. Metam.

EMBLEM. LV.

Hanc similitudinem mutuatus est à Platone, qui animum nostrum cum auriga, perturbationes cum equis comparat. Significatur autem, nihil ei committendum esse, qui in proprios affectus nullum sibi sumit imperium; sed temerè hac, & illac fertur concitatus, non aliter quam equus, qui se forem abripit.

In præceps rapitur. De plastro cadit,

Frustrà tendit habenas. Sic Virgil.

Instat equis auriga, neque audit currus habenas.

EMBLEM. LVI.

Phethontis casus in eos Principes traducitur; qui recta mente, consilioque destituti, & audacia iuuenili exultantes, multis, varijsque difficultatibus sese implicant, adeò vt post labores

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

inexhaustos, tandem se, & suos in præcipitium miserè conijciant. Ferè sit enim, vt principes illi fatui, & excordes, eo, quod habent in alios imperij, & potentia, pro sua libidine abutantur, & quasi prodigant in publicæ rei summam perniciem.

Curus paterni. Imperij, vel regni paterni administratio.

Maxima qui post. Vbi permultos motus concitauit, ferro flammaque depopulatus est.

Est temerè in seffo. De plauastro decidit, quod temerè inscenderat.

Sie plerique. Ita quidam noui Principes ad Regni, vel Principatus euecti fastigium, aurà quadam fortunæ blandientis, non autem ex virtutum meritis.

Ambitio quos iuuenilis. Iuueniliter exultantes: vt de Annibale Bato maior.

Post magnam. Post ingentem populorum stragem, & facultatum longè maximum dispendium.

Cunctorum pœnas. Tandem pœnas sui furoris, & amentia luunt.

EMBLEMA LVII.

Agamemnon clypeum habuit, in quo depictus leo conspiciebatur: qui clypeus in Olympiæ fano per aliquot tempora penpedit, inscriptione etiam adiectam:

Terror hic est hominum, quique, hunc gerit, est

Agamemnon.

Ducum certè ac militum immanitas ad sauitia signis militaribus non rarò arguitur. Quid enim significant in eiusmodi bellicis stemmatis vultu-

res, gryphes, Dracones, Aquilæ, Leones, quam rapacitatem, deprædationem, internecionem, terrorem, & alia, longè multa, quæ perpetuò sanguinarios belli duces comitantur?

Et scriptum in summo. Id vno nomine dicitur, vulgo Gallico *Escriteau*.

Talia signa. Tale symbolum.

EMBLEM. LVIII.

A Pologus hic in eos flectitur, qui licet tenuis fortuna sint, aut ingenio non perinde valeant, audent tamen potentiores, vel etiam doctiores incessere: quo ex conflictu nihil referunt præter noxam, dedecus. Meminit Apologi Marcellin. lib. 22. ubi de Iuliano Imper. à maledicis impetito: Frustrà (inquit) virum circumlatrabant, immobilem occultis iniurijs, vt pygmæi Thiodamas, agrestis homo Lyndius cum Hercule. Historiam tamen malim peti à Philostrato in Imaginibus.

Recreat dum corpora somno. Idem atque dormit. Virgil.

————— *Placidam per membra quietem irrigat.*

Alciden. Herculem.

Pygmæa manus. Pumilionum, seu nanorum multitudo.

Posse. Quod erat, non spectata prima sua imbecillitate.

Excitus. Excitatus somno.

Proterit. Facile victoriam vir magnus de pusillis nanis retulit.

EMBLEM. LIX.

EX Æsopi Apologo, & Luciani quodam Epigrammate: quod in eos dicitur, qui nulla corrigi arte possunt, vel in ea omnia quæ fucata sunt, & simulata, vt inanem gloriam, non vitæ meritis, sed corruptis hominum suffragijs emptam; cuius tamen simulacra omnia, vt ita dicam, tamquam flosculi celeriter decidunt: cum simulatum quidquæ non possit esse diuturnum.

Æthiopem. Maurum. Vide Prou. Æthiops non albefcit.

EMBLEM. LX.

Cuculi nomen abusiue in eos traductum est, quorum impudicæ sunt vxores: cum ij contra cuculi potius vocari debeant, qui vxores alienas adulterât, spectato nimirum auis ingenio, quæ sua oua in nidis alienis ponere solet.

Ruricolæ agreste, &c. Nondum mihi constat, cur plerique impingunt nomen cucull rusticis quibusdam.

Vere nouo cantat. Fortè quia cuculi peculiari conuuitio dicebantur olim agricolæ, qui negligentes, socordes, tardique essent; quod non prius putassent vites, quam cuculus canere cœpisset, ait Alciat. ipsemet 7. Parerg. cap. 5. ex Plinio 10. 9. Horatio 1. Serm. 7.

EMBLEM. LXI.

Chaerephon Atheniensis, Socratis discipulus; tam pertinaciter libris incubuit, vt nocturnis lucubrationibus extenuatus maximum pallotem

ma-

maciemque contraxerit, adeo vt vulgari ioco Noctua, aut, vt alijs placet, Vespertilio nominaretur. Id prouerbijs legere est apud Aristophanem, in mæcilentum, & pallore confectum.

Assumpsisse suum. Charephon conuittio quodam publico audijs Vespertilio.

Fusca viro facies Quod esset fuscus, & voce stridula, fusca vox Polluci: huic opponitur canora.

Nota. Probro, conuittio. Nota dicitur probrum, inquit Nonius.

EMBLEMA LXII.

ID confixit Emblemata ex multiplici acceptione vocabuli Vespertilionis: quod ad res varias torquere solent eruditi homines. Primum in debitores, qui ne in iudicium pertrahantur, & æs alienum cogantur exolere, ad modum vespertilionum lumen fugiunt, & in medijs noctis tenebris, & per amica silentia Lunæ volitant. Conuertitur etiam in tenebriones quosdam, qui sapientiam eam profiteri se fingunt, à qua sunt alienissimi: simulant enim quod non sunt, nec secus ac volucres hæ plumarum loco membranas in ære motant, muribus non ab similes: ita hi naturæ, aut rerum obscurarum arcana rimantur, sed irritò conatu. Denique in versipelles, & subdolos quosdam dicitur, qui nulli factioni se addicunt, sed cum vtraque parte colludunt: qui tamen cum soleant omnibus imponere, omnibus etiam suspecti sunt, & inuisi.

Vespere quietantum. Hinc Vespertilioni nomen.

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

Mala nomina. Debitores, qui non sunt soluendo.
Caligant oculis. Nihil vident in ijs de quibus affirmant.

Falsaque sola vident. Sic falsus est Cicero 2. de Nat. Deor. se facilius quid falsum sit videre, quam verum agnoscere.

Versutos. Ad malitiam callidos, inquit Nonius, vt de Carilina Cic. pro Cælio: Versare suam naturam, & regere ad tempus, atque huc, & illuc torquere, & fectere.

EMBLEMA LXIII.

Admonemur iræ impetum cohibendum esse, omnesque occasiones deuitandas, quòd ea perturbatio sic hominem extra se deiciat, vt quasi transformetur in belluam ferocissimam.

Alceam veteres. Quod eius incitamento ad fortitudinem excitetur.

Qua simulante. Qua se mouente, Plin. 8. Leonum animi index cauda, vt equorum aures. Immota ergo placidus, clemens, blandientique similis: quod rarum est, crebrior enim eius iracundia, &c.

Lutea bilis. Glastea, acerrima, mordacissimaque, & quæ extremam inter generabilis malignitatem obtinet.

Crudescit. Crudus sit, durior, & impotentior.

Atro felle. Fel, iræ folliculus.

EMBLEMA LXIV.

ID petium è Græco interti Auctoris, de capra lupi catulum lactante. De ingratis intelligitur, ijsque

ijſque maximè qui perniciem, aut detrimentum afferunt de ſe benè meritis: quo genere ſcleris nullum aliud execrabilius, aut dignius ſupplicio. Quid enim deterius, quam ijs vitam adimere, aut etiam afficere incommodis, qui nobis vitæ cauſa fuerunt?

Pæſtoris malè prouida cura.

Simul. Vbi, poſtquam.

Improbis nullo. Publius Mimus.

Maleuolus ſemper ſua natura vitur. 1. Nullo beneficio ingrati animus mutatur.

EMBLEM. LXV.

PLerique glorioſuli ſuum nomè ab antiquo quodam, & nobili genere trahunt, quamquam indigniſſimè, cum nulla ſua virtute præclaro nomini reſpondeant: proinde fit interdum, vt nomine leuiter immutato, vel detorto, dignam factis appellationè fortiantur: vt hic Otho gloriabundus quiſpiam, & arrogans, non quidem ab Othone, vt iactabat, Imperatore, ſed ab Otide, aut fatua, paraſitica, captuque facili.

Diceris Otus. Vel Otis potius.

Aurita eſt. Otis. Ariſtot. in hiſtoria Animal.

Anceps aptus. Aucupandi doctus.

Mancipat. Manu capit.

Auem. Otidem.

EMBLEM. LXVI.

Ceruarij lupi natura ea eſt, vt quamvis poſt longa ieiunia repertas agrè carnes mandere cœperit, vbi quid caſu reſpexerit, obliuiſcatur, & copiæ

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

praesentis immemor, aliud quærat. Testis est Plin:
l. b. 8. cap. 22. Idem contingit ambitiosus, & auarus,
qui spe honoris amplioris, aut etiam commodi ali-
cuius, in quo sit quaestus vberior, neglecta præ-
senti forte, quærant aliud, sitque sæpe numero, vt
vtroque frustrentur.

Lupus ceruarius. Lynx.

Mandit. Mandere incipit.

Hinnuleum. Fœtum ceruinum.

Incertam prædam. Quam nondum arripuit.

EMBLEM. LXVII.

Figmentum hoc Niobes ob insolentem iactan-
tiam in saxum rigens transformata, arguit po-
tentiorum quarundam mulierum superbiam, & im-
modicam arrogantiam, qua obcecata, ne ipsis qui-
dem Superis tubesse se putant, adeò vt suæ mor-
talitatis immemores incidant in miseram quamdã,
& sensus vacuitatem.

Statue statua. Expressa imago lapidea ex alia ima-
gine saxea, in quam conuersa Niobe.

Ductum de marmore marmor. Marmoreum idolum
è simulacro marmoreo, id est, Niobe marmorea.

Procax. Petulans, conuitiatrix.

Se Deis ausa conferre. Quæ numini ausa est obloqui
seque efferre supra hominum captum.

Est vitium mulieb. Solemne est mulieribus, quæ
sunt potentiores, superbire.

EMBLEM. LXVIII.

Heraclides Ponticus, qui allegorias scripsit in
Homerum, ait per Scyllam significari omnis
gene

generis impudentiam, quæ non ab re cingatur canū rictibus, audacia, rapina, auaritia.

Mulier. Quod non minimum amentiaæ signum, ait Galen.

Pube tenus. Impudentiaæ nota.

Succincta latrantibus. Inferiore sui parte cincta quasi canibus monstrosis.

Scylla biformis. Supernè fœminam referens, infernè in caninos rictus de sinens.

Monstra putantur. Auiditas, temeritas, rapina, seu rapacitas.

At Scylla. Ipsamet est typus, seu imago.

EMBLEMA LXIX.

NVlla deterior ingeniorum pestis, quam nimia sui admiratio, & confidentia, quæ eam menti caliginem inducit, vt assentatione omni deterior negligentem, superbum, otiosum, & aliorum contemptorum hominem reddat; adeò vt nisi quod ipse faciat, vel doceat, nihil rectum putet. Benè Seneca libello de vitæ tranquillitate: Putò multos potuisse ad sapientiam peruenire, nisi putassent se peruenisse.

Quod nimium. Descriptio.

In florem. Tibi cognominem, quæ Narce dicitur, & stuporem sonat. Illius odor caput aggrauat. Plin. 21. cap. 5. & 11. 19.

Ingenij est marcor. Inducit ingenio quasi marcorum, & exitium.

Doctos quæ pessum. Quod vitium permultos ingenio preditos omnino perdidit.

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

Qui veterum abiecta. Qui à veterum doctrinam, docendique ratione defciscientes, nouam quamdam sectam induxerunt.

Nilque suas prater. Ijque nihil aliud tradere voluerunt, quam quod eorum diſtabat libido.

EMBLEM. LXX.

ID mutuatus est ex Odam quadam Anacreontis in hirundinem somnos matutinos interrumpentem: quod in eos flectitur, qui sapientibus, & sedatis viris importuna sua garrulitate negotium faſſunt. Et quidem vsuuenire solet, vt quibus est rationis inopia maior, sint loquaciores alijs, quia cum loquendi tempus nesciant, paſſim, & vbique obſtrepant.

Matutinos somnos. Qui sunt longè ſuauiſſimi. Hic intellige otium quietum, & à contentione laborum vacationem: quæ tamen quies interrumpitur aliquando importuna quorundam nugacitate.

Progne garrula. Hirundo, ſymbolum garrulitatis. Notum prouerb. Hirundinem ſub eodem tecto ne habeas.

Obſtrepero Dauias ore. Luſcinia.

Dignus Epops Tereus. Meritò in v pupam mutatus, qui Procnes linguam ſcindere, quam omnino auelere maluit. Quid. 6. Metam. Plin. 10. 29.

Put arè, ſcindere.

EMBLEM. LXXI.

ELegans inuidiæ deſcriptio ex effectis adiunctiſſe que quibus oſtenditur, eum qui labore inuidia, virulentis cogitationibus paſci, aliorum prof-

peris successibus ingemiscere, animū in terrore conficere, corpus macie, & pallore confectum reddere, aculeis maledicis alios infectari.

Fœmina. Rectè fœmina inuidia, vel quia id contumeliosum nomen, vel quòd non cadat id vitium nisi in animos molles, parumque vfriles.

Squallida. Sordida, iaculta.

Vipereas carnes. Ouid. 2. Metam. de Inuidia:

——— *Videt iustus edentem.*

Vipereas carnes victorum alimenta suorum.

Cuique dolent oculi. Virgil. Epigrammat.

Testantur gemitu graues dolores.

Suspirat, gemit.

Quaque suum cor edit. Prouerb. Pythagoræ: Cor ne edico i. Ne curis animum extrucies. Et curadicitur quod cor edat. Maro:

——— *Ityyque vultur intus*

Qui semper lacerat comestque mentem.

Quam macies. Ouid. ibidem:

Pallor in ore sedet, macies in corpore toto.

Virgil. *Pallor terribilis genas colorat.*

Spinosaque gestat tela. Ouid. eod. 2. lib.

In toluit, baculumque capit, quem spinea tortura

Vincula cingebant.

EMBLEM. LXXII.

HÆc sunt fœdæ libidinis expressissima symbola. Satyrus, siue hircus (animal salacissimum, & ad Venerem maximè pronum) capite gestans erucam, herbam virtutis calidissimæ (ab vrendo dictam) significat luxuriam putidam, & olentem esse in actu, & in affectu ardentem.

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

Eruca. Herba naturæ calidæ. Plin. 19. 8.

Capripes Fatuus. Capet luxuriæ nota.

Redimitus. Cinctus anteriores capitis partes.

Immodica. Nam Venus moderata laudatur aliàs,
 ¶ naturalis.

Salax. Ad libidinem prouocans.

Et Satyri Nymphas. Pausanias Atticis, de insulis
 Satyrijs, Elian. 3. histor. omnigenæ.

EMBLEM. LXXIII.

HOC Ex apophthegmate Diogenis. Dicebat
 enim, eos, qui profusè, & temerè bona deco-
 querent, opesque infumerent in rebus Venerèis, cõ-
 viuijs magnificis, & id genus alijs, esse arboribus
 similes in montium cacumine nascentibus, quarum
 fructus essent hominibus inutiles, à coruis, aut
 vulturibus deuorandi.

Rupibus aerijs, &c. Rupes, seu saxum, imperiti, &
 stolidi symbolum: aer, pro centoso: crepido, pro
 fortunæ summo gradu.

Immites fructus.

Corui. Inprobi quique, impostores, nigri homines,
 quos fugiendos esse monuit Horatius.

Qui nihil hum. comin. Qui non subseruiant homi-
 num v sibus, quamquam omnia hominum causa fa-
 cta. Et bona dicuntur à beando. Beare, est prodesse,
 seu beatum facere. Hinc viri boni, & salutares.

Fatuorum. In sipidorum, improuidorum, nulla pe-
 ne mente, nulloque ingenio præditorum.

Parasiti. Alienæ quadræ assueti, scurræ vagi.

Scorta. Meretriculæ.

Iustus.

Iustos. Viros bonos. Nomine Iustitiæ virtutes omnes complectimur, ex Platone, Dialogo, qui inscribitur.

EMBLEM. LXXIV.

Sepulcro Laidis, scorti nobilissimi, læna est efficta partibus posterioribus arietem complexa: quod procacitatem, petulantiamque meretricis indicabat. Ariès enim, animal stolidissimum, ita sculptum à læna, repræsentat amatorem fatuum, & stolidum, qui blandæ, & dolosæ dominæ subseruiat, qui que suam seruitutem, quam sit misera, non sentiat. Læna meretricem arguit.

Quis tumulus? Cuius hoc sepulcrum?

Ephyræ est Laidos. Famosæ meretricis.

Non erubuit. Ei etiam tam formosæ ausa est mors iniicere marum?

Nulla fuit tum forma. Iam in senium vergebat.

Illam iam carpserat ætas. Inclinans æuum iam nitorem formæ ademerat.

Iam speculum. Coacta erat amores teneros alijs iunioribus permittere.

Quid sculptus. Quid per arietem sculptum à læna, quem arreptum vnguibus posteriore parte detinet?

Non aliter captos. Eo quod sciret inescare, & capere miseros amafios.

EMBLEM. LXXV.

PRIMA Huius comparationis pars sumpta est ab Æliano lib. De Animalib. 1. cap. 23. Vt sargus piscis facilè à piscatore capitur, si caprinam pellem

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

pellem induerit (genus enim hoc piscis instinctu quodam naturæ amore captarum detinetur) ita deperit amarius visa quadam formosulâ, vel potius lanuata caprâ, cuius laqueis irretitus, vix se inde potest extricare.

Villose indutus. Piscator indutus caprinam pellem pilosam.

Addit vt capiti. Additis capiti duobus quasi cornibus.

Amatorem. Amore capræ detentum.

Stans summo in litore. Hærens piscator ad litus eo cultu.

In laqueos simi quem. Quem ad retia pellicit amor ille capræ. Simus grex r. caprarum, quæ simæ,

Capra refert scortum. Meretriculæ similis capra, fargus amasio.

EMBLEMA LXXVI.

Scribit Homerus Odyss. socios aliquot Vlyssis virga percussos à Circe, epotoque pharmaco venefico, statim in porcos esse transformatos. Quo figmento adumbratur meretricis, & libidinis tædæ typis: ea enim suis præstigijs humanas illas cogitationes, & naturales motiones (quæ Græcis dicuntur) in homine tumultuantes excitat impotenter, mutatque in deterius: ex quo fit vt homo, diuinæ naturæ particeps, in belluam degeneret. Per Vlyssiem, qui nullo beneficio à pristino mentis statu dimoueri potest, constantem animi ducem rationem intelligimus.

Sole sata. Filix Solis.

Potentia. Vis.

Verterit vt multos. Homer. Odyss.

*Testis equum domitor. Virgil. 7. Ouid. 14. Meta-
morph.*

Scylla biformis. De qua paulò ant è.

*Atque Ithaci. Vlyssis socij: de quorum transfor-
matione alio loco.*

*Et rationem animi. Hinc Venus dicta, qua si stul-
titia, mentisque priuatio.*

EMBLEM. LXXVII.

Venus fingitur mortui Adonidis genitalia la-
ctucis recondidisse; vt moneamur libidinem;
turpemque voluptatem ciborum moderatorum
vfu sopiendam, & reprimendam esse. Nihil enim
æque conducit ad motus illicitos cohibendos,
quam victus ratio temperata. Eruca calefacit, Ve-
neremque incitat: lactuca verò contra, herba frigi-
dæ qualitatæ.

*Inguina dente. Venus exanimatum iam Adonidem
amatum, qui apri dente confossis inguinibus pe-
rit, tumulo mandauit in lactuca folijs.*

*Genitali aruo. Facultati illi genitali, quæ nomina-
tur. Genitale aruum, propudendis partibus, aptis-
que ad generandum, vt Virgil. 3. Georg. & D. Au-
gust. 18. cap. 23. de Ciuit. Dei.*

*Lactuca resistit. Plin. & Cas. Dionys. 12. de Agri-
cult. cap. 13.*

Eruca salax. De qua paulò ante.

EMBLEM. LXXVIII.

EX Homero, & quibusdam scholiastis tradit amuletum ad arcendas amoris illecebras (quo nullum magis exitiosum, aut furiosius præstigium) nempe adhibendam motacillam humano stomacho, quæ disponatur inter binos circulos sese quasi interfecantes. Eam auiculam aiunt esse veneficis mulieribus ad incantationem perutilem: quam etiam à Venere primum è cælo ad homines deportatam, & Iasoni traditam volunt, vt Medeam alliceret. Sed par non est haberi fidem ei præstigio: quin potius ita statuamus, venenum veneno pelli, & amore amorem sisti, atque coerceri, id est, otiosum animum aliquo labore obstringendum, ne turpi voluptati corporis autem præbeat.

Ne dirus te vincat amor. Ne amoris laqueis te irriti patiaris.

Neu femina. Neve mulier quædam venefica animum tuum Magicis artibus præpediat.

Præsto motacilla. Habe præsto motacillam, auem Baccho sacram.

Quam quadriradiam. Quam locabis in medio orbis circulo, ita vt utraque alà, & pedibus quasi crucem referat.

Tale amuletum. Istud erit paratissimum amuletum ad impediendam vim omnem carminum Magicorum.

Dicitur hoc Veneris signo: Pindar: Odà 4. pyth.

Pagaseus. A Pagasa, vrbe Theſſalia: sic etiam nominatur Ouid. i. Faſtor.

Phasiacis dolis. Medææ incantationibus.

EMBLEM. LXXIX.

Mollities notatur nobilium quarundam matronarum, quæ ad corporis ornatum ostendent raras pelliculas animalculorum, vt muris aranei, æluri zibellini (felis libidinosissimi) vtanturque suffitu musci Arabici. Quæ omnia, vt vno verbo symbola possunt esse rei Venereæ.

Delicias, & mollitiem. Mollitudinem, luxum, libidinem.

Mus albus. Prouerb. Mus albus.

Arguere. Significare.

Salax. Ad libidinem excitans.

Romanas nurus. Matronas.

Sarmaticum murem. De quo Ælian. 12. 10.

EMBLEM A LXXX.

Nomine Effæi desidentis, in cælum oculos flectentis, sub pallio faculam ardentem obtinentis, ij designantur apud nos, qui vitam piam, & contemplatiuam prætexentes, otiantur: ingenij lumen extingui sinunt, nil sibi, nec alijs vtiles.

Desidet in modio. Ignauam vitam ducit.

Speculatur, & astra. Vt qui religionem profiteatur, quamdam præ se ferens.

Subtus, & accensam. Tegit faculam sub pallio, vires ingenij non exerit, sed hebescere patitur.

segnicies specie. ~~Subtus, & accensam.~~

Non se, non alios. Prou. Nec sibi, nec alijs vtilis.

EMBLEM. LXXXI.

Monuit Pythagoras chœnici non insidendum; id est, non esse cibum alienum per inertiam sectandum; neque in alienis sportulis vitam collocandam, ut sede in eis statuta, totum ætatis tempus otiosè traducamus, sed aliquam ineamus rationem, ut nostra industria victum comparemus, neque semper ab aliorum pendeamus ope.

In chœnice figere sedem. Feriari ob spem demensidi diurni.

Nos prohibens. Prohibemur ex Pythagoræ symbolis.

Manus assuesce labori. Apta, & compone te ad laborem.

EMBLEM. LXXXII.

Qui sunt ingenio lubrico, parumque constanti, mentem suam ab honesto quodam instituto vitæ auocari facillè permittunt: sic enim cœptis cum aliqua laude rebus, magno suo damno renuntiant, vel controuersis, aut litis mouendis abstracti, vel quibusdam illecebris amasie alicuius deliniti. Ducitur similitudo à natura remoræ pisciculi, qui nauem vel maximam sistat, ut Plin. testatur, lib. 9. cap. 25.

Spreto impete, Impetu. Gell. 19. 7.

Ratem sistere potest. Plin. 9. 25.

Ad sidera vectos. summum iam honorem consecutos.

In medio tramite. Instituto iam benè inchoato.

EMBLEM. LXXXII.

IN vetere quadam fabula inductus erat seruus alius quis fatuus, & nihil non fatagens, qui asteria, vel ardeolæ stellata figuram representare conaretur, vt mores, & conatus ardelionum exprimere: ij satis mouent sese, sed nihil vniquam promouent: nihilque agunt, sed tantum fatagunt, admodum falconis degeneris, & adulterini, qui cit tantum teuentis in aere motus. Ij vulgato nomine Ardeliones appellantur: quo hominum genere nullum impudentius, aut ineptius.

Ignauis serui. Nullam ad operam vtilis.

Ardeolam stellatam. Ardeolarum tria genera, Leucon, Asterias, Pellos. plin. 10.60.

Fabula prisca. Arist. hist. Animal 9. 18.

Ceuēt. Alas agitet, volare contendat. Aliàs ceuere verbum oblcænum.

EMBLEM. LXXXIV.

AB Horatio, & Petronio Arbitro sumpta hæc imago Tantali, de auaro intelligitur, magnas inter opes inope, qui hæc in vita iam suos manes patitur, cuique nihil aliud mali optare possis, nisi vt viuat diu.

Heu miser. Verè quidem, & sponte miser.

Sitiens. Numquam expletur cupiditatis sitis: proinde tum hydropè comparatur auarus. Horat. 1. Carm. 2. & 1. Serm. 1.

Medijs in vndis. Opibus, & facultatibus, quæ sunt fluxæ, caducæque hinc ductum puto verbum *abur-
slare, &c.* *Stat.*

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

Stat. Numquam sedet, nec conquiescit.

Poma proxima. Res partas.

Qui quasi non habeas. Tam deest avaro quod habet, quam quod non habet, citatur ex D. Hieron.

EMBLEM. LXXXV.

HOc à Plutarcho mutuatus libello. Dicitur in auarum, qui a sinina quadam stoliditate utatur cibis rancidis, pane mucido, lacido iam panè corrupto, vappa improbe vescatur, cum ei opes affatim superant.

Populos inter ditiss. Inter suos populares omnes locupletissimus, ut ille apud Pers. 4. Satyr.

Diues arans Curibus, quantum non militus oberret.

Et Horat.

Diues agris, diues positus in fœnere, nummis.

Arua quo magis ampla. Id vno verbo, locuples.

Senex. Quid verò turpius (ait Caro apud Cicer.) auaritia senili? & quo minus viæ restat, eo plus viatici quærere?

Defraudans genium. Naturæ subtrahens quod appetat. Prouerb. Plantinum.

Betas, duraque rapa. Viles, & contemptos cibos.

Seque rubo, aut dura. Prouerb. A sinus mauult stramina, quam aurum.

EMBLEM. LXXXVI.

EA est aulicorum vita miserè splendida, ut aureis compedibus vincti teneantur, nec possint effugere: quod de Aristippo dictitabat irrisor Diogenes. Qua seruitute nihil abiecius, aut miserius, cum sint

sunt illi animo fracto, demissoque, qui mancipiorum instar, ad aliorum nutum viuere, & adblandiri cogantur.

Vana Palatinos. Qui aulam affectantur aulici, quãquam populari iudicio beati, vincti tamen sunt, retinenturque aureis compedibus.

Vana aula. Epitheton verissimum, quæ inani sæpè vento suos affectas pascit.

Auratis compedibus. Prouerb. Aureæ compedes.

EMBLEMA LXXXVII.

VT Ibis, avis Ægyptia, rostri aduncitate per eam se partem proluit, qua reddi ciborum onera maximè salubre est, ait Plinius 8. cap. 27. sic plerique, quod vulgò dici solet, podicem ex ore faciunt: qui nimia verborum licentia vtuntur, quique putidè loquuntur, eaque etiam detegunt, quæ prouida natura voluit esse tecta.

Niliacis cognita. In Ægypto nota. Arist. 9. Animal. histo.

Opprobrij in nomen. In probrosam appellationem sordidorum, & obscenorum.

Publius Naso. Elegia in Ibis.

Battiades. Callimachus.

EMBLEM. LXXXVIII.

Sumptum id ex Æsopico Apologo; cuius etiam meminit Aristophan. Equitibus. In eos conuertitur, qui tum maximè quæstum faciunt, cum patria seditione, vel intestinis odijs laborat. Id dicitur vulgò, *in aqua turbida piscari.*

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

Si limpida verrat. Si sit aqua limpida, & illimis i. absque limo lutoque.

Cassus erit, luetque operam. Nihil capier.

Multum excitet ergo si creta. Si multum ærenæ, vel sabuli, aut cœni limive, excitarit.

Et palmula turbet aquas. Aquaque omnis turbetur. Palmula, remi extrema pars.

Turbida. Tempore tumultus, aut belli.

Pace. Pacis tempore.

Arctati legibus. Coacti, retentique iugo legum ciuiliam.

EMBLEM. LXXXIX.

EX Græco Bianoris in 3. Epigrammaton. Flectitur in crudelem, & insatiabilem auaritiam, qui in vitam hominum conspirare non dubitant, quò eos bonis omnibus spolient. Ex quo discimus, mitiores interdum esse feras in hominem, quam ipse homo in genus suum existat.

Vada cerula sulcat. Mare caruleum nauigat.

Hocque sono. Lyrae suæ modulis.

Aures mulcet. Delphini. Virg. dixit in 1.

Et mulcere dedit fluctus, & tollere ventos.

Pacuius, mulcere laudibus, pro mollire, seu lenire, vt vult Festus.

Franat, & ora. Retinet os delphini, ipsumque mitefacit.

Rapimur. Opprimimur, lædimur, de medio tollimur. Rapere ad vim pertinet.

Eripimur. Liberamur, seruamur. Virg. 6.

Eripe me his iniuste malis.

EMBLEM. XC.

HAc imagine depinguntur luronones, gulosi, hel-
luones, quibus tribuit collum gruis, quod sibi
dari optabat Philoxenus: ventrem maximè promi-
nentem, cum duabus auiculis edacissimis, Laro, &
Onotrotalo.

Curculione gruis. Collo gruis. Nam propriè curcu-
lio, vermis edacissimus, quasi gurgulio dictus:
quo nomine notati etiam parafiti quidam.

Aluo tumida. Ventrosus.

Laron. Gaiam, auiculam edacissimam. Prouerb.
Larus hiâns.

Onocrotalon. Rapacem autem quæ duplicem vide-
tur habere vterum. vnum naturalem, in faucibus al-
terum. Plin. 10. 47.

Talis forma Dionysi. Athenæus 1. Dipnos. 3. Plin.
9. 17.

Et gula quo celebres. Vt Gnatho Siculus. Gallonius,
Asopus, Claud. Albinus, Abron, aliique.

EMBLEM. XCI.

IDex Pausaniæ Phocicis. Ocnus texens è iuneo
restim, vel funem, quam asella propè astans con-
festim voret, gnauum, & industrium hominem no-
tat, qui vxorem habet, quæ statim dilapidet, &
absumat quidquid ille suo labore conquisierit: vt
est mulierum quoddam genus maximè sumptuo-
sum, & prodigum.

Impiger. Non intermisso labore.

Sparto. Genista,

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

Protinus. Porro ac sine intermissione, continuo.

Nonius.

Ignavi ventris. Sic apud D. Paulum Cretenfis dicti.

Fœmina iners animal. Idem Satyr. 6. Inuenal.

Prodiga non sentit pereuntem fœmiaa cer sum, &c.

Vide Prouerb. Mulieris podex.

Mundum suum. Muliebrem. Gell. 4. 1.

EMBLEM. XCII.

ID torquetur in mordacem quemdam scurram & ventrionem, aliena quadra semper assuetam, mordacibus dictis in alios citra discrimen vtentem.

Fluuiates cancos. Fluuiatiles.

Forfice plurimus ordo. Pedes habent cancri multiplices, qui sunt in modum forficis. Chelæ, sunt eorum brachia. Lege Plin. 9. 31.

Stat pingui abdomine. Venter pinguis. Abdomen est spinæ adhærens pinguedo. Iuuenal.

— *Venter adest abdomine tardus.*

Cum vagus. Horat. 1. Epistol.

Scurra vagus, non qui certum præsipe teneret, &c.

Mensa sedilibus erras. Epitheta hinc Græcorum multa, vt qui mensas lingat, quod foribus insidetur alienis. Prou. Sartaginum pernicies.

EMBLEM. XCIII.

NON Est multum lucri sperandum ex negotijs minimis; & in quibus quamquam multum laboris, & operæ collocetur, tamen fructus inde

Inde parum capitur, præsertimque si sit consors in eadem administratione, hinc a sagia: Vno in ramo non benè sedent duæ ficculæ, & vnum arbutum non alit duos erithacos.

In modicis. Rebus, vel negotijs.

Erithacos. Rubeculas. Plin. 10. 20.

In tenuis pes. Prou. Tenuis spes.

Ficculæ. à ficibus edendis, cum tamen vescatur vuis. Plin. 10. 29.

EMBLEM. XCIV.

ID ex Apologo Ælopidicitur in eos, qui lautioris victus ergo in opulentiorum domus irrumpunt; vnde nihil præter damnum, aut etiam interitum consequantur: vel in eos, qui luxus, & gulæ intemperantia mortem præproperam sibi accersant, quique, vt vulgus Gallorum loquitur, suum in dentibus tumultum faciant.

Regnator penus. Mus incolens penus, de nomine hoc Gellius 4. cap. 1.

Mensa arrosor herilis. Assuetus rodere mensas herili, seu patris familias.

Hulca. Hiانتيا. De ostreis. Plin. 32. 6.

Falsa ossa. Testam ostreæ, quam ossa esse putabat.

Domum. Suam testam.

Depensum furem. Murem.

Semetan obs. Qui semet coniecerat in id discrimen.

EMBLEM. XCV.

PETITVM id ex Clementis Alexandrini 2. Prædagogi capit. 1. Qui animum in aluo de-

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

fodit, pisci, qui asellus dicitur, maximè similis. Ac commodatur in quosdam rabulas forenses, qui suo incondito clamore videntur aerem turbare, cum dent sine mente sonum, omniaque intereà ad ventrem ingluuiem referant.

Voce boar torua. Quod est, vt habet Prouerb. Intenta voce clamat Onocrotalus, siue Tiuo.

Rabul im. Vide Nonium in Rabula.

Additum ventrique gulaque. Vt nominatur à Polluce Onomast. 2.

EMBLEM. XCVI.

Videtur id ab Alciato confictum, ex scholarum Iuris consuetudine, in eos Doctores, qui pro varijs in docendo vitijs varia sunt agnomina sortiti. Fit enim saepenumèrò, vt citius vitia quam virtutes in ijs obseruemus, qui publicè docent, ioculari quadam lasciuà, vt est quorundam in conuitiàdo natura procax.

Moris vetusti. In scholis potissimum Iuris.

Cognomina. Ad laudem aliquam, seu vituperium.

Reuoluitur qui eodem. Qui se implicat, eodemque redit vnde digressus erat.

Meander. Flexuosus, obliquus.

Labyrinthus. Quod se bellè non explicet, nullaque vtatur methodo.

Nimi breuis. Breuitas, qua necessaria præermituntur, est in vitio: vt fortè fuit Claudius Cantiuncula.

Qui vel columnas. Prou. Columnas rumpere.

Tiuo. De qua aui supra.

Tennis quod voce. Vt Chærephon Socratic. de quo antè iam.

Colobotes. Mancus, decurtatus, comminuo, & trunco.

Sturnus. De hac aui Plin. 10. 24.

Ceu vipera. Serpens.

Psecas. Stillicidium, vel gutta, aut stilla è tectis decidens.

Quam multa. Quot vitia, tot vocabula, & nomina conuitiola fingi possunt.

EMBLEM. XCVII.

Nomine Panos, natura significatur hominis. Pan enim pro Deo habitus, superiore sui parte hominem, inferiore verò caprum referebat. Homo naturadiuina est, angelicà, cœlesti, immortalis, si eius animum spectes, in quo mens, ratio, intelligentia: quibus partibus antecellit alijs animantibus. Est & inferior animi pars ex coniunctione corporis, rationis experta, bruta, ferox, & bestia, quam homini similior, in qua sunt perturbationes. Caper pro libidinis symbolo perspicuè usurpatur: coitu enim omnia animantia propagantur.

Pane colunt gentes. Gentiles, seu pagani vulgò dicti.

Naturam hoc dicere rerum est. Nam totum, vel vniuersum sonat.

Quod nobis insita. Ratio principium habet à corde, principatum in cerebro. Cic. 1. Tuscul. Plutarch. 4. Decretor. 5.

Caper. Symbolum coitus, siue libidinis. At coitu

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

animalia omnia generantur, vt sunt aerea, aquatiles, terrestres.

Sophian. Rationem, & mentem. Lactan. Opificio Dei.

Inferiora modus. Ita & cupiditates nihil habent rationis: easque habemus cum belluis communes.

EMBLEM. XCVIII.

Sumptum id è Galeno, apud quem Fortuna, muliebri habitu, globo, seu pilæ insidet, ad eius indicandam instabilitatem: Mercurius verò quadrato cubo, ad designandam artium potissimum liberalium firmitatem, vt quæ nullo fortunæ impetu moueri loco possint. Quo illud refertur apud Græcos auctores peruulgatum.

Ars hominibus est infelicitatis portus.

Sphæra. Orbi rotundo, ad significandam volubilitatem, & inconstantiam, qualis est in artibus sordidis, & mechanicis.

Cubo. Quadrato lapidi, firmæ sedi, ad designandam artium liberalium stabilitatem, vel vitam ipsam sedentariam hominum studiosorum.

Artibus hic. Mercurius bonarum disciplinarum præses.

Varijs casib. Rebus fortuitis, quæ sunt in perpetuo inconstantæ motu.

Illæ. Fortuna.

Aduersus vim fortune. Ars est infelicitatis portus, dixit quidam: & alius, Ars sua cuique pro viatico est.

Disc'e bonas artes. Ouidium imitatur i. Artis.

Disc'e

Disce bonas artes moneo Romana iuuentus.

EMBLEMA XCIX.

AD firmandam conseruandamque valetudinem corporis duo sunt obseruanda, certa victus ratio, & vini vsus moderatus, qui curas animo pel- lat, vitamque hilarem faciat. Quod præceptum ex- presserunt, qui inisdem aris Phœbum Medicinæ nu- men, & Bacchum vini deum collocarunt.

Natus uterque Iouis. Bacchus, & Apollo: alter Se- meleus, alter Latonæ filius.

Saluete.

Tu vino curas. Horat. ——— *Dissipat Eubylus.*

Curas edaces.

Victu dilue morbos. Aufer corporis ægritudines cer- tà victus ratione.

EMBLEM. C.

EX quatuor auicularum generibus, quæ totidem partibus anni conspiciuntur, videtur innuere re- rum omnium tempestiuitatem: vt admoneamur suscipiendum omne negotium tempestiuè, quia magna sit occasionis vis in rebus omnibus adgre- diendis, & perficiendis.

Frigilla. A frigore dicta, de qua Aristot. histor. Animal. 8. 3.

Vere nouo garrula hirundo. Ouid. Fast. 2.

————— *An veris prænuntia venit hirundo.*

Prouerb. Audi Chelidonem.

Cucullus. De quo supra nonnihil.

Ficedulas. De quibus paulò ante.

EMBLEMA CI.

Nestoris patera geminis fundis, argentea, clauiculis aureis, quatuor ansis, & sub harum quaque columba sedens, cœlum, & pulcherrimū astronomum ornatum significabat. Nam crater iste coloris argentei, & clauiculis aureis, cœlum purissimum referebat, & stellas aurei coloris: columbæ, Pleiades erant: duo umbilici, vtraque Vrsa. Hoc schemate commendatur Astronomia, longi vsus, & obseruationis ars, quæque in rebus arduis plus potest, quam robusti corporis vires.

Quod granis argenti. Crater factus è massa argentea.
Fulua columba. Martial. 8.

Hi duo longæuo censentur Nestore fundi:

Pollice de Pylio trita columba nitet.

Magna minorque fera. Ouid. sic 3. Eleg. 4. Trist.

Magna minorque fera.

Longo vsu. Longo doctus experientia.

EMBLEM. CII.

Torquetur hoc in nimium curiosos Philosophos, vel eos Astrologos, qui vulgò Iudicarij nominantur: ij quæ sunt abdita in natura, vel quæ Deus homini voluit esse tecta, perquirunt anxie, deque is totos dies noctesque secum disceptant, miserè sese interea conscientibus, non secus atque olim pendens in monte Caucasio Prometheus; cui aquila cor ita exedebat, vt ex esum renasceretur.

Caucasia æternum. Martial. in 1.

In Scythica religatus rupe Prometheus.

Assiduam nimio pectore pavit auem.

Sacri prapetis. Aquilæ Ioui sacræ, de voce Præpes, Gell. 6. cap. 6.

Prudentum. Nimium altè sapientium.

EMBLEMA CIII.

ID ex Græco conuertitur in Astrologos quosdã falsarios, & impostores, qui supra humanum captum conantur aliquid, quæque longissimè absunt ab ingenio humano, vi mentis, & fallacis artis opes se consequi posse putant: quo fit, vt detecta impostura, in ludibrium, & miseram inopiam decidant.

Per superos, & aera. Per aera superum.

Donec in mare. Donec in mare lapsus, pennis liquefactis nimio Solis æstu.

Cera eadem. Rursum fingeris à pictore ex cerea quadam materia.

Exemplo vt doceas dogmata. Commonefacias vnumquemque, doceasque certo tuo exemplo.

EMBLEM. CIV.

ID ex Apologo Æsopi, de aucepe, & vipera. Dicitur de Astrologis, qui occupati circa inspectionem rerum caelestium, vt inde aliquid se præfagire posse putent: non præuideant, quod in terris sibi periculum impendat.

Dum turdos. Auceps dum captat visco turdos, alaudas pedica, & telo gruem.

Iacta arundo. i. Telum, seu sagitta. Ob vsus enim quem sagittis conficiendis præbent arundines, pro sagitta vsurpatur arundo à Poetis.

Dipsada. Serpentem. Dipsas genus serpentis sitim inducens à sitire.

Non

Non prudens. Incautus.

Securus fati. Nesciens infortunij, quod habebat pedibus obuolutum: sic enim habet epigramma Græcum Antipatri.

Lactant. lib. 2. cap. 3. in Philosophos. Dum aliorum præcipitium vident, non prospexerunt quid ante suos pedes esset.

EMBLEMA CV.

EX Græco Argentarij: quo significatur, viros fortissimos, & alioqui sanctissimos, amore præpediri, neque mirum videri, si imbecilliores eius iugo tam faciliè subiciantur.

Auriga. Ductor.

Expressus gemma. Sculptus annulo, effictus.

Pusio. Puerulus.

Manu hac. Dextra.

Scuticam. Flagellum è loris.

Hac vt flectat habenas. Sinistrà frenum tenet.

Vtque est in p. Formosissimus in Græco, multa autem circum floret gratia.

Dira lues procul esto. O dirum exitium! vel vt in Græco sine epiphonemate, horresco homicidam.

Feram talem. Leonem.

Est potis. Potest.

EMBLEMA CVI.

ID etiã ex Græco: ex quo discimus, Amorem, & in terris, & in aquis imperium obtinere in quodcumque animantium genus: quod ostenditur symbolo

bolo rosæ, siuè floris, qui terram, & piscis, qui mare designat.

Placidum tuetur. Placidus est.

Nec faculas. Faces ardentes.

Nec que cornua flectat. Arcus.

Flores. Rosam. Rosa enim Veneri sacra. In Appendicibus Virgilianis legitur, *Saderis, & floris nam domina vna Venus?*

Piscem. Delphinum, vt in Græco.

Scilicet vt terra. Virgil. Georgicis.

Omne adeò genus in terris, &c. Est enim notum carmen.

EMBLEM. CVII.

EX 4. Græcor. Epigram. quo significatur, amore strenuo nihil vehementius, aut insuperabilius, adeò vt rebus ipsis, quæ violentissimæ putantur, non cedat. Itaque Græcis nominatur, omnium dominitor.

Deus aliger. Alas gerens Cupido.

Aligerum fulmen. Cui tribuuntur alas propter pernicitatem.

EMBLEM. CVIII.

HOc scriptum esse in Hieronymum Paduanum, virum litteratum, qui rebus amatorijs operam daret impensissimè, retulit Guicciardinus, scriptor Italus. Potest non minus commodè flecti in quosuis studiosos litterarum, qui nescio qua animi leuitate ita se abijciant, & prosternant, vt amorem non satis honestum persequantur.

Immersus studijs. Totus in studijs occupatus.

Dicundo, & iure peritus. Iuris peritus.

Maximus

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

Maximus libellio. Sed certè hoc nomine malim quemdam insigniter litteratum intelligi, & cū qui studijs pœnè immortalis fuerit.

Quantum nec Thracius. Efflictim deperit Helianiram, vt non plus olim Tereus, rex Thraciæ, Philomelam deperierit. Ouid. 6. Metamorph.

Sororis. Procnes, de qua iam supra.

Pallada cur alio. At Venus, cur iterum superasti Palladem? Num sat erat semel in monte Ida te victricem fuisse?

EMBLEM. CIX.

EX Græco Mariani Scholastici 4. Græcor. Epigrammat. figmentum sanè pulcherrimum, quo vis honesti amoris ob oculos ponitur: is enim homines inflammat ad rerum cœlestium, & honestarum contemplationem: virtutum omnium rationem ex se ducit, quam enim coronam capite gestat, prudentiam designat in parte totius corporis nobilissima, & in qua contemplatio. Per tres alias coronas, quas manibus contrectat, iustitiam, fortitudinem, & temperantiam, in actione maximè positas agnoscimus, vt omnem virtutis, atque honesti vim inde proficisci discamus.

Dic vbi sunt incurui. Arcus enim, pharetra, telaque Amori tribuuntur, qua de re dicitur paulo post in statuam Amoris.

Fax tristis. Facula exitialis, noxia.

Tres vnde corollas. Cur triplicem corollam manibus contrectas?

Vnde aliam. Cur alia corona insignitur, caput est?

Haud mihi. Non sum natus Venere vulgari : nihil mihi rei est cum volgiuaga voluptate.

Quatuor eque ipsa. Ex omni natura, virtutis tres corollas conscio, è quibus prima, quæ prudentiam, seu sapientiam repræsentat, caput circumdat.

EMBLEM. CX.

Nemesis, vltionis Dea, superbientem Veneris filium voluit ab alio aduersario Cupidine, seu opposito amore, vinciri, & constringi: quo significatur, turpem amorem, aut noxiam cupiditatem honesto quodam affectu, & labore non modo imminui, sed etiam sopiri.

Aligerum aligere. Nemesis, dea scelerum vindex, affinxit aligerum Amorem aligero Amori oppositum, certeque contrarium: arcum arcui, ignem igni: id est, Cupidini vulgari opposuit alium Cupidinem omnino contrarium, eique aduersantem.

Vt quæ alijs fecit, plectatur. Vt ferat eos cruciatus, quibus miseros affectit homines.

Puer olim intrepidus. Immo inuictus, qui vim suam in Deos etiam exercet.

Ter spiritus inque sinus. Mæstitiæ, & indignationis signum expressissimum.

Crematur Igne ignis. Huc Ouid. 2. de Remedio:

Alterius vires subtrahit alter amor.

Et Philosophi solent amorem veterem amore nouo tanquam clauum clauo pellere, ait D. Hieronymus ad Rusticum Monachum.

EMBLEMA CXI.

Hoc figmento, amoris naturam intelligere licet; qui ut rectissimè Plautus ait, & melle, & felle est fecundissimus: nam gustu dat dulce, amarum ad satietatem usquè aggerit. Quid enim voluptate blandius? sed eadem tandem quid tristius?

Matre lieta. Relicta 1. cum procul à matre secessisset.

Infans Lydius. Cupido dissolutus. Lydi, Asiae populi, omni mollitie, ac luxu perditì. Herodotus 1. Athenæus 12.4. Plin. 3.5. & 5.29.

Hunc dira sed r. Sed interea morsus est ab apibus.

Venerat hic. Putabat esse mites volucres, sed re ipsa est expertus serpentis morsum non esse nocentiorum.

Pro dolor, heu sine te. O apes, non minus acris estis, quam mel ipsum dulce. Nam vox, quæ in Græco legitur epigrammate (è quo id translatus emblemata) significat æqualium inter se virium, seu qualitatum contrarietatem: quasi apertius diceret, apum acerbicatem æquare mellis dulcedinem, magnumque bonum summo malo compensari.

EMBLEMA CXII.

A Morem cum Apibus comparat. Apes ceram, & mel conficiunt: eadem aculeum habent violentissimum: sic amor voluptatis suppeditat illecebras, idem dolorem, mœroremque fundit in animos. Vel id intelligetur generalius de ijs rebus, ex quibus petitur aliqua oblectatio, quæ tamen, nisi

caueamus, immixtam habent amaritiam.

Alueolis. Apum aluearijs.

Dum mella legit. Cupido mellilegus.

Mala apes. Noxia.

Et quatit humum. Signum doloris vehementissimi.

Dolorem. Vulnus.

Videns penus. Horat.

Sive tu mauis Ericina ridens.

Hanc feram. Bestiam. Apes hic feræ dicuntur, vt apud Iurisconsultos, L. Naturalem, D. de acq. domin. Plin. tamen 11. 5. tradit eas, nec mansueti, nec feri generis esse.

EMBLEM. CXIII.

Ostenditur quam sit absurda Cupidinis descriptio, qualis circumfertur ex opinione veterum Poetarum. Nam nuditas, & vestium priuatio, repugnat Dei naturæ rerum omnium copia beatæ. Puer non est, qui sit annosior Nestore: inconstans non est, qui sic obstinatè, obfirmet animos: phœtratus non est, quia per benè iaculari nescit: neque alatus, qui volandi sit impotens, seque humo tollere non possit; non est sagittifer, vt qui captus lumine: igneus non est, quia ignis omnia depascitur. Tandem opponit veram amoris descriptionem, eamque naturalem, vna cum eius schemate, *Punica glans in nigra clypei planitie*, quæ repræsentat sexus vtriusque.

Eius qui vario nomine. Qui vim eius, naturamque variè repræsentant.

Conuenit hoc. Nonne absurdum, quod nudus,

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

quod puer, quod arcitenens, quod alatus, quod oculis captus?

Hæc ora, hic habitus. Talis Amor describitur à Poetis, quæ fictio quam sit absurda, mox ostendam.

Divo quasi pallia desint. Atqui Deus re nullâ eget: est ergo primum absurdum.

Aut qui quæso nives. Si nudus, non poterit frigora perpeti, alterum repugnans.

Si puer est. Non potest dici puer, qui Nestorem ætate superat: est enim ut ex Luciano monuimus alio loco. Et Hesiod. Theogonia tradit Chaos, Tellurem, Amorem, Deorum primos exitisse.

Ascræi senis. Hesiodi.

Inconstans, obdurans. An inconstans habendus, qui sit pertinaces, & obduratos reddat animos?

Numquam linquere sponte potest. Senec. Hippolyt.

Qui blandiendo dulce nutriuit malum,

Serò recusat ferre, quod subiit iugum.

At phæretas. Arcitenens, seu phæretatus amor, idemque puer, quod absurdum aliud: neque enim puer curuare arcum potest.

Alas curve. Quorsum alæ tribuuntur Cupidini, cum volare nesciat?

Inscius in volucrum. Non potest auceps esse, quorsum ergo tela, vel sagittæ.

Serpit bumi. Humi graditur, semperque hominû genus lædit: neque se potest humor tollere, cum sit faxeus.

Si cæcus. Si sit oculis captus, cur oculos habet opertos vitta, vel tænia? id enim nihil ad rem facit. Qui enim re ipsa cæcus est, non potest magis oculorum

Iorum priuari usu, si victa obtendatur.

Quisve sagittiferum. Sagittifer, aut iaculator minime esse potest, qui sit lumine captus.

Hic certa. Iaculator visu scopum aliquem sibi certum proponit: cæcus verò non potest.

Ignæus est. Qui ignæus, seu flammeus Amor, cum omnia ignis depascatur?

Quin etiam tumidis. Quid non extinguitur ignis iste amoris, cum ingreditur Naiabum corda mollia?

Ne capiare errorib. Ne figmentis poeticis tamdiu hæreas.

Verus quid sit Amor. Quid verè sit Amoris nomine intelligendum.

Iucundus labor est. Amoris descriptio, ut apud nescio quem.

Cura palens, prædulce malum, tristisque voluptas.

Lasciuia per otia. Otium parens libidinis.

Signum illius est. Amoris symbolum, Punica glans in nigra scuti planicie: sunt autem hæc vtriusque sexus. Glans est mentula, scutum, siue clypeus.

EMBLEM. CXIV.

MVtuatus id mihi videtur ex Ammiano Marcellino, lib. 14. in eos flectitur, qui externæ cuiusdam regionis amœnitæ, & blanditijs capti, sic viuunt, ut veniant in obliuionem patriæ, & amicorum, non secus atque Vlyssis socij, cum ad Loto phagos peruenissent, loto abijs primum gustatâ ad nauem redire noluerunt, nisi verberibus adacti, ut est apud Homerum Odyss. 9.

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

Missã patria. Relicto natali solo.

*Quos tibi, seu sanguis Qui tibi sunt cognatione, vel
affinitate iuncti.*

*Sive paravit amor. Quibuscum tibi amicitia inter-
tedit.*

*Aeterna verbis. Quæ sic nominatur Aufonio Mar-
cellino, Symmacho, alijs.*

Ithacum. Ithacensium, Vlysis sociorum.

*Manus. Multitudo, quam miserat exploratum
Vlysses in Lotophagorum patriam.*

EMBLEM. CXV.

Sirenas, monstra marina esse Poetæ tradunt, quæ
virginis faciem referunt, & in piscem de sinunt:
quæque nautas cantus illicio pertrahunt, & sopitos
demergunt, hæ verò sunt blandarum voluptatum
typus, quæ in alto hoc, vastoque mundi Oceano in-
cautos præcipitant. Aduersus tamen eas duo hic
antidota proponuntur, studium litterarum, & pe-
regrinatio.

*Absque alis. Sirenes putantur esse volucres sine
plumis, puellæ sine pedibus, pisces absque rostro,
cantatrices, quod tamen à communi natura vide-
tur alienum.*

Illicium est mulier. Græca locutio, id est, illex.

Quæ in piscem. Horatius ad Pisones:

————— *Turpiter arum*

Desinit in piscem mulier formosa superne.

*Plurima quod secum. Fœdæ libidinis effecta multa
certè multum exitiosa.*

Aspectu

Aspectu verbis. Tres libidinis causæ mouentes, visus, colloquium, pulchritudo. De aspectu illud tritum Propertij:

Si nescis, oculi sunt in amore duces.

Partenope, Ligia, Lcacosia. Tria Sirenum nomina tribus respondent causis his, de quibus modò.

Has Musæ explumant. Ex vetere fabula: Ausæ fuerunt olim Sitenes certate cum Musis voce, atque cantu. Musæ victrices plumas Sirenibus auulserunt, quibus sibi coronas confecerunt in signum victoriæ. Pausanias, & Stéphanus. Et hoc primum Amoris turpis remedium, studium litterarum, & contentio in disciplinis.

Has atque illudit Vlysses. Homerus Odyss. & Ouid. Metamorph.

Scilicet est doctis. Huc Plaronis lepidissimum tetra-
stichon, quod Laertius retulit.

Quo significat invulnerabiles esse Musas Cupidinis telo. Lucian. idem inde orum Dialogis.

EMBLEMA CXVI.

ID ex Athenæo lib. 13. Diognosoph. Ex quo discimus, turpissimum esse seni amore diffluere: quod & Deo, & ipsi etiam naturæ odiosum esse nostri dicunt. Notum illud Ouidij:

Turpe senex miles, turpe senilis amor.

Quamuis affecta atate. Decrepita, senio grauis.

Puellam. Meretricem, iuuenulam.

A questu. Allusio tacita ad meretricis nomen.

Ad sua vota trahit. Ad se allicit, vocat.

Insana. Amore saucia.

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

Ob zelum. Zeloty piam quæ laborabat,

Tali carmine. Libello famoso,

EMBLEM. CXVII.

VT sunt varia mentis humanæ, variique sensus,
ita ex coloribus, quæ sensum in primis permo-
uere solent, ducuntur varia symbola, quibus expri-
muntur tacita animorum consilia, vel etiam cogi-
tationes; vt cum apponuntur in vestibis, aulais,
signis militaribus, vestibulis ædium, pergulis, &c.

Index maestitia. Niger, siue pullus color adhibetur
parentationibus mortuorum.

Cum damus in ferias. Cum vitæ functis iusta por-
soluimus.

At sinceri animi. Albor, seu niueus color puritatis,
simplicitatis, probitatis index. Ea ratione sacerdo-
tes lineâ vtuntur sindone.

Nos sperare. Spei color est viridis, vt ostensum est
suprà: In simulachrum Spei.

Est cupidis. Flauus est cupidorum, & amantum,
eorumque qui sperâ pretio non emunt.

At ruber. Rubeus est bellatorum; ardorem enim
pugnæ, cædemque significat. Est & purpureus co-
lor pudoris indicium, & verecundiæ; qualis est in
pueris.

Ceruleus nauas. Nautarum, & superstitionis color
ceruleus est.

Vilia sunt giluis. Tenuis fortunæ homines vilia de-
cent, vt birram, seu rasum, giluum, seu melinum.

Quem cura ingentes. Meticulosus, zelotypis, & ijs
qui omnino sunt perturbati, fuluus amictus ex vi-
ri-

ridi, & rufo permixtus potest esse peculiaris.

Lignipedes. Testigeri Monachi, qui calceis, seu soleis utuntur ligneis: hi sunt qui vulgò Capucini, & quidam etiam è familijs Franciscanis.

Quisquis forte. Violaceus ad eos pertinet, qui sua contenti forte viuunt: vel etiam fortunæ ludibria pro nihilo ducunt. Eos affectus significare possunt viola, & rosa.

Vt varia est nat. Vt varia est natura in coloribus, eorumque differentijs multiplicibus efficiendis: sic varia variorum ex ijs ducuntur symbola, vt varia sunt hominum opiniones.

EMBLEM. CXVIII.

His symbolis, virga Mercuriali, caduceo, duobus inter se connexis serpentibus, & duplici copia cornu significatur, homines sapientia, & eloquentia præditos, rerum omnium copiam facile consequi. Quo pertinet illud Aristotelis: Sapiens non eget. Hoc verò fuisse symbolum Alciati, me docuit Paul. Iouius Lepido eo libello, quem scripsit de notis armorum, & amoris.

Caduceus. Mercurij virga. Homer. Odyss. 1. Virgil. 4. Æneid.

Amaltheæ cornua. De quibus Ouid. Metamorph. 9. & Fast. 5. Strabo 10.

Pollentes mente.

Fandi peritos.

EMBLEM. CXIX.

Dion refert, à Bruto iam morti proximo recitatos versus hos ex nescio qua Tragedia: *O misere-*

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

ta virtus: ergo nomen inane eras: ego verò te vt rem solidam exercui, quamuis interim fortuna seruires. Significabat tunc quidem temporis plus momenti, & virium fuisse in fortuna, quam in virtute; virosque bonos improborum machinis fractos, & extinctos: quod & hodie fieri videmus magno omnium luctu, & cōsternatione.

Cæsareo milite. Cæsaris Octauij, & M. Antoni copijs.

Ciuili sanguine. Cruore ciuium redundantem pharsaliam.

Iam iam stricūrus. Morti proximus, sibi violentas manus proximè allaturus.

Audaci ore. Voce hominis desperantis.

Infelix virtus. Vt apud Plutarch. Dionem, Zonaram.

EMBLEM A CXX.

Adolescentis est ingeniosi prosopopœia, quæ multis alijs est communis, quibus si quid superpeteret ad studiorum progressum, non sanè ita haberent in puluere, sed ad summos doctrinæ gradus eueherentur. Lapis hic impedimentum inopiæ, alæ verò ingeniij dexteritatem notant.

Dextra tenet lap. Dexteramans retinetur saxo duro.

Manus altera. Leua est alata.

Leuat. Leuem facit, agilemque, promptum ad eruditionis capiendum cultum.

Superas volit. Summum honorem ex doctrinæ fructu consequi.

Inuida. Noxia.

EMBLEM. CXXI.

Sumptum ex Græco Posidippi : quo edocemur.
 Occasionem nihil esse aliud quam minimum
 temporis punctum: quæ cum sit volubilis, & vo-
 latica, eodem stare loco nescia, eademque acutissi-
 ma, fronte capillata, occipiti caluo, maturè est, cum
 se offert, arripienda ei, qui rem tentatam, vel opta-
 tam ad exitum perducturus sit.

Lysippi. De quo Plin. 34. cap. 7. & 8.

Cuncta domans. Occasio rerum omnium victrix.

Capti temporis articulus. Momentum breue tempo-
 ris. Prou. Temporis punctum.

Cur pinnis stas? Cur talaria pedibus habes?

Vsque rotor. Sum volatica, facillimè fluens.

Finnis. Pro pennis: vt *fides alma, opta pinnis.*

In dextra est. Cur nouacula: in dextrâ ostentas?
 Nempe eo signo docetur, quam acuta sit occasio,
 quæ mutationem repentè rebus afferat. Itaque
 Menander.

Cur in fronte coma? Enim fingitur recaluafter, qui
 non nisi, cum se offert, prehendi potest. Re ceterè ille.

Fronte capillata, post hæc occasio calua est.

Tali opifex nos arte. Lysippus eo artificio expres-
 sam reddidit occasionem, tuâ gratia, hospes i. qui-
 cumque hanc effigiem aspicias.

Vtque omnes moneam. Me locus peruius, & conspi-
 cuus tenet, vt omnes moneam,

EMBLEMA CXXII.

Ex Polyæno lib. 1. Stratagematon. Pan Bacchi
 dux

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

dux fuit (inquit ille) qui primus aciem inuenit, quã phalangem nominauit: dextrum, & sinistrum cornu instituit, qua ratione cornua ei tributa sunt: primus qui arte, & calliditate hostes interceptit. Cum ergo aliquando qui missi fuerant exploratum, retulissent, hostes in altera siluæ concauæ parte castrametari, Pan præcepit suis ingentem clamorem tollere. Sonus locis cauernosis exceptus, multo maior exauditus ab hostibus, eos perculit, inque fugam coniecit. Hinc Panici terrores dicti, id est, improuisi metus, & consternationes, quæ siue ratione accidunt.

Effuso agmine. Fugis copijs, exercitu perturbato.

Faunus. Pan, cuius cornua credebantur terrorem immittere.

EMBLEM. CXXIII.

EX Luciani Apologia, quæ inscribitur Zeuxis, siue Antiochus. Quo exëplo belli duces injurantur, qui utile honesto anteponunt, & iuxta Lyfandi sententiam, vel dolo, vel fraude, vel insidijs hostem impetunt.

Galatum. Gallo Græcorum.

Semermiti milite. Semiarmatis copijs, non benè instructis.

Fuderat. Repulerat, de siccerat.

Lucarum boum. Elephantorum. Lucæ boues dicti elephantés, quod à Romanis primum visi in Lucanis. Plin. 8. 6. Veg. 2. 26.

Saua vis. Immanitas, ferocitas.

Ira. Summus impetus.

Proboscis. Potrectio illa naribus inhærens. Plin. 8. 7. antè pascere.

Hostis

Hosties, Hostium.

Equos, Galatarum.

Ergo trophæa locans. Trophæum positurus, pingi mandauit elephantum.

Occideramus, Perieramus.

Ait, Antiochus ille Soter, vt Lucianus testatur.

Bellua seruasset. Ni nobis victoria obtigisset elephantorum beneficio.

Bellua fœdissima. Vastissima, contemptissima, vt referas ad verbum sequens, pudet. Alij legi malunt, fœdissima, quæ lectio tolerari potest.

Barrus. Elephas, qui barrire proprie dicitur.

Vt superasse iuuat. Vicisse vtile quidem, sed non honestum. At lucrum pudori præstat, & quod quidam ait in Plauti Trinumo:

Pol pudere, quam pigere præstat, totidem litteris.

EMBLEM. CXXIV.

Scribit Guicciardinus, Historiarum scriptor Italus, id Alciati carmen affixum fuisse pro foribus Angli cuiusdam, qui factus insolentior ob prosperos successus, permultis inuisum se præbebat. Apologus refertur à Crinito 2. lib. 14. Cōuertitur in gloriosulos, qui plus habent ostentationis quam virium, & facultatum, vnde se ridendos propinant, & tanquam sicci quidam flosculi citissime exarescunt.

Aeream propter pinum. Iuxta pinum editissimam, altissimam.

Grandi luxuriasse coma. Sua folia dilataisse, suas frondes in latum porrexisse.

Cum ramos complexa. Amplexata pinum, cuius beneficio excreuerat.

Nimum

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

Nimum brevis est. Tua isthac iactantiabreui du-
rabit; primis enim hyemis frigoribus excutieris, ce-
leriterque decides.

EMBLEM A CXXV.

Petitum hoc ex Gabriæ apologo. Dicitur specia-
tim de Christianis Principibus, qui cum inter
se superioribus antea actis annis decertarent, Soli-
manus Turcarum Imperator, quasi spectatorem
agens, suam non parum ditionem auxit, & in Ger-
maniam irrupit, cum maxima totius Reip. Christia-
næ pernicie.

Dum seuis ruerent. Dum certarent inter se graui, &
periculoso Marte, atrocissima contentione; leo qui-
dem vnguibus, & dentibus aper truculentis.

Accurrit v. Spectatorem egit.

Prandia captat. Inde sperat commodum, sibi ali-
quid pollicetur.

Gloria victoris. Ex victore ipso prædam capiet.

EMBLEM. CXXVI.

IN suscipienda re aliqua non parum conducit fau-
stum, felixque principium: ita non minimum ad-
fert incommodi, si vel malo, vel inertī, aut etiã fla-
gitioso principio negotium ordiaris. Rectè quid è,
& provide, modò absit superstitiosa illa observatio,
quæ quorumdam animos terrore nescio quo afficit,
& miserè torquet.

Auspicij res. Res malè incepta initio non sortitur
felicem exitum; ex quæ cœpta feliciter, non nisi
benè cadunt.

Quid

Quidquid agis. Si quid incipias.

Mustela tibi si occurrat. Bestia inauspicata, malique ominis. Vide Prouerb. Mustelam habes.

Signa mala. Hæc enim portendit nescio quid sinistri.

EMBLEM. CXXVII.

DE flet horrificam quamdam calamitatem, quam fuit affecta. In subria circa annum, vti conijcio 1541. Nam eleuata nube locustæ ex aere ceciderunt, legumina, herbas, grana omnia depastæ, aded vt famem, & desperationem induxerint.

Post tot mala. Post tot acceptas calamitates.

Raperent. Absumerent, despacerentur.

Vidimus innumeras. Innumerabilem locustarum multitudinem flante Euro concretam saltitasse.

Hæc fœnum. Interceperunt omnem annonæ spem.

Spes, & in angusto est. Spes admodum minima super est, nihilque nobis relictum præter vota, precesque.

EMBLEM. CXXVIII.

EX apologo Gabriæ: in eos qui quæ raptò, & fraude congesserunt, tam ægrè perdunt, ac si sua essent. Et vulgò nostri dicuntur. *Eum qui censum perdat, sensum amittere.* At magni illi fures, vt rabulæ prædatores, & diuites æruscatores, qui hic nomine Milui designantur, non ita debent ægrè ferre, si opum iacturam faciant, cum nihil, aut certè parum de suo amittant.

Miluus edax. Præ nimia crapula miluus ad nausæ conuersus, id est, glutò, vorax, qui præingluuie nauscabat.

Fluuius.

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

Fluunt. Rectè, fluunt: fluxa enim, & caduca sunt, esseque solent.

Qui rapto viuens. Ex furto victitans, egeris non tua, sed quæ malis artibus parasti.

EMBLEM. CXXIX.

A Pologus hic legitur 1. Græcor. Epigrammatō: ex quo monemur, eum non sapere qui fortunæ suæ ita fidit, vt cum ea se tutò posse lufitare putet. Casus enim aduersi semper vltò cadunt: prospera neque sunt in nostra manu, & cum ea nobis interdum obtingunt, sisti ad nostrum arbitrium non possunt.

Ludebant. Animum lusu resciebant.

Parili etate. Coætaneæ, æquales.

Sortibus. Cubis, tessellis.

Ad Stygias q. Quæ prior fati concessura esset: at mors est incertior, quam sit cubi iactus.

At cui iactato. Cui forte obtigerat mortis præfugium: quæ iacta tessera se prius morituram viderat.

Ridebat sortis. Putabat esse ludicrum ex iactu, mortis omen.

Cæca. Ignara.

Sue sortis. Fati, quod sibi impendebat.

Cum subito. Cum statim est illapsa in eius caput tegula, vel tecti ruina.

Soluit, & audacis. Re ipsa est experta non esse tutum in ea diuinatione ludum. Ergo fatius etiã omnia tuta timere: quia mortis præceps est, & inopinatum v adimonium.

Rebus in aduersis. Aduersa fortuna vltro nobis obtingit, vltro se offert, inexpectata venit.

Ast in Faustis. Sed felix, & prospera, nec prece, nec pretio comparatur: etiam vocata, & expectata nos fugit.

EMBLEM. CXXX.

Homerico hoc sigmento significatur, quam celeri momento res aduersæ nos impetant, quamque sera ijdem medicina adhibeatur. Quod nostra res accomodata paræmia efferunt, cum dicant, *mala in equis aduenire*, id est, citissimè nos adgredi:

Pedibus verò recedere, hoc est, tardè sensimque abire. Fabula est apud Homer. Iliad. 1.

Deiecit. Deturbauit.

Aetherijs sedibus. E cælesti sede.

Aten. Noxam. Nomen habet ab lædo, noceo.

Vexat mala noxa viros. Homerus.

Pedibus ceter, & pernicibus alis. Sic Homer.

Intactumque nihil. Omnia malis implicat, nihil relinquit intactum, quod calamitatibus non compleat.

Sarturæ Composituræ, sanaturæ.

Sed quia segnipedes. Homerus.

EMBLEM A CXXXI.

Homerus Iliad. hanc fabulam prodidit: qua docuit, ex rebus arduis, & ijs, in quibus maxima difficultas proponitur, perpetuam, & numquam intermoricuram famam consequi.

Crediderat plat. Platano commiserat.

Sua pignora. Suos pullos.

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

Passer. Mater.

Et bene. Tutò quidem, nisi eos draco saeuus obseruasset.

Saxeus. Vbi deglutisset, in saxum rigens est transformatus.

Nisi mentitur Calchas. Si vera dicit augur. Ex no-
uem cum matre passeribus arebat bellum decenna-
le significari. Nam ex passeribus annos, angue verò
tempus intelligebat. Serpens autem saxeus factus
arguebat perpetuam rei huius memoriam.

EMBLEM A CXXXII.

ID petitum è Macrobio Saturnalium 1. cap. 8.
Tritonas tum buccinis (ait) fastigio Saturni ædis
superpositos, quoniam ab eius commemoratione ad
nostram ætatem historia elata, & quasi vocalis est:
antè verò muta, & obscura, & incognita: quod te-
stantur caudæ Tritonum humi mersæ, & abscondi-
tæ, hæc ille. Sed hic noster ad memoriam numquã
intermorituram doctorum virorum retulit. Tuba,
famæ, & commendationis nota, vt quæ ab omni-
bus exaudiatur: serpens in se reuolutus, æternita-
tem designat.

Cuius pars vltima cetum. Qui caudatenus piscé re-
fert, qui parte inferiore piscis est.

Aequoreum facies. Facie verò Deus.

Serpentis medio. Clauditur orbe serpētis, qui qua-
si mordeat ore caudam: qui referat annulum ro-
tundum.

Fama viros. Clari, & illustres viri fama nomine im-
mortali donantur, eorumque gesta præclarè per to-
tum orbem apud posteros celebrantur.

EMBLEMA CXXXIII.

EX aliquot Græcis Epigrammatis concinnat hoc in gratiam Galeacii sui, cui pro tumulo vniuersam Italiam, quam ab intursionibus Barbarorum seruauit, esse depingendam vult, quasi sepulcrum magnis virtutibus debitum: in pice verò Anguigerum statui, qui ita dicat, quasi is, quamquã magnus, non tamen satis dignus honos habendus sit, qui in eum Principem conferatur.

Pro tumulo. Ad excitandam, tumuli magnificentiam Galeacio.

Pone. i. ad pone, affinge, describe.

Arma. Copias armatas, exercitum.

Duces. Imperatores belli.

Et mare, quod geminos. Adriaticum, & Tyrrenum, quibus Italia clauditur.

Adde his Barbarum. Adiunge Barbaros conantes impetum facere.

Et mercede emptas. Milites stipendio conductos: auxiliares copias.

Anguiger. Anguifer quidam, quo alludere videtur ad insignie Ducatus Mediolanensis.

Summo sistens in culmine. Consistens in apice tabulæ, seu planitie.

Quis paruis magnum me superimposuit? In Græco sic.

Quasi diceret. Quis me, citra exceptionem, magnum, rebus minimis æquare voluit?

EMBLEMA CXXXIV.

Optimi ciuis est Remp. suam non modò legum metu vincire, sed & omnes omnium animos patri vinculo continere, omnemque rixarum, & veterum contentionum occasionem admittere. Id ex- plo Thrasybuli palam fit, de quo Æmilius Probus, & Iustinus lib. 5.

Iustis armis. Pro salute patriæ.

Patriam. Qua nihil debet esse charius, & pro qua mortem oppetere sapiens non dubitabit.

Thrasybulus. Nomen moribus conueniens, quasi audax consiliarius.

Dumque similtates. Suadet abolendas veteres iniurias. At verò parum fuisset arma cepisse ad tyranos expellendos, nisi hoc alterum sapienter, & prouidè inducitur, & persuasum esset.

Concors ordo omnis. Omnes Atheniensium ordines: optimates cum plebe vnanimis.

Magni instar muneris. Ciuica eum corona donarunt summi honoris loco. Ea fiebat ex oliuæ fronde, aut querna, interdumque ilice. Gel. 5. 6. Plin. 16. 4.

Palladia sertum frondis. Oliuæ, quæ Palladi sacra, vt dictum antè.

Geras hunc solus honorem. Qui cæteros virtute antistitas solus eo honore dignus repertus.

In magna vrbe. Atheniensi. Olim Athenæ dictæ per excellentiam: vt Alexandria. Omnes tibi optimè volunt, nullus non tibi debitum honorem decernit.

EMBLEM. CXXXV.

Sumptum ex 3. Græcor. Epigrammat. & Pausania in Atticis: quo intelligitur, heroum, & clarorum virorum famam perpetuò apud posteros quasi virefcere, numquam intermori, numquam marcescere.

Aeacida tumulum. Achillis sepulcrum.

Rhetæo in littore. Vel potius Sigæo: quod nobilitatum fuit Achillis sepulcro, sicut Rhetæum, Aiacis. Est ergo hic Alciati.

Quem plerumque. Quem interdum inuisit Thetis, pedibus alba dea. Ouid. in Epist. Heroid.

Et Thetidis quales vix reor esse pedes.

Hoc autem dicit, quia marini fluctus sæpè alluunt Achillis tumulum.

Obtegitur semper. Saxum hoc sepulcræ tegitur amaranto viridi. Amarantus, ob quod numquam marcescat. Plin. 21. 8.

Quod numquam herois.

Græium murus. Princeps Græcorum fortissimus: quo stante Græci mansere inuicti.

Magni nex Hectoris. Qui Hectorem, Troianorum fortissimum interfecit.

Hand plus debet Mæonida. Achilles non plus Homero debet, à quo eius virtutes celebratæ carminibus, & sine quo nomen Achillis ad posteros non peruenisset, quam Homerus Achilli. Cum enim sibi proposuit tã excellentè Iliados in gestis Achillis carmine decantandis, id est, Imperatoris sine exceptione magni, ea materia si caruisset, nomen eius

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

ignotum foret posteris, eiusque doctrina siluisset,
 vique tam diuini ingenij vna cum homine perijs-
 set. itaque Homerus Achilli multum deber.

EMBLEM. CXXXVI.

A Pad Athenienses Cicada nobilitatis insigne
 fuit: aureas enim cicadas crinibus innodabant,
 & vestibis intexebant, quod iactarent se indigenas
 esse, & nobiles. Romani verò lunulas habebant in
 calceis, quem morem etiam fuisse Arcadibus histo-
 riæ prodiderunt: quo symbolo conditionem Impe-
 rij Romani designari sunt commenti. Id enim sen-
 sim creuit, & lapsu temporum decreuit, vt obser-
 uamus in orbe Lunæ: alij superbos animos admo-
 neri rerum instabilitatis aiunt.

Aurea Cecropias. Atheniensium vestes neceban-
 tur aurea fibula, cui fibulæ annexa erat cicada den-
 tata.

Calceus Arcadico ritu. Ad morem Arcadum cal-
 ceus, siue mullea, gestabatur à Romanis, cui inerat
 imago Lunæ: vel qui calceus habebat Lunæ for-
 mam.

Patribus Romulidis. Romanis patricijs.

Indigenas. Non aliunde genitos.

Hac signa. Symbola.

Antiqua illustr. Qui suum antiquum genus osten-
 tarent.

EMBLEM. CXXXVII.

D Vodecim præcipua Herculis forrissimi, & in-
 ducitissimi heroïs certamina, quæ vulgò circū-
 feruntur, hic allegoricè explicantur: nempe vi elo-
 quen-

quentia robustos quosque, & viribus præditos exsuperasse: sophistas retudisse logicæ facultatis beneficio: virtute furorem coercuisse, continuis laboribus opes comparasse, auaritiam aspernatum esse, libidinem muliebrem repressisse, cultum animis adiecisse, nocentes abegisse, de barbaro homine supplicium sumpsisse, suaviter virtute hostes in unum coeuntes disiecisse, multas secum opes è locis exteris in patriam reportasse, famam nominis numquam intermorituram rebus præclare gestis meritum esse.

Roboris inuicti. Quod vinci non posse videbatur. Allegoria est huius:

Prima Cleonei tolerata arumna Leonis.

Est ergo eloquentia viribus corporis præstantior.

Dicto sophistarum. Sic ille:

Proxima Lerneam ferro, & face contudit hydram.
Quod est sophistarum paralogismos (quos laqueos dicit) exoluere, vanos illos quidem, & ad ostentationem, seu fallaciam comparatos.

Non furor, aut rabies. Exponit hoc:

Mox Erymanthæum vis terra perculit aprum.

Nulla vis virtute potètiior, quæ etiã furori nõ cedat.

Virtute. Est enim propria viri fortitudo.

Potentior. Valentior, firmior.

Continuum ob cursum. Sic Poeta:

Aeripedes quartò tulit aurea cornua cervi.

Opes cedunt sapienti, mentis, animique labore, & cursu indefesso.

Spernit auaritiam. Illud est:

Stymphalidas pepulit volucres discrimine quinto.

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

Nempe, vir sapiens pecuniæ studium numquam concupiuit. Sallust.

Nec rapto, aut fœnore. Atqui tantum abest vt sapiens rapto gaudeat, vt etiam à turpi lucro omni abhorreat.

Vincit fœmineos. Illius est declaratio.

Threiciam sexto spoliavit Amazona balteo.

Meretricias artes omnes detestatur, inque ordinem cogit, & spoliat ornamentis, quibus homines capiebantur. Vel detrahit ornamenta, quæ non meretrici, sed matronæ honestæ debentur.

Expurgat sordes. Est illius,

Septima in Augiæ stabulis impensa laboris.

Nempe sapiëntia prima stulticia caruisse, debet enim ad curandos animos antecedere præparatio diligens.

Cultum mentibus addit. Cultus animi philosophia.

Illicitos coitus. Natura, vel lege prohibitos, fabula sic habet:

Octaua expulso numeratur adorea tauro.

Taurus, & Laustaurus in Hieroglyphicis, obscœnum verbum.

Abigit nocentes. Fit nomen Herculi tributum.

Barbaries, ferit asque. Exponit hoc:

In Diomedæis victoria nona quadrigis.

Quas barbari pœnas intulerunt alijs, ipsi tandem perferunt.

Vnius virtus. Illius est solutio:

Geryone extincto decimam dat Iberia palmam.

Collectam, & vnanimem hostium multitudinẽ suã vnus virtute compressit. De Geryone supra.

Inuchit in patman. Huic respondet:

Vnde-

Vndecimum mala Hesperidum uisitata triumphum.

Argumentum boni, & laudati viri, qui patriam externarum rerum spolijs locupletet.

Docta per ora. Postremum hoc explicatur.

Cerberus extremi suprema est meta laboris.

Virtutis, & eruditionis fama numquam extinguitur.

EMBLEMATA CXXXVIII.

Certissimum est, multos iam olim fuisse spurios, & nothos qui virtute, & animi dexteritate legitimis ipsis liberis antecelluerunt, quique ea perfecterunt audenti, fortique animo, quæ legitimi nunquam attingere, nedum exequi, potuerunt. Eo de numero fuere Æneas, Hercules, Theseus, Romulus Alexander Magnus, alij certè multi: qui tamen ad eos rerum successus vix peruenissent, nisi aliqua portione hæreditaria donati: vt Hercules nunquam deus fieri potuisset, nisi Iunonis nesciæ mammam suxisset, vt retulit Isacius Tzetzes in Lycophronis Cassandram.

Herculeos spurij, &c. Spurij, & incerto nati patre non debent adeò veteri, quod ita sint: Herculem enim habent deum sui ordinis antesignanum, & quasi principem.

Nec prius esse Deus. Nobilitari non potuit, & quasi natalibus restitui.

Quam suggeret infans. Quæ ei hæreditaria quædam portio bonorum obtingeret.

EMBLEMATA CXXXIX.

Id ex Pindari 2. Olymp. vbi se cum Iouis alite

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

comparat, alios verò poetas non alio quam coruorū dignatur nomine: hac verò similitudine ostenditur, non parvam obseruari in ingenijs inæqualitatem: sunt enim qui cæteris antecellant, altumque volitent, alij verò humi repunt.

Sublime volans. Volatu summa aera petens.

Pascuntur humi. Humi gradiuntur.

Sic summum. Felix ingenium præstantissimi Lyricorum Pindari. Horat. 4. Carm. Plin. 7. 29. Macrob. 5. Saturnal.

Humi serpere. Tenui stilo uti. Horat.

Serpit humi tatus nimium, timidusque procella.

Bacchylides. Lyricus, de quo Suidas & Ælian.

EMBLEM. CXL.

CVM quispiam toto fermè curriculo ætatis prudenter, probeque se gesserit, & in extrema senectute, vel etiam post præclarè facta flagitium aliquod admittit, efficit quod capra, quod mulcetrâ suo plenam lacte dispergit. Id petitum è Prouerb. Capra Scyria.

Fine turpi. Fædo exitu r. post perfectum opus cū aliqua laude, statim desciueris; labem tibi asperferis, immemor laborum antè actorum, indecorè, insolenter, superbe, impotenter te gesseris.

In noxamque. Ex beneficio maleficium admisseris: commodum conuerteris in noxam, & incommodum.

Fecisti quod capra. Itidem atque capra, quæ ubi è distento vberè mulcetrâle completerit, calcis ictu dispergit quod erat iam utiliter paratum.

EMBLEM. CXLI.

FEREBAT agrè Alciatus amulum quempiam esse sibi syndromum, eum quidem legum interpretem, auditores quosdam ad sese allicientem, gloriam Alciati, quantum poterat, obscurantem, vel potius landis portionem suffurantem: quem ideò stilo confodit, duplici similitudine, & conficto nomine Oenocratis, quasi dicas, meri poterem.

Milvus degener. Id accipe i. doctor quidam extra ordinem, imperitus leguleius.

Harpa. Doctorem alium præstantem. De harpa Plinius 11.74.

Sargus. De quo supra.

Mullum persequitur. Plin. 9.17.33.11,

Oenocrates. Vinosus quidam doctor.

Deserta studentum curia. A me relicta decuria studentium, quam classem Parisini dicunt, id est, auditorium. Ergo deserta studentum curia erit decuria illa, qua cesserat antè Alciatus.

Tanquam lippe oculo. Prouerb. Plaut, Lippo oculo utitur, id est, re utitur, qua carere non possit ut velit.

EMBLEM. CXLII.

Persici symbolum Alciato tributum memini ex Iouio, cum hac inscriptione, TRANSLATA PROFICIT ARBOS. Persicum, pomum in Perside virulentum fuit; in Italia confitum, loci mutatione noxium esse desijt. Sic Alciatus procul à patria in pretio maiore habitus.

Utque

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

Utque Persicum habet lingua simile folium, primum verò cordi: sic idem multum eloquentiæ laude præstat, prudentiæque dote insignitus est.

Cælo aduena nostro. Nostro solo implantata, cum primum in Perside nata esset.

Que noxia quondam. Toxicum ferebat, vt apud Columel. Galenum, Paul. Aeginetam, Plutarch. quod tamen Plin. non sit verisimile lib. 5.

Fert folium lingue. Plutarch. de Iside.

EMBLEM. CXLIII.

Eodem omnino sensu dixit Marcellinus lib. 29. *Imperium esse curam salutis alienæ.* princeps enim debet habere perspectum, se sibi minimè natum esse, sed populi quieti, & salutis. Utque Delphinus futuram tempestatem præfagit, vt ait Plinius, ipsamque nauis ancoram iactam, tutius vt figatur, dirigit: eodem modo Princeps suorum salutis debet prospicere, sed potissimum sæuiente aliqua tempestate, bellique impetu aduentante.

Tutius quoties. Quoties ventis mare commouetur, natura anxij confugiunt ad ancoram.

Pius erga homines.

Imis Tutius. Vt firmius figi possit vadis pelagi.

Ancora quod nat. Ancora, symbolum boni Principis, quo sui in subditos officij admoneatur.

EMBLEM. CXLIV.

Præter Plutarchum, Commentario de Iside, meminere plures huius simulacri optimorum apud Thebanos iudicum. Sedent quidem Senatores,

res, vt admoneantur constantiâ, & grauitatis, neque se studio, vel gratia flecti patiantur. Sunt sine manibus, vt manus contineant à muneribus capiendis. Princeps ipse cæcus, ne affectu quodam moueamur, solis ad iudicium ferendum vtatur auribus.

Manibus trunca. Truncatis.

Ante altaria diuina. Sacris in ædibus.

Lumine capta prior. Prima effigies Principis, oculis capti.

Resident. Sedent.

Signa potestatis. Symbola confessus optimi Principis, & integerrimi Senatus.

Xenia. Munera, quod legibus diuinis, & humanis veritum.

Absque affectu. Studio, vel fauore, quem appellant.

EMBLEM. CXLV.

CHiron Centaurus superiore sui parte homo, & equus inferiore, datus creditur Achilli pædagogus: ex quo notantur Regum, & Principum consiliarij, qui ferinam naturam induunt, cum Principi praua consilia suggerunt, vel populares suos pecunijs emungunt: speciem humanitatis habent, cum iustitiæ, & pietatis imagine populum sibi deuinciunt.

In stabulis. In sua quasi schola, inseruit figmento, quod Chiron ferinæ naturæ fuerit.

Semisferum doctorem, &c. Qui præceptis instituat fauis, & inhumanis, interdum tamen aliquam præ se humanitatem ferens.

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

Est fera. Reuerà Principum consiliarius ferinam naturam induit, dum socijsse exitiosum præstat.

Dum simulat se. Versutus, vt ille qui describitur Emblemate 5.

EMBLEMA CXLVI.

HOc fuit Traiani Cæsaris apophthegma, qui fiscum lienem appellabat, quòd eo crescente reliqua membra tabescerent. Graui certè malo Reipub. Princeps auarus nascitur, qui ve & tigalibus immensis, alijsque exactiõibus plebeculam conijciat in summam inopiam, ex quo publicæ rei corpus tabidum languet peneque emoritur.

Humani quod splen. Quod splen est in corpore, hoc fiscus in re populi.

Splene aucto. Intumescente, factò tumidiore.

Tabescunt corp, artus. Cætera membra corporis tabida sunt.

Arguitur ciuica pauperies. Argumento est populi, reique publicæ excessæ, & comminutæ paupertas.

EMBLEMA CXLVII.

EX Suetonio in Flauio Vespasiano. Is procuratorum rapacissimum quemque ad ampliora officia ex industria solitus promouere, quo locupletiores mox condemnaret: quibus quidem vulgò pro spongijs dicebatur vti, quod quasi, & siccos madefaceret, & exprimeret humentes, hæc ille.

Humentes spongiolas. Humidas spongias.

Cupidi Principis acta manus. Princeps auarus.

Fures. Depeculatores. Furum enim generale nomen, at hic peculatus arguitur.

Coerces. punit.

EMBLEM. CXLVIII.

Idem fermè habet Plato, dialogo de Regno: talem enim ciuitatibus regem optat, qualis inter apum examina res nascitur, vt & corpore, & animi dotibus sit insignior, & præstantior. Rex apud aculeo caret, aut si habet, eo nõ vtitur: ita bonus Princeps ad puniendum tardus esse debet, ad clementiam verò pronus.

Vesparum. Vel apum potius, vt ex Plinio, alijsque facilè antè colligebam. Seu cum me refero ad capit. 15. lib. 5. Æliani de Animal. id propriè, & sine catachresi dictum video, nisi hoc nomen *Vesparum*, alludere tacitè velit hic noster ad Vespasianos, Flauium, & Titum, laudatissimos Principes, de quibus Sueton. & Tacit.

Nulla vmquam rex spicula. Qui aculeo caret, vel si habeat, eo non vtitur. Vide Senec. 1. De clementia 19. & Plin. lib. 11. cap. 16.

Arguet. Ostendet.

Imperium clemens. Regis clementiam.

Credita iura. Commissam iurisdictionem.

Bonis iudicibus. Æquis magistratibus.

EMBLEM A CXLIX.

Hoc quamquam erutum è fabulis Poetarum, & historia Romana, non video ad quem usum maximè conuertam, nisi ad eam salutem

publicam, quam nobis attulit CHRISTVS Seruator, verus animarum languentum Æsculapius, qui sub serpentis imagine appensus in deserto à Mose, omnes omnium morbos sanauit, & in cruce tandem omnes noxas, & crimina expiauit.

Phœbigena. Phœbo genitus.

Epidaurius. Æsculapius. Val. Max. i. cap. De miraculis. Plin. 24. 4. Ouid. 5. Metamorph.

Mitis, & imm. Lenis, & placidus, quamquam sub specie serpentis.

Annuit. Ouid. i 5. Metam.

Annuit his, motisque Deus rata pignora cristis.

Rata & preces. Rata vota.

EMBLEM A CL.

EX Dione lib. 47. Occiso à coniuratis Caio Cæsare, ij ceu recepta libertate, fabricari nūmismā curarunt, in cuius altera parte duo pugiones, in altera pileus. Pugiones cædem patratam designabant, libertatis verò nota pileus: quod ex multis Auctorum veterum locis cognoscere est.

Cæsaris exitio. Iulij Cæsaris morte.

Ceu libertate recepta. Tamquam excusso tyranni iugo, sublato dominio.

Ducibus Brutis. Vtroque Bruto, M. & Decimo, Cæsio, Trebonio, alijsque coniuratis in Cæsarem.

Cusa moneta. Cusus nummus.

Ensiculi in primis. Vna ex parte gladius, altera pileus manumiserunt.

Missam manu seruitia. Serui manumissi, donati libertate.

EMBLEM. CLI.

Sumptum è Græco. Democritus, domo egressus, risu omnia solebat excipere, quod omnia illi ridenda viderentur: cōtra Heraclitus de flebat, quod nihil non miserum, & deplorandum intueri cogere-
tur. Ex quo opinionum conflictu incertum relin-
quitur, vtrum latius sit ridere ineptias, an de flere
miserias; & an alter sit altero sapientior, vt meritò
fit interponenda longa deliberandi mora.

Extolle cachinnum. Ride effusà. Persius:

Ingeminat tremulos naso crispante cachinnos.

Splene iocer. Abundè rideam. Pers. idem:

— Sum petulanti splene cachinno.

EMBLEMA CLII.

Apologus Æsopicus de Castore, quem proditum
est sibi testes abscindere. & venatoribus relin-
quere, vt ita vitæ consulat. Ex quo docemur, viros
prudentes non agrè ferre iacturam pecuniarum,
dum suæ vitæ ita prospiciant, maxime verò dum
ita necessitas vrget, vt de vitæ, vel de bulga sit pe-
riclitandum.

*Et pedibus segnis. Quamquam sit tardipes, tardo
ingressu.*

*Tumida propendulus aluo. Ventrem habens pendu-
lum, sit tumentis, & pendulo ventre.*

Insidias. Venatorum.

Fiber. Castor.

*Mordicus ipse. Dentibus auellit sibi genitales par-
tes rebus aptas medicis.*

Abicit.

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

Abicit. Abiicit, eas linquit venatoribus.

Gnarus ab illa peti. Nescio quo instinctu naturæ se peti sciens ob genitalia. Plinij hæc verba lib. 8. 30. quod easdem partes sibi ipsi Pontici amputant fibri, periculo urgente, ob hoc se peti gnari.

Non parcere rebus. Non esse parcendum fortunis, & facultatibus.

Ec vitam vt redimas. Vt vitæ consulas, nummos abiicere, pecuniam hostibus numerare.

EMBLEM. CLIII.

EX Homero, Iliad. & incerti cuiusdam epigrammate. Græci Hectorem panè iam mortuum circumstantes lacestebant, eique insultabant, nec erat qui extincto vulnus non infligeret. Ita plerique meticolosi, & ignaui cum non audeant viuos impetere, quorum aspectum vix sustinerent, in mortuos audaculi debacchantur.

Aeacida moriene. Hector iam morti proximus, ictu Achillis in terram deiectus.

Comprimere haud potuit. Non potuit eius vox ab illis exaudiri in se insipientibus.

Dum curru. Curru, in quo vehebatur Hector.

Parant. Græci hostes.

Distrahite. Discerpente me.

Cassi luce. Mortui.

Conuellunt barbam. Prouerb, Barbam vellere.

EMBLEM. CLIV.

Auctor est Guicciardinus, id carmen ab Alciato scriptum, quo tempore in Italia vehemens pestilens-

ſilentia ita graſſata eſt, vt permulti iuuenes extreme vitæ diem clauferint, & ſenes ferè illæſi atque incolumes manſerint. Mutuatum video ex antiqua Græcorum fabula, quam Gallicè tractauit Ioannes Marius Belga, Illuſtrationum Galliæ autor, & poſt eum Latinis numeris Ioachimus Belaius, ſcriptor politus, & elegans.

Socio Cupidine. Cupidini caſus pro caſu.

Mors aurata. Cupidini auratæ ſagittæ à Poetis tribuuntur, offeæ verò Morti.

Senex Acheronticus. Capularis, & morti proximus, Plautina locutio.

Aſt ego. Adoleſcens emorior, quia Cupido me feriit Mortis telo, non ſuo.

Subeat Acheronta. Moriatur.

EMBLEM. CLV.

Eiuſdem argumenti cum ſuperiore. De Morte conqueritur, quæ puellam amabilem tolli ſuſtinerit ab Amore telo mortiferi oſtendit, quæ potius cupidineo affici debuerat. Ita ferè ſt, vt puellæ nobiles tumulo recondantur, quæ potius thalamo erant addicendæ.

Dolis carpere. Decipere, fallere. Poetarum eſt ſigmentis ludere, rebus incorporeis corpora tribuere, & quidquid naturale, vel fortuitum eſt, ad artem, conſiliumve referre.

EMBLEM. CLVI.

Ex hoc paratum ſepulcro cuiuſdam formoſi, & nobilis, & ſtudioſi adoleſcentis morte præmaru-

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

matura rapti. Amicus enim ad luctus certè magni, & benevolentiaè testificationem tumulo Delphines astringit amicitiaè indices (est enim Delphinus nota, & Gorgones, sensuum vacuitatis, & tristitiaè signa expressissima.

Qui tenoras forma. Qui ob formæ dignitatè à puellis erat efflictim adamat.

Tota nobis vrbe. Nobilissimus eiusdem vrbis.

Occidit ante diem. Raptus est morte præmatura.

Nulli magi flendus. Horatiana imitatio:

Multis ille quidem flebilis occidit.

Nulli flebilior quam tibi, Virgili.

Ergo illi. Tumulum excitas amicissimo adolescenti.

Querulis vocibus. Impensissimè obitum defles.

Te terra teget. Humo conditus.

Sati. Mortis huius.

EMBLEMA CLVII.

HÆc termini pictura nihil vlli concedentis, mortem significat, quæ inevitabilem habet in res omnes, nedum homines necessitatem: ad quem cū peruenimus, tum solent homines, qui sunt superstites, liberae de nobis mortuis esse opiniones, atque iudicia.

Quadratum infoditur. Hic statuitur saxum quadratum.

Stat cirrhata. Super saxo trunca est pectore tenus effigies hominis cirrhati, beneque pexi.

Et sese nulli. Sententia verò legitur hac formula,
NULLI CEDO.

Homi-

Homines qui scopus. Ad quem scopum omnes aguntur homines.

Est immota dies. Certus est à Deo constitutus mortis terminus. Plin. 7. 40.

Deque ferunt primis. Ex præteritis præsentia æstimantur.

EMBLEMA CLVIII.

HIC Patroclus, qui non suis, sed alienis armis dimicat, opulentorum imaginem refert, qui alienis fortunæ bonis intumescant: quibus fato functis inter hæredes rixa solet innasci de bonorum iure, vel etiam possessione: quo fit ut litigatores partem inde aliquam abripiant, cadaver humanum datur vespillonibus, & sacerdotibus committitur, qui impensas habent funeris.

Troes. Troiani.

Rapiunt. Ut interfectum hostem.

Falsis in armis. Indutū armis non suis, sed Achillis.

Hinc socij. Græci.

Omnis turba Pelasga vetat. Impediunt Græci raptari Patroclum.

Exuvias Hector. De interfecto hoste Patroclo.

Græci cadaver. Ut donetur honore sepulturæ.

Vix opimus. Locuples.

Transfigit hæres. Ut qui nolit alex iudiciorum fidere.

Et coruis. Aliquid permittit hæredipetis, vespillonibus, sandapilarijs, rabulis fori.

EMBLEMA CLIX.

Id ex Græco Antipatri: quo docemur amicos nobis

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

nobis esse diligendos, qui nec temporis diuturnitate, & ne quidem post mortem ipsam amare desinant, quod dictum fuisse Phocionis, retulit Stobæus.

Arentem senio. Sene & tute arefcentem.

Nidam. Exutam folijs.

Agnoscitque vires natura. Quæ sunt, vt è puero vir, è viro senex fiat, immutabili naturæ communis lege.

Grata parenti. Rependit officium, quod ab vltimo acceperat.

EMBLEM. CLX.

IDextulit ex Græcorum Epigrammatis quibusdam : quo admonemur, eum esse in rebus omnibus humanæ naturæ consensum, vt nihil omnino sit, quod non egeat aliena opera, & auxilio mutuo : cū videamus id quasi de industria naturam voluisse, vt singuli singulis dotibus, non autem omnibus donarentur, quo singuli quidquid haberent, alijs communicarent.

Loripedem. Tardipedem, pedum vsu carentem.

Lumine captus. Cæcus.

Munera retribuit. Beneficia rependit.

Mutat. Mutuatur.

Hic oculos. Tardipes, claudus.

Ille pedes. Cæcus.

EMBLEMA CLXI.

Scutum nusquam in quouis periculo deficiens, sed & in ijs auxilium præstans, quæ videntur alioqui abhorrere ab vsu proprio, & naturali, typus est amici veri numquam non ferentis operam, etiam

etiam in ijs quæ videtur à sua facultate penè omnino aliena esse. Sumptum id è Græco Iulij Leonidæ, de cypeo Myrtili.

Bina pericla. Duo, nempe in terris, & in mari.

Vnis armis. Vno, & eodem scuto.

Cum premerer solo. Cum dimicaret terrestri prælio.

Premerer salo. Cum aquis pene periclitarer, ijsque obtueret.

EMBLEMA CLXII.

TRes gratiæ neminem non allicientes ad sui amorem, lætæ, pulchriæ, & suavi eloquio præditæ: nudæ ideò, quia simplices, & alienæ ab omni fūco, ad obsequium promptæ, ad reposcendum non item: amore mutuo iunctæ inter sese, sunt affectu planè cœlesti, ac diuino, omnibus grato, & accepto.

Veneri assistunt. Pausan. Æliacis posterioribus.

Hincque volup. Suppeditant voluptatum omnium materiam.

Euphrosyne. Nempe lætum reddere.

Aglaiæ. Est ornare, seu honorare.

Suadela est Pithus. Pitho, seu suada, persuadendi vis
Mentis candore. Puritate, simplicitate.

Arcula inanis est Charitum. Notum illud Simonidis, cum diceret se arcas habere duas, vnâ Gratiarum, argenti alteram: illam inanem esse, hanc verò solam commodam.

Bis dat, qui citò. In Mimis Publij.

Beneficium inopibus dat qui dat celeriter.

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

Prouerb. Bis dat, qui citò dat.

Vlnis. Brachijs.

Eurynome. Eurynome, quasi latipascua, à latè patientibus pascuis.

EMBLEM. CLXIII.

Scriptum id in Franciscum Floridum, hominem alioqui doctum, sed petulantem tamen, & effrenis oris, qui in Iurisconsultos magni nominis, Zazium, Budæum, Alciatum debacchatus erat. Homines certè liberaliter instituti contumeliam ferunt impotentius, quæ illata sit à contempto, & inertì conuitiatore; cum quo congregari, vel turpe sit, vel indignum certè putetur.

Flagriferi. Flagritribæ.

Matula. Matelliones vilissimi.

Stupidi magistri. Communi sensu carentes.

Bilem in me. Virus acerbitalis in me vomere: libellus famosis me proscindere, blaterare.

Reddamne vices? Eosne dignabor responso?

Cicadam obstreperam. Prouerb. Cicadam alà corripere.

Quid prodest muscas. Quid iuuat.

Negligere est. Non est impendendus labos in eo persequendo, fugiendove, quod vitare nequeas.

EMBLEM. CLXIV.

Hoc dicitur in rabiosos quosdã obrectatores, qui viris grauibus, & ijs maximè qui celebritatem aliquam nominis sua virtute consecuti sunt, detrahere audent, in quos allatrant, vt canis in lunam;

nam: quos tamen in rabiem agi videas, cum se contemptui haberi vident ab ijs, qui ne quidem eos responsione dignantur.

Lunarem noctu. Canis cum inspiceret orbem Lunæ, ut speculum, vel qui ei videbatur, ut speculum.

Seque videns. Suam umbram.

Frustra agitur, &c. Temerè latratum edit, neque mi nabundus aliquid proficit. Sic dixit Lucretius 4.

——— *Tu fac ne ventis verba profundam.*

EMBLEM. CLXV.

MOnemur cum potentioribus, aut improbis societatem non esse ineundam, quia si quid infortunij damnive acciderit, in infirmiore semper reclinari soleat. Apologus Æsopo tribuitur. Idem omnino est Ecclesiastici cap. 13. Titulus verò Emblematis petitur Plauti Mercatore.

Raptabat torrens. Duæ ollæ natabant in torrente, altera è metallo, altera terrea.

Hanc. Terream, luteam.

Iuncta ut precip. Ut coniunctæ facilius impetum aquarum sistant.

EMBLEMA CLXVI.

Delphin marinis fluctibus eiectus ad littora, virum quemdam magnum, probumque representat à suis popularibus, beneficij loco, damna, iniurias, mortemque ipsam indignissimè passum, quales fuisse accepimus Socratem, Aristidem, Phocyonem, Demosthenem, Ciceronem, aliosque multos, de quibus plena antiquitatis monumenta.

Me inuitum. Me reluctantem, nihil tale cogitantem, innoxium.

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

In littora compulsi aestus. Nimia maris aquarum
ficcitas.

Exemp. infido. Quod potest exemplo esse, quantis
infidum mare periculis, quantoque discrimine fa-
uiat: vel ut quod rixis, & simultatibus laboret
Respub.

Nam si nec prop. Si enim mare non seruat eos,
quos in lucem edidit, id est, si princeps, vel popu-
lus suos ciues non tuetur, ijs non ignoscit, eosque
miserè de medio pellit.

Quis tutos homines. Num valdè periculosum se ma-
rinis fluctibus committere? quam parum tuum est,
seque Reip. ventis, & fluctibus credere. Obiter mo-
neo, allusum hic videri ad Prouerb. Maritimi mo-
res.

EMBLEM. CLXVII.

Epigrapha huius sumitur ex Aiace i flagellifero
Sophoclis, carmen verò è quodam Epigramma-
te Græco: quo intelligimus, munera ab hoste missa
sæpè discrimen aliquod, aut etiam mortem ipsam
portendere, quare, quo circa veteres munera vole-
bant obseruari quo animo mitterentur.

Bellorum monumenta. Ut est in Græco Epigram-
mate.

Scutiferum Aiacen. Quod epitheton Poetis fre-
quens.

Baltea. Balteum, zonam militarem. Hic pluralis
pro singulari.

Priamides. Hector, Priami filius.

Telamonius. Ajax Telamonis filius.

Instrumenta sua. Vterque accipit suæ necis præfatum: vtrique fuit exitio suum donum.

Ensis enim. Ajax enim ense confossus est.

At Hectora f. Hector ter raptatus est circum Iliacos muros.

Rotis Aemanijs. Thessalicis rotis. Aëmania, Thessalia, pro Græcia.

Sic titulo. Obtentu, prætextu, specie.

Obssequij. Animi beneuoli.

Venturi præscia fata ferunt. Portendunt mortis euentum.

EMBLEM. CLXVIII.

A Pologus est Æsopicus, quo monemur non esse contemnendum hostem, quamquam imbecillum, aut etiam infimæ fortis: aut neminem, vel contemptissimum esse prouocandum; quia vt cætera desint, potest esse tamen dolis, & fraude instructissimus, & eo magis ille formidandus, cui nihil est quod amittat.

Hostem prouocat. Aquilam laceffit.

Hostilem vt nidum. Nidum aquilæ sibi aduersæ.

Summa per astra. Per aera summum: aquilam enim non nisi in editissimis locis nidificare, testis est Plinius.

Ouaque confodiens. Aquilæ.

Prohibet spem c. Adimit aquilæ spem prolis.

EMBLEM. CLXIX.

VT nullo non loco ditiores, & qui sunt fortuna ampliore, tutum in præsidium se recipiunt: ita miseri, & aliqua parte infirmi homines, præcipites in exitium ruunt, quocumque fugiant: nam

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

vbi è suorum lapsi telis ad exteros venerint, ibi miserè periclitantur, & occidunt.

Aurata. De qua Plin. 12. cap. 5. & 11.

Sardas. De quibus Plin. 32. cap. vlt.

Mergis. De ijs Plin. 11. 37.

Fulicis. Plin. 18. 35.

EMBLEM. CLXX.

Non facilè obliuiscitur opinio in hominum concepta mentibus. Vt enim quorundam insignis virtus, vel post mortem adeò amabilis est, vt eius non possit esse non iucunda mentio. ita nonnulli fuere, quos propter insignem quaradam feritatem abominamur, vel pedem extinctos, eorumque memoriam auersamur, vt aliquam præsentem perniciosam.

Cetera mutescunt, &c. Si tympanum fiat è pelle lupina, & propè adsit aliud è pelle ouili, conticescet.

Hanc. Pellem lupinam.

Membrana ouium. Pellis, vel corium ouinum.

Sic exhorrescit. Videtur auersari, refugere.

Vt hostem. Adversarium.

Exanimis quamuis. Quamquam vtraque pellis sit sine sensu.

Sic cute detractà Ziscas. Zisca, vel Ziscas, Boemus, morti proximus, mandauit sibi pellem adimi, ex eaque tympanum fieri, inde arrepturos fugam hostes; cum primum eius sonitum exaudirent, prædixisse memorant, verumque id ex euentu amicos comprobasse. Eneas Sylvius 3. Cómentar. de rebus gestis Alphonfi.

EMBLEM. CLXXI.

EX sacris Litteris didicimus, eum in periculum incidere, qui alteri periculum machinetur. Ex hoc verò Emblemate intelligimus, magnū in populo applausum fieri, cum scelesti illi Reipub. vortores, & tyranni nefandissimi pereunt, aut in graue discrimen incidunt: quo tempore maximè neminem habent à quo subleuentur, sed plures à quibus rideantur. Historiam hanc petas licet ab Homero Odyss.

Dum residet. Sedet quietus;

Cyclops. Vnotulus Polyphemus.

Sinuosi antri. Speluncæ tortuosæ.

Socijs ego pascam Achuis Græcos deglutiam,

Postremumque Vtin. Vlysses (qui se Vtin nominabat) postremo absumam loco,

Ithacus. Vlysses.

Lumine cassum. Exotulatum,

En pœnas ut suus auctor habet. Nec verò,

————— *Lex est iustior vlla,*

Quam necis artifices arte perire sua.

Intidit in periculum, qui alteri periculum ore at.

EMBLEM. CLXXII.

Simile apud Æsopum de coruo cibum quærerante, conuertitur in id quod vulgò dici solet, *Captores capi. raptores etiam à raptoribus abripi, & illaqueari*: vt cum à veneficis falsarij, calumniatores, & id genus alij tolluntur de medio, vel etiam latrones à prædonibus spoliantur,

Raptores

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

Raptabat voluc. Coruus dum prædam in aere quæ-
ritat, & scorpionem pede arreptum tenet, vt illum
deglutiret.

Ast ille. Scorpius.

Infuso sensim. Iniecto aculeo venefico.

Raptorem in Stygias. Coruus ad mortem adegit.

O risu res digna! Ridiculum facinus.

Alijs qui fata. Mortem.

Proprijs succubuitque dolis. Qui dolo alium ceperat,
dolo perijt.

EMBLEM. CLXXIII.

EX Aesopo, de tubicine in bello capto; quod ex Iu-
ris consultorum placitis intelligitur, nempe qui
agunt, & qui assensum præbent, pari pœna punien-
dos. Quod tamen malim in eos torqueri specialius,
qui malo consilio Principes ad bella concitant, eo
nocentiores ijs qui re ipsa eadem faciunt.

Præconem, Tubicinem.

Lituo. Tuba, vttramque sæpè cõfunditur. Lituus,
quod litis sit testis: genus incurvæ buccinæ, quo
qui cecinerit, dicitur Liticen. Festus.

Ferflantem classica. Excitantem bellatores ad pug-
nam. Classicines ij dicuntur, qui signum pugnae
dant.

Victrix turba. Victores, victrices copiæ.

Quis ille excusat. Apud quos victores excusat sese
præco ille captus.

Quod nec sit strenuus armis. Quod nec sit bellator,
nec quemquam manu interfecerit.

Quin ipse magis. Eo grauior tua culpa, qui alios ad
bellum concites,

Aeris clangore. Tubæ sonitu.

EMBLEM. CLXXIV.

PLerique sunt, qui cum non possint ijs inferre noxam, à quibus se læsos putant, vt acceptam iniuriam vlciscantur, alios adoriuntur nihil meritos: non secus ac canis in lapidem sæuiens, quod dicitur Prouerbio: hoc verò petitum è Pacuio Nonius me monuit.

Arripit. Corripit.

Lapidem. Protectum, emissum.

Catulus. Canis.

Morsuque fatigat. Mordet.

Nec percussit. Neque par pari refert.

Veros hosteis. Ipsissimos, qui ipsimet iniuriam, aut damnum intulerunt.

Et quos nulla. Eos adoriuntur, aut etiam lædunt, qui nihil commiserunt.

EMBLEM. CLXXV.

AIax, quod Achillis arma non sibi, sed Vlyssi celsissent, ex iniquo Græcorum iudicio, in furorem versus insiliit in porcorum gregem, quos omnes interfecit, duobus exceptis, quos de trabe suspensos, putans esse Agamemnonem, & Vlysses, indignis modis affecit. Sed vbi ad se rediisset, cognitis ijs quæ per insaniam fecerat, gladio incubuit. Hoc quidem arguit temerarium furentium impetum, qui nõ aduersarijs, sed sibi nocent ipsi, quòd nimix iræ permittant omnia, adeò vt sapè in ferru ruant, seque ipsos miserè confodiant.

Stigeri

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

Se tigers medius. In medium gregem porcorum insi-
lijt.

Ensiser. Bellator.

Si ax. Insania correptus.

Cade suum. Porcorum.

Tantaludas. Græcos.

Hostia sic. Sus fuit vt hostia succidanea, quæ pœ-
nas luebat pro Græcis. Quid sit autem succidanea
hostia, explicat Gellius 4. 6.

Pro Laertiade. Vlyffe, filio Laertis.

Pro caueaque. pro confellu, seu concione Græco-
rum.

Nescit obesse. Furiosus, & insanus non potest dam-
num, fraude inque creare aduersarijs.

Errat ab ictu. Icendo peccat, error ictu committi-
tur, non aduertit quem feriat.

Consilij impos. Qui destituitur sano consilio, sibi-
ipsum malum arcessit, seseque impetit.

EMBLEM. CLXXVI.

EX Græco, quod significat, pro variorum tempo-
rum ratione viros etiam ferocissimos ita domari
se pati, vt pacis conditionibus patientem aurem
accommodent, qui bellorum temporibus magno
terrori fuerint: non aliter quam elephas, cuius cum
magnus in bellis vsus fuerit, inseruit tandem paci,
& tranquillitati publicæ, seque ad triumphum tra-
hi non recusat.

Barrus. Elephas, qui barrire dicitur, vt supra di-
ximus.

Turrigeris humeris. Turrium machinas, & spectacu-
la gestante tergo.

Don.

- Dentis eburni.* Eburnis dentibus.
Qui superare. Cuius vis in bellis maxima.
Suppositit nunc. Collum iugo aptauit.
Stimulis subactus. Adactus verberere conductoris.
Cesareos currus. Currum imperialem in triumpho
 vehit.
Vel fera cognoscit. Bellua quamquam vasta, & ter-
 rifica, se paci accomodat, vt olim belli v sibus se de-
 diderat.

EMBLEM. CLXXVII.

REi eiusdem potest esse vsus duplex, & accep-
 tio, vt galea, vel cassis in prælijs vsus præsti-
 tit, eadem pacis tempore continet apum examina.
 Hinc belli causa finalis elicitur, vt numquam susci-
 piatur, nisi nobis alià ratione non liceat in pace vi-
 uere.

- Intrepidus.* Animi maximi.
Parta pax. Redempta.
Tennis alueoli. Cessit in vsum aluearij.
Gerit. Continet.
Arma procul. Ab armis nos contineamus.
Fas sit tunc sumere bellum. Cic. 1. Offic. Suscipienda
 bella sunt, vt in pace sine iniuria viuatur. Vide
 Vegetium 3. 1.

EMBLEM. CLXXVIII.

CArminis huius haustam v ideo materiam, ni fal-
 lor, ex Basilij Magni oratione 8. in Hexaeme-
 ron, sed aliud trahit Alciatus. Halcyones, aues mari-
 nae, brumà fœtum edunt: quo tempore mare solet
 esse pacatum: hincque dies Halcyonides nominati.

EMBLEM. A NDR. ALCIATI

Sic bonus princeps se gerere debet, qui obseruet
 occasiones, & opportunitatem, quam maximè cō-
 modam iudicabit, vt vbertatem suis optatissimam
 pariat.

Grandibus ex spicis. Confice coronam è spicis, quas
 circumdet pampinus alterno palmitè ad similitu-
 dinem nidi Halcyonum: id erit symbolum vberta-
 tis ex pace,

Comptæ. Gratæ, venustæ.

Tranquilli in marm. vnda. In medio æquore pacati
 maris.

Inuolucres. Nondum volandī potentes.

Latus erit Ceteri. Proventus, & vbertas erit anno-
 næ.

Aequorei si rex. Si rex quiuis se perinde habeat vt
 Halcyon, qui non excubat nisi in summa maris trā-
 quillitate.

EMBLEM A CLXXIX.

MVtuatus id è Græco. Innuit indecorum esse
 maximè, eos sese mutuis conuitijs afficere, in-
 ter, quos summa debet esse animorum coniunctio,
 & à quibus omnis petenda videatur humanitas.
 Viros litteratos intelligo, qui propter eruditionem
 qua cæteris præstant, non debent esse molesti, vel
 iniqui in eos qui eiusdem sunt ordinis.

Progne. Hirundo.

Vocalem. Canoram.

Pignoribus. Pullis.

Stridula stridentem. Garrula garrulam, vt in Græco.

Vernam verna. Tu quæ ve ris tempore canis, vo-
 lucrem etiam vernam corripis.

Hospita

- *Hospita hospitam.* Domestica domesticam.
 - *Aligeram penniger.* Pennata pennatam.
Abice. Abijce.
Hanc predam. Corruptam cicadam.
 - *Nam musica pectora.* summum nefas est eos hostili odio dissidere, inter quos summa debet esse concordia. Hic musica pectora pro literatis hominibus, iisque sunt liberalibus artibus politici, usurpata liquet. Omnino veteres quidquid eruditum, & suauis esset, Musicum appellebant, ipsisque Musis assignabant. Eo sensu hac voce utitur non raro Ausonius, & Symmach. Epist. 4. Nos (inquit ad Promotum) musicæ facundiæ inopiam constemur.

EMBLEMA CLXXX.

Sumpta hæc designatio ex Luciani quadam præfatione: qua significatur Herculem illum a scriptoribus decantatissimum, Gallum fuisse, virum prudentissimum, & eloquentissimum: qui cum virtutibus ijs, quæ vtilem hominem decet, esset excultus, populum Gallicum à prima illa feritate, & cultu barbaro ad vitam placidiorem sapienti oratione, & nomothesia reuocauit.

- *Arcum laua tenet.* Effigiei huius Herculis sinistra manus tenet arcum, ponderosam clauam altera.

- *Contegit, & Nem.* Totum autem corpus indutum est Leonis Nemeæi pelle.

- *Non conuenit illud.* Non bellè istud videtur quadrare.

- *Quod vetus.* Quòd sit nimium annosus Hercules.

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

Quid quod lingua. Cur illi lingua est catenis tenuibus perforata, quibus auditores suos retentat auribus captos?

Alciden. Herculem, ab robore.

Lingua, non robore. Viribus eloquentiæ, non corporis robore.

Iura dedisse populis. Legos possuisse, barbaras nationes ad ciuiliorem cultum reuocasse.

Cedunt arma toga. In eo sunt armatis togati præstantiores, quod persuadendo vincant: adeo vt eloquens facile flectat, vel maximè refractarios, Est verò illud hemistichium

Cedant arma toga, —————

Ciceronianum à maledicis reprehensum, de quo Oratione in Pisonem, & 2. in Antonium.

EMBLEM. CLXXXI.

HOMERUS Odyss. 2. Moly herbam à Mercurio Ulyssi datam ait, tamquam amuletum aduersus omnia veneficia: herbam nigrae radicis, floris lactei, difficillimam inuentu. Ea rotat eloquentiam primò quidem abstrusam, & difficilem, de inde multo labore, & diligentia partam iucundissimos afferre fructus, id est, sui amore omnes allicere, sed ei per paucos operam dare propter laborum certè maximorum difficultatem.

Antidotum Aëæ. Fama est, Moly herbam fuisse Ulyssi datam à Mercurio, vt esset antidotum in omnia Circes veneficia.

Vix radice euoll. Ea herba est nigrae radicis, difficilisque inuentu.

Purpurea sed flos. Floris purpurei, vel lactei.

Eloqui candor. Pulcherrima res eloquentia, sed difficilis tamen.

EMBLEMA CLXXXII.

Conuertit Protei fabulam in scriptores quosdã Rhapsodos, & rerum antiquissimarum narrationem è varijs, & sæpè pugnantis inter se fabulis petitam concinnantes: quicquid somnient de rebus à se remotissimis, portentosam historiae formã nobis obtrudunt, vt reuera Proteum quemdam effingere velle videantur.

Pallena senex. E Pallene, Thraciæ vrbe.

Cui forma historica. Histronica, sese subinde mutans in varios habitus.

Signa vetustatis. Ego præ me fero symbolum veteris historiae, quæ sit extra omnem hominum memoriam, de qua quisque suum adfert tomnium.

EMBLEM. CLXXXIII.

CYgnus, Poetarum stemma, Phœbo sacer, candidus, pro Rege habitus, repræsentat conditionem Poetarum, qui suos labores omnes ad litterarum Præsidem Phœbum, id est, disciplinarum liberalium principatum referunt: quorum pura, & candida debet esse Musa, aliena ab omni furo, & spurcicie, qui non minus ordinatis, be neque cultis versibus in animos hominum imperium obtineant, atque reges ipsi armatis copijs.

Gentiles clypeos. Sunt qui in clypeis gentilitijs aquilam gerant: vt Pertinax, Antonius pius, Iulianca familia, &c.

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

*Sunt quibus, aut serpens. De quo in primo. Emblem.
Aut leo. Ut in Antonini nummos, ut Traianus, du-
ces multi Germaniæ.*

*Dira sed hæc. Hæc ferarum symbola aliena sunt à
conditione Poetarum.*

Ceras. Imagines.

Pulcher Olor. Cycnus niteus.

Hic Phæbo sacer. Plato Phædone.

*Nostre regionis alumnus. Cycnus, rex Ligurum, Mu-
sicæ laude clarus, post mortem mutatus in avem
sui nominis. Pausanias Atticis. Ouid. Metamorph.
2. & 12.*

EMBLEM. CLXXXIV.

Retulit hanc historiam 6. Geographiæ Strabo:
carmen verò trāslatum è Græco, lib. 4. Antho-
logiæ, Eunomus citharædus in ludis Pythiorū ve-
nit incertamen cum Aristone Rhegino. Aristo suis
precibus Delphorum ciues rogavit ut sibi ades-
sent. Eunomus verò dixit, Rheginensibus de Mu-
sica non esse prorsus certandum, cum apud eos etiã
cicada mutelcerent. Vtroque igitur certante, cum
vna chorda Eunomo fracta desideraretur, cicada su-
peruolans adfuit, quæ sonum suppleret. Declara-
tur hac historia, Dijs esse curæ Musicam: esse
numen, quod supplicibus adesset in rebus despera-
tis, eosque qui insolescant, à dijs sapenumero de-
stitui.

*Locrensis posuit. Eunomus Phæbo hanc cicadam
consecrauit, victoriæ suæ testem.*

*Certabat plectro. Commissus in Aristonem Rhegi-
num certabat, cum fracta fides harmoniam soluit.*

h *Tum cithara.* Statim aduolauit cicada, quæ fractæ
fidis sonum in ltrò suppleret.

Allecta. Illicio Musicae.

Descendit ab altis Saltibus. Venit à siluosis locis, opè
latura mihi Eunomo.

Ergo tuæ. Itaque ne tanti miraculi memoria vetu-
state deleteretur, citharam Apollini cum cicada aenea
insidente consecrauit Eunomus.

E M B L E M. CLXXXV.

CAdmi hæc fabula commodè traducitur in litte-
rarum, & litteratorum conditionem. Cadmus
enim dicitur è Phœnicia in Græciam litteras pri-
mus attulisse; draconem fontis Castalij custodem
interfecisse, ex cuius dentibus humo mandatis, &
tamquam iactis seminibus, feruntur armati milites
exiisse, sese mutuo confecisse, & in mutuam qua-
si perniciem conspirasse; tamen Mineruæ consilio
in gratiam rediisse. Quod omnino, vel de sermone,
vel de contentionibus studiosorum, atque philolo-
gorum est intelligendum. Sermonem enim dictum
esse à ferendis verbis, Grammatici veteres notant:
qui sermo primum sedecim litteris constabat (tot
vero sunt draconum dentes) quæ litteræ, seu notæ
litterarum mutuo se conficiunt, neque in gratiam
redire possunt, nisi vocales consonantibus animæ
vice sint adiectæ. Hastas armatorum possumus tra-
ducere ad accentuum, seu spirituum notas, quæ nõ
nisi Palladi, id est, rationis, & intelligentiæ benefi-
cio cohiberi, & quasi in gratiam redire possunt.
Quod si hoc referamus ad doctorem hominum

contentiones, facile obseruabimus ex draconis, id est, Philosophiæ satis dentibus, nempe libris editis, magnas oritur rixas, & disputationum labyrinthos: quæ certè lites terminari vix posse videntur, nisi diuini numinis afflatus aliquis accesserit.

Vipereos dentes. Ex quo tempore Cadmus dentes irseuit, vel humo tamquam semen mandauit.

Semina dira. Perniciosa.

Aonio solo. In Græcia, quæ dicta Aonia, ab Aone filio Neptuni.

Terrigenum. Inde bellatorum armis instructorum cohors prodit, qui se mutuis vulneribus confecerunt.

Euasere quibus. Quo ex conflictu qui salui remanserunt, sua sua Palladis fœdus inter se percusserunt. Ouid. 3. Metamorph.

Primus Agenorides. Cadmus, Agenoris filius, litteras à Phœnicia in Græciam tulit. Plin. 7. 56. Solin. 13.

Elementa notasque. Litteras.

Is suauis iunxit, & harmoniam. Fecit vt consonantes cum vocalibus ingenioso, & suauis concentu inter se iungerentur, quasi sociarentur, ad enunciantas quasque mentis notiones. Vel, vt disciplinæ liberales haberent inter se commune quoddam vinculum, vt quasi mutuum auxilium præstarent. Est enim omnium artium præclara quædam harmonia, quamquam singulæ præceptis distinguantur.

Quorum. Magistrorum, qui à Cadmo edocti primum. Intelligere videtur Principes Philosophorum, & quorum disputationibus hausta est doctrina omnis liberalis.

Discipulos contr. Altercantur inter se, dissentiunt opinionum conflictu, seque contrarijs sentētis oppugnant.

Non nisi Palladia. Quarum contentionum nullus finis, nisi Palladis interuentu, id est, sapientiæ ope, quæ dissidia isthæc emnia facilè componit.

EMBLEMA CLXXXVI.

Tanta olim fuit septem Græciæ Sapientum auctoritas, vt quidquid dicerent, haberetur pro oraculo. Quod enim sapientiam omnem, quam profitebantur, actionibus honestis, laudeq; dignis exercerent, omnia suæ sapiētiae capita paucis verbis sūt complexi, non longo disputationum circuitu, quam malebant rectè agendo perficere. Eorum ergo quæ vulgò circumferuntur symbola, & apophthegmata certatim ab omnibus doctis excepta, sic sunt transmissa posteriori. vt nulla lex sanctior, nulla vitæ regula probatior videatur. Ex ijs apophthegmatis ea delegit Alciatus, quæ symbolis exprimi commodius possent. Quod enim *Cleobulus* diceret, *in omnibus optima mensura*, id trutina siue lance ostendit. *Chilonis Iacedæmonii* hoc fuit, quod per speculum ostenditur. *Periander Corinthium* in ore habebat, *abstinendum ab ira*: quod pulegio demonstrat hic noster: nam herba hæc bilem purgare dicitur. *Pittacus* aiebat, quod exprimitur per gith, herbam grauissimi odoris, quæ modicè in cibis adhibita, saporis gratiam præbet, nimia verò nocet: *Solonis* dictum, *finem breuis cui spectandum*, quod Termini effigie designatur. *Biantis* illud celebre, *plures mali*: quo arguebat rerum hac in

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

vita malarum inmensam copiam: quod notatur per Sardum, hominem improbum (vt sunt Sardiniaë regionis incolæ, nota insignes improbitatis) qui Mufimoni asino breui, & nullius preti i insideat. *Thales* denique *Milesius* hoc habuit, *sponde, noxa præstò est:* quod exprimitur symbolis parræ, & meropis auium, quæ captæ retibus, aut visco, ad easdem pedicas solent suo garritu confocias aues pertrahere: ita se habent debitores erga suos vades, quos pelliciunt, vt quoquo modo ipsi semet extricent.

Hoc trutinæ examen. Peri. Satyr. 1.

— *Ne examen improbum in illa castiges trutina.*

Libella. Libra.

Chilon Spartanus. Lacedæmonius.

Pulegium. De quo in superioribus.

Hæc eadem aiunt. Hanc sententiam, *Nequid nimis,* videntur innuere, qui quam minimū ore liquam herbam gith, quæ ita sumpta, iuuat, sed si largius, virulenta est. Plin. 20. 17. & 19. 8.

Terminus. Mortis symbolum, de quo etiam supra.

Illita visco. Impedita visco auis alia aliam trahit in pedicas. De parræ Plin. 11. 37. De merope, in 10.

EMBLEMA CLXXXVII.

Sphinx ignorantiaë typus est, enim idem est quod **C**onstringo, & **V**incio: illa enim mentis notiones, & igniculos ipsos obscurat prorsus, & extinguit ignorantiaë labes: cuius tres hic constituuntur efficietes, seu primariae causæ, libido, animi leuitas, arrogantia. Prima quidem puellari forma depin-

gitur, quæ cum animum occupat, numquam potest obcæcata mens cognitionis, & scientiæ bono perfrui. Altera est inconstantia, seu leuitas cum aui cõparata, quæ vix per omnia discedit à stabili, firmoque scientiæ fundamento. Tertia ergo arrogantia, superbiaque leoninis curibus adumbrata, in se habet perniciosissimam, & rerum meliorum contemptum, quam necessario sequitur crassa, & exitiosa imperitia, siue ignorantia. At qui seipsum norit, detrahit à omni libidine, frædaque voluptate, auulsis inconstantia plumis fugacibus, & omni arrogantia, intelliget quid homo sit; id est, problema Sphingis explicabit, suam ipsius naturam intuebitur, primò quidem quadrupedum penè similem conditioni, deinde hominis firmitate constantem, & postremò imbecillum propter concreti partes infirmas: ita ut monstrum arrogantia turpissimum seipsum conficiat, & hominem sui compotem relinquat: qua victoria nulla alia excellentior, nulla utilior, aut illustrior.

Candida virginis ora. Faciem puellarem.

Volucrem pennis. Plumis auium corpus habet omnino oblitum.

Crura Leonis. Pedes Leoninos.

Hanc faciam ass. Sphinx est typus, & solum igno-
rantia, ait Cebe Thebanus 1. Sphinx est homi-
nibus insipientia.

Tanti scilicet. Ignorantia triplex causa efficiens.

Sunt quos ingenium leuo. Sunt qui laborent animi leuitate, & inconstantia, quæ prima causa.

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

Sunt quos blanda voluptas. Sunt qui voluptatis illecebris delinunt: altera causa, de qua antè.

— *Meretricius ardor.*

Egygijs iuvenes senocat à studijs.

Sunt, & quos. Sunt tumidi, inflati, superbi, qui potuissent ad scientiam peruenire, nisi putassent se iam peruenisse, ait Seneca: hæc tertia causa.

At quibus est notum. Qui edocti sunt quantam vim habeat monitum Apollinis Delphici, de qua a Plato Philæbo, & Xenophon 4. Commentar. Cicero multa de Legib. & Tuscul. 1.

Præcipitis monstri. Summè perniciosi, quodque facile monstrum homines in exitum agat.

Gutt ura dira secant. Tollunt de medio, qui enim seipsum nouit, ignorantiam ex sese tollit, in eius locum sapientiam omnium pulcherrimam, & utilissimam admittit.

Prima prudentis laurea. Prima hominis virtus, & quasi primus de ignorantia triumphus est, seipsum nosse.

EMBLEMA CLXXXVIII.

Permultos non rarè videre est excellenti forma, & dignitate corporis homines, qui ingenio planè stolido, & pene nullo sunt, vt reuerà simulacra quædam esse citius quam homines videantur. Vnde spectat Cleanthis illud.

Ingressa vulpes. 1. Astutus quidam, & festiuus homo, ille enim accipe.

Choragi. Statuarij.

Pergulam. Officinam.

Fabre. Affabrè, ingeniosè.

Vt spir. Solum. Vt ei solus sensus, & vox deesse videretur, ad viuum erat expressum.

Cæteris vniſceret. Quasi viuum apparetet.

Id. Caput humanum.

Illæ. Vulpes, id est, cautus quidam, & veterator, ſpectato artificio hominis, ita pronuntiauit, &c.

EMBLEM. CLXXXIX.

Hic aries aurei velleris Phryxum per maris tempestuosi discrimina vehens, typus est locupletis cuiusdam hominis, sed planè stolidi, & communi sensu vacui, qui cum seipsum tegetè non possit, ducitur ad mulieris, aut serui arbitrium. Ea verò miſera censenda est seruitus, non quæ à fortuna, sed quæ ab animi nascitur imperitia, quæ in summa etiã copia non potest non esse alijs mancipata. Huc pertinet dictum Diogenis, cum diceret, indoctum diuitem, arietem esse in aureo vellere.

Residens pretioso. Sedens, insidens in vellere aureo.

Et flauam. Non horret marinos turbines, quamquam horrificos.

Sensu hebeti. Imperitus, stolidus.

Diuite gazæ. Opulentus, locuples.

Coniugis, aut serui. Qui sit.

EMBLEM. CXC.

Ad fidem vxoriam quatuor hic spectanda proponuntur, dextrarum coniunctio, sessio, canis symbolum, pomi insitio, seu donarium. Dextra, pro nota fidei, vt iam suprà monuimus: puella viro asidet: quod ad constantiam in amore refertur: sedes enim

EMBLEM. ANDR. ALCEATI
enim notam habet stabilitatis. Canis, animal hero-
fidum, fidei aliam rationem habet. Malus arbor. Vene-
neri sacra, vt ex Poetarum scriptis patet.

Puella. Vxor marito dextram iungens.

Vt sedet. Stabilitatis nota.

Vt catalus. Fidei symbolam.

Fidei species. Fidelitatis imago expressa.

Veneris quam si. Quam fidem si mutua coniugis
vtriusque copula confirmet.

Malorum in lena. A sinistra parte non inconcinne
atuetur malus.

Poma etenim. Poma Veneri sacra.

Sic Scheneida. At alantam in cursu Hippomenes vi-
cit, proiectis pomis aureis. Ouid. 10. Metam.

Petit Galatea. De qua 3. Ecloga Virgil. aut de ea
Ouid. 13. Metam. vide Prou. Malis ferire.

EMBLEM. CXCI.

A Mor coniugum ita mutuis, ac puris esse de-
bet, vt quamquam quidpiam sit in altero quasi
virulentum, & alter nonnihil in animo rixarū alarū
propter tamen sacram coniugij copulam ab altero
debet euomi, & penitus ei jeci. Quod ipsum pluri-
bus explicatur à Basilio Magnō Hom. 7. in Hexa-
meron. vnde petitur hoc Emblem.

Cum furit in Venerem. Cum rapitur ardore coi-
tus.

Muranam ciens. Ingenti sibilo muranam ad se
allicit.

Viri. Viperae.

Maxima debetur. Imitatio ex Iuuenale,

Ma-

Maxima debetur puero reverentia, si quid

Turpe paras.

Coniux alternum. D. Paul. Vir vxori debicum red-
dat, & vxor viro. Mulier sui corporis potestatem nō
habet, sed vir.

EMBLEMA CXCI.

Hoc transtulit è Græco Antipatri, seu Strato-
nis: simileque est Ouidianum de Nuce argu-
mentum. Que stus est quorundam parentum mise-
rorum de susceptis liberis, à quibus nonnumquam
coniunctiuntur in extremas ærumnas, & vitæ disci-
mina, vnde illos valdè pœnites, se liberos eiusmodi
tam nefarios, & improbos suscepisse.

Ludib. pueris. Laboriosus quidam rusticus me in-
seuit in trivio, ludibrium pueris, alijsque lapides
hinc inde proijcientibus.

Laceris ramis. Excussis, deiectisque frondibus.

Perstricto libro. Cortice etiam percusso sæpius, &
impetito, rupto, scisso.

Fundis. Iaculis, ballistis.

Per latus omne petor. Lapidatione vndique conficior.

EMBLEM. CXCHII.

Proposito auicularum exemplo, in quibus naturā
duce summus amor, curaque deprehenditur erga
suos fœtus, arguitur matrum quarundam immaniū
barbara, & plusquam ferina crudelitas, quæ suis vi-
tam adimant, edoctæ ab aue palumbæ, quo affe-
ctu in eos esse debeant. Petitum id è Græco An-
tipatri.

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

Ante diem vernam. Antevernum tempus, ipso hyemis scæviente frigore. Plin. 10. 35.

Canapalumbes. Cuius plumæ canitiem referunt.

Præcoqua, & ova fouet. Quæ satius foret in tempus vernum poni, lapso rigore hyemis.

Sibi vellit at alas. Auellit sibi plumas.

Queis nuda. Quibus destituta.

Deficit iosa. Emoritur.

Ecquid Colchi. Num te pudet Meden, quæ liberos sustulisti, vel te etiam Progne, quæ filium Ictym interfecisti? De ijs alio loco.

EMBLEM. CXCIV.

E Græco item anonymi Scriptores plerique graues, vt ostenderent longè pulcherrimam pietatis in parentes simulacrum, Aneam insigni pietate virum, & qui è medio patriæ incendio, senio affectu patrem liberarit, atque humeris sustulerit, representari voluerunt. Et verò ea vna pietas est, quæ hominem maximè commendat, vel quæ inratissimos hostes ad mansuetudinem, lenitatemque cogat, manusque continere iubeat.

Per medios hosteis. Græcos.

Ab igne patriæ Incendio Ilij.

Dulce parentis onus. Anchisem, patrem suauissimū.

Ouid. 2. Pastor.

Deque viri collo dulce pependis onus.

Sene rapto. Tracto è filij manibus, interfecto.

Adorea. Gloria bellica. Plin. 3. 18. & Fest. Pompe

Brepto patre. Extracto è flammis, liberato, seruato.

EMBLEMA CXC.V.

Phidias Veneris statuam effinxit, quæ pede testudinem premeret, vt significaret duabus maximè rebus commendari honestam matrem familias, silentio, & familiæ procuratione. Vt enim nullum vitium citius fœminam dedecorat quam loquacitas; sic hæc probro solent affici, quæ hac illacque cursitant.

Hæc facies. Effigies.

Molli pede. Delicatulò. Allusio tacita ad mulieris nomen, quod à mollitie ductum volunt.

Phidias. De quo Plin. 8. 34. & 36. 5. hic verò, vt obiter, nomen Phidias, fortè dissyllabum, propter priorem longam.

Sexumque refert. Nomen Veneris variè sumi palam est, pro amoris Dea, pro vxore, amica, &c.

Manere domi. Agere quæ sunt matris familias. Columella initio 12. De re rustica.

Tacitas puellas. Taciturnas fœminas.

EMBLEM. CXC.VI.

Agnouerunt, vel ipsi pagana superstitionis affectatores, quam sancta, & necessaria esset matrimonij rectè instituti copula, quæ vxor admoneretur maritum etiam parentibus ipsis esse preferendum, & contra. Quod ipsum perspicuè sancitum constat Euangelicis litteris, quo loco dicitur. *Virum relinquere debere parentum conuictum, vt vxori adhereret.* Sumitur hæc Emblematis historia ex Laconicis Pausania lib. 3.

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

Ni secum Icarus. Sed eam, vt secum maneret, pat er retentabat.

Ille. Vlysses.

Ithecam. Suam patriam, suum regnum.

Hic offert Sparten. Pater Icarus offerebat. Lacedæ monem, è qua oriundus fuit.

Manet anxia. Ancipiti cura cogitandi sollicita, quæ maxime sequeretur.

Virgo. Penelope, fœmina viripotens, vt apud Iuris interpretes, l. Mulieris, de verb. signif.

Sedens. Penelope.

Obnubit ocellos. Quod etiam verecundiæ signum: vel alludit ad nuptiarum veterem ritum. Mulier enim nupta, id est, obuoluta ducebatur in mariti domum. Nubere est velo tegere.

Queis. Quibus signis.

Sibi prælatum. Nouit Icarus Vlysses maritum sibi prælatum esse.

Hocque pudori aram. Hoc cultu, & imagine consecrauit aram Pudicitiae.

EMBLEM. CXCVII.

PLerique patres imposituni, & auari honestas, & liberali fortuna præditas filias elocare non dubitant hominibus podagricis, scabie Neopolitana cõfectis, aliòve luis genere, quæ semimortua cadauera suo contactu non minus noceant, quam quæ viuis olim mortua copulabantur à nequissimo tyranno Mezentio, te quo Virgil. 8. Æneid.

Di meliora pijs. Di melius. Optatio frequēs apud auctores, sed Poetas maximè.

Mezen-

Mezenti. Dure pater, Mezentio similis.

Cur age sic me Compellas? Cur me vocas Mezentium?

Emptus quod tibi. Qui generum tibi acciaisti, vt me illi elocares. Alludit ad matrimonij speciem, qua coemptio dicebatur, de qua Cicer. in Topic. & Virgil. Eclogis:

Teque sibi generum Tethys emat omnibus vndis.

Gallica quem scab. Qui confectus est lue Hispanica, seu morbo Neapolitano.

Mentagra. Morbus à mento dictus, qui per faciē, collum, pedes, & manus, facio, & insolito quodam furfure dilatatur. Vide Plin. l. 16.

Corpora corporib. Imitatio Virgil. ex 8. Æneid. vbi de Mezentio:

Mortua quin etiam iungebat corpora viuīs.

Componens manibusque manus, atque oribus ora.

Efferaque Etrusci facta. Reuocare Mezentij Etruscorum ducis truculentissimi facinora.

EMBLEM. CXCVIII.

VT ex naturis animantium, rerumque aliarum spectata proprietate, sumitur aliquod symbolū ad aliquid de signandum, ita ex plantis, & arboribus: vt cupressus hic ad tria accommodatur 1. ad æqualitatem inter suos significandam, quòd ea arbor, & in folijs, & fructibus videatur aliquam æqualitatem obseruare 2. ad mortis notam: eius enim rami adhibebantur olim in magnatum, Principumque funeribus 3. in eos torquetur, qui quamquam pulchrum

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

nescio quid præ se ferāt, nullos tamen ex se fructus educunt.

Indicat. &c. Nam cupressus, à fructuum æqualitate, pariterque ramorum quos producit.

Funesta. Funeribus apta.

Comere. Ornare.

EMBLEM. CXCIX.

Quercus, Ioui sacra, pro salutis usurpata symbolo. Plures rationes pete à Plutarcho. Quæna, seu ciuica corona eï dabatur olim ciui, qui ciuem seruasset, tamquam vitæ testis, & salutis acceptæ monumentum. Sed & torqueri quercus potest, vel ad hominem, vel ad rem, quæ olim magno in honore fuerit, sed nunc nihil aliud sit quam magnis umbra, vt de Pompeio Cæso Lucanus cecinit.

Grata Ioui. Claudin. 3. Raptus Proserpinæ:

Quercus amica Ioui. —————

Seruanti ciuem. Lucan. primo:

Seruati ciuis referentem præmia quercum-

Glande aluit. Vetusti illi homines quernà glande victitabant, nos sola quercus umbra vtimur: sic reum omnium sua sunt tempora.

EMBLEM. CC.

Salix Homero dicitur Odyss. quia salicis fructus cum vino propinatus sterilitatem inferat, genitale semen extinguat, & libidinis impetum marcore afficiat, ait Plin. Sed propter obscœnum verbum, malim in eos conuertere, qui licentius Venere abutuntur; quos ideò meritò frugiperdas, & seminiperdas appellaris.

Cli,

Clitorij homines moribus. Abstemijs, vel potius ni-
mium addictis rei Venereæ.

EMBLEM. CCI.

A Bietis schema potest accommodari ijs, qui
quamquam in loco satis commodo versentur,
tamen ad ampliorem quæstum faciendum, sese peri-
culis obijcere non reformidant.

Apta fretis. Nauigijs. Plin. 10. 16.

In montibus editur altis. Maro Eclogis:

Populus in fluuijs, abies in montibus altis.

In aduersis maxima comoditas.

EMBLEM. CCII.

P Icea facile potest eum significare, qui sine libe-
ris decedit: aut referetur ad eum, qui nullum sui
monimentum reliquerit, cuius nempe vita, ac mors
iuxta æstimatur, vt ait Sallustius.

Stalones. Virgulta ex radicibus, aut trunco produ-
cta.

Index. Symbolum.

EMBLEM. CCIII.

P Lutarachus testis est in Præceptis connubialibus,
Cotonea quod cor reficiant, suauemque ori ha-
litum inspirent, olim Solonis lege nouis coniugibus
dari solita, vt admonerentur coniugi primo illo cõ-
gressu omnia transgenda corde puro, ore, linguaque
adornata, & pudica.

EMBLEM. CCIV.

Hedera perpetuo viret, tenax est, eique partim o-

EMBLEM. ANDR. ALCIATI

lesta cui hæret: corymbos aureos producit, extrâ viridis, in cæteris pallefcens. Poetarum conditionem repræsentat, qui hærent studiis, sibi que interdum nocent, quod ferè corporeis exercitationibus careant: famam tamen nominis nunquam morituram, quasi mercedem auream expectant: solantur enim spe, & studiorum molestias atque difficultates sempiternæ laudis opinione leuant.

Haudquamquam arefcens. Perpetuo in virore manens.

Cisso que puero. Cissus, liberi saltator, & histrio, in quemdam terræ hiatum lapsus perijt. Tellus florem produxit adolescenti cognomen. Sic. Epigramm.

Bacchus amat Hederam. Inde dictus.

Exterius viri lis. Plin. 16. 34.

Hinc apti vates. Horat. 1. Carm.

Me doctarum Hedera præmia frontium.

Idem. Prima feret victricis præmia, &c.

EMBLEMA CCV.

ILex eos refert, qui sunt tumultuosi, spectata nimirum arboris natura, cuius lignum cum frangi nisi admodum difficulter possit, se tamen aliquando diffundit, & fatiscit. Ita sediciosi non nisi à se ipsis ferè auelluntur, & franguntur. Sumpta similitudo ex 3. Rhetor. Aristot.

Rumperet. Rumpat, tempus pro tempore.

EMBLEMA CCVI.

Citrus, & malus Medica fructum habet, cuius cortex aurei coloris, saporis austeri, intus verò dul-

dulcis succus: ita se blandus amor, idemque amarus habet. Proinde pomum Veneri sacrum.

Iucundus amaror. Bellè quidam è recentibus.

Non amor antiquis fuerat, sed amaror ab annis.

Dicendus, cum sit semper amarus amor.

Plutarch. 5. Sympof. 7. Probl.

EMBLEM. CCVII.

BVxus amafiorum naturam, conditionemque refert: habet enim perpetuum virorem, lignūque pallidum, quo tamén tibiæ, & fistulæ componuntur. Sic illi in amore perpetuò virent, sed tamen ex affe ctibus, plerisque biliofis pallorem contrahunt; nihilominus sermone blando, ac suavi oratione semper aliquid concinunt.

Disparibus fistula. Virgil. Eclog.

Est mihi disparibus septem compacta cicutis

Fistula. ———

Deliciis teneris. Amoribus blandis.

Pallor inest. Ouid. 2. Metamorph.

——— *Buxoque simillimus ora*

Pallor obit. ———

EMBLEM. CCVIII.

AMygdalus citissimè floret, tardissimè fructum profert. Plin. 16. cap. 25. Ita præcocia illa ingenia, quæ habent præclaram quamdam indolem, vix aut certè serò admodum perueniunt ad frugem, ait Fabius lib. 1. cap. 3.

Pupillos. Pueros.

Præcocis. Qua de voce Gell. 10. 11.

EMBLEM. CCIX.

Morus, quasi moros, id est, stultus, malè impo-
 sito nomine, sapiens arbor est: numquã enim
 germinat nisi frigoribus exactis: ita vir prudens,
 maturè suis rebus prospicit, neque se temerè peri-
 culis obijcit.

Sapiens nomina falsa. Plin. 16. 25. Prouerb. Ma-
 turior moro.

EMBLEM. CCX.

LAurus in vaticinijs olim fuit adhibita: vnde ad
 symbolum rerum futurarum non malè potest
 accommodari, quemadmodum etiam ad salutem in-
 dicandam.

Carolo V. Imper. Thunis referenti victoriã lau-
 rea corona debetur, quam triumphantes antiquitus
 gestabant. Plin. 15. cap. vlt.

Præscia venturi. Vt Claudian. 2. Raptus:

— *Venturi præscia laurus Fluctuat.* —

Subdita puluillo. Apposita cervicali, proinde di-
 citur.

Pænis. Thunen sibus, qui eam regionem incolunt,
 in qua olim Carthago fuit.

EMBLEM. CCXI.

Albæ populi frondibus statuæ Herculis orna-
 bantur, ad significandum temporum conti-
 nuum cursum, motumque perpetuum in diem, &
 noctem. Nam frondes eius arboris altera parte ni-

glicantes, alterà verò penè candida. Herculem ve-
rò pro tempore vsurpatum notat Macrobius, vt
etiam pro Sole, spectatà vi nominis.

Herculeos crines. Virgil. 8.

— *Herculeà bicolor cum populus vmbra*
Velauitque comas.

FINIS.

V I T A

ANDREÆ ALCIATI

MEDIOLANENSIS

IVRISC. CLARIS.

Per Claud. Minoem conscripta.

ANDREAS Alciatus in pago Alciato,
 seu Alzato Mediolanensi natus, è no-
 bili Alciatorum genere, suæ ætatis Iu-
 risconsultorum, & politorum hominũ
 gloriam incredibili studio, ac virtute
 longè post se relinquit interuallo. Is adolefcens, cũ
 primum ingenij cultum caperet, laudatos, & erudi-
 tos institutores nactus est, sed in primis Ianũ Par-
 rhasium, qui litteras humanitatis summa nominis
 fama docuit. Eas disciplinas cum Alciatus auidè
 arriperet, seque ijs non leuiter tingeret, earum ta-
 men vsum omnem ad peritiã Iuris, cui sese totũ
 addicebat, optimè referendum esse duxit, vt eæ pri-
 mæ artes, in quibus alij tamquam apud Sirenum
 scopulos confenescent, vni huic ancillarentur. Ille
 itaque quòd serio id studij capesseret, breui admo-
 dum spatio temporis in eo profecit, vt dignus exi-
 stimaretur, qui doctoris insignibus honestaretur:
 quem honorem suorum omnium gratia, & appro-
 ba-

batione facilè est affectus. Cui cum pro dignitate responderet, quamquam nondum adolescentiæ tempus excessisset, sic ab omnibus suspiciebatur, tantamque de se admirationem concitabat, ut de rebus etiam gravissimis, & quæ non nisi veteranis, & longo usu exercitatis viris proponi solitæ essent, argutè, politeque responderet. Ergo Mediolani per triennium moratus, sese foro parabat, munusque aduocationis magnà certè laude, summaque fide, & religione sustinebat, cum cœpit eius nomen apud exterarum rationes, nedum suos Italos, innotescere. Accitus enim est ad publicum professionis munus ab Auenionensibus, stipendium sexcentorum meruit, cum numquam ad eum diem Cathedram, ut ipse ait, conscendisset: qua in vrbe per aliquot annos ita ingenium suum, & industriam mirificè probauit, ut vnus penè inter laudatos Iuris interpretes, solusque egregiè doctus commendaretur. Quà hominis fama excitatus Franciscus Primus, Galliarum Rex, ingeniorum solers æstimator, idemque fautor liberalissimus, Alciatum ad Biturigum Academiam vocauit, honorario illi duplicato; aded ut pro sexcentis, secundo quam eo venerat anno, mille, & ducentos consequeretur. In eà vrbe Galliæ celebri quantum ille per quinquennium præstiterit, supersunt etiam hodie testes permulti, laudati, & excellentes viri, qui Alciatum docentem illic audiuerunt testes etiam libri editi aternà digni memoria, quos ille successiuè horis summo studio, varique ingenio reliquit. Quæ laus hominis cū indies incrementum caperet, Franciscus Sfortia, Mediolanensium

VITA ALCIATI.

sium Dux, sui popularis amore, ac gloria captus, eum moras ne tentem, peneque tergiuersantem reuocauit; utque omnem excusationis remoram interci- peret, senatoria dignitate ornauit, & ut Ticini docē di partes sustineret, ab eo impetrauit. Paulò post certis de causis Bononiam, studiorum omnium altricem petiit, in qua totos quatuor annos ea omnium admiratione Ius ciuile docuit, ut nullus satis doctus è scholis redire putaretur, nisi qui Alciatum audiisset.

Ticinum postea reuocatus, ita iuente Carolo Imperatore, per annos aliquot illic resedit, nihil de inceptis laboribus remisit, gloriam, quam tot vigilijs comparauerat, auxit: ut putaret sibi exemplar propositum Herculis illius Tragici, cui finis laboris vnus, ad sequentem gradus pareretur. Ferrariã deinde inuisit Ducis Herculis amplissimis conditio- nibus adductus, & prostratam Academiam extulit. In qua quidem vrbe nobilibus, & doctis homini- bus, ut semper affluent, ut in alijs, quas incolerat, non modò viua voce profitendo, sed & permulta, va- riatque scribendo, id effecit, ne viuis, & presentibus modo consuluisse videretur, sed & posteris idem multò cumulatiùs præstaret.

Post multos tandem peregrinationum labores, Ticinum repetit, in eaque vrbe suarum fortunarum tabulas postremò collocauit. docuit tres, quatuorve ad summum annos, vir qui nullis ætatis difficultati- bus, neque quietis alicuius, quam capere poterat, blanditijs delinitus à cæpto opere, & studio cessa- uit. De qua tamen tam frequenti concursatione,
quam

quam plerisque suspetam præsenferat, seipsum purgavit, vt peregrinationum non temerè susceptarum rationem probabilem redderet. Dum enim bellicosum tumultus subterfugeret, tunc a que suis studijs quietem perquireret, diutissimè peregrinatus. Principi iusionibus huc atque illuc agitarus, certam sedem tenere non potuit. Nos verò nihil moramur tã crebram locorum mutationem: præstantiam hominis potius, & ingenij solertiam debemus æstimare. Ille disciplinarum liberalium, historiæ omnis, Græcæ, & Romanæ linguæ subsidijs fretus, Iuris artem nitiori pristino feliciter restituit, amulatus veteres quosdam magni nominis Iurisconsultos, Herenniū Modestinum, Antistium Labeonem, Attieum Capitonem, aliosque, qui pares fuere in vtriusque linguæ cognitione, artiumque meliorum facultate. Post annum duodecimum, cum ciuilibus, & Pontificij Iuris professoris insignibus ornatus esset, Paradoxa, & Disputationes in publicum emisit, opus elaboratum horis successiuis à candidato adhuc, & tyrone. Quoties enim ea, quæ à suis Doctoribus accepta secum perpenderet, si quæ probabilibus argumentis digna refutatione viderentur, ne confestim memoria exciderent, quibusdam quasi aduersarijs scribere consueuerat: quæ cū paulò accuratius expolisset, in codicè, verasque tabulas referebat. Quæ certè laborem suscepit, vt aliqua ratione Doctorum, qui tum studia Iuris profiterentur, iudicium conuelleret, qui bonarum litterarum cognitionem blauda, & illici voluptate studio Iuris aduersantem dicerent. Ex quo satis sibi factum eo tempo-

re arbitrabatur, si suum litteris humanioribus honorem seruasset, easque iungi sua ætate sapientiæ studijs posse docuisset: quæ omnis spes, expectatioque eum à principio destituit, vt qui à Iuris Doctõibus non aliter quam transfuga incessetur, & ab alijs, qui litteras humaniores profitebantur, vt alienus exploderetur: paulatim tamen eius libri sese insinuarunt, omnibusque in Provinciis Italiae, Galliae, Germaniaeque Academijs locum suum pedetentim obtinuerunt. Nec verò ipse, quoties occasio fert, dissimulat se, reiectà sæculorum aliquot antè lapsorum consuetudine, quam iuuenis erat amplexatus, ad imitationem, & præscriptum veterum, Iuris tradendi rationem studio omni, & industria reuocasse. Videbat enim esse multos, quod ferebat ægerrimè, qui barbaras, & impolitas quasdam interpretationes elegantioribus proferrent, & tritico neglecto, cū atavis vesci mallent glandibus.

Ne verò quis putet eum vnus andadias, aut etiã philantias captũ studio, quædã innouasse, aut etiam docuisse secus, quam qui superiore sæculo floruerunt, si quibus in locis errasse veteres Doctores animaduertent, eorum nominibus parcebat, neque canoris, quod dicitur, nugis idè se acutiorem ostendebat, sed tamquã aliud agens ostendebat, quatenus eis stãdũ esset. Quod prudentiæ fuit opus sanè memorabile ab eodem perfectum, nedum tentatũ, quo suum Iurisprudentiæ lumen reddidit. De elegantia verò, & polito genere dicendi, quod in Iuriscõsulto non se rebant morosi quidam veterani, vt qui à suis magistris persuasi errorem vsu confirmatum mordi-

cus tenebant, ille quædam disputauit, reque ipsa hoc præstitit, vt victam barbariem à Philosophiæ Juris latifundijs ablegaret.

Sua quædam correxit ætate maturior, quæ sibi adolescenti fatetur excidisse: quonamine à quibusdam reprehensus, seipsum honestà oratione purgauit: id enim se fecisse consultò, & maximis exemplis innuit, quia famæ suæ damno nollet in publica studiorum causa præuaricari. Idem factum ab Hippocrate medicâ arte clarissimo, qui ne posteri erarent, quædam malè à se tradita primus correxisset. M. verò Tullius, cum Rhetorici libri, quos iuuenis ediderat, non satis placerent, de Oratore ad M. Brutum scripsit, & à se iam edita pleraque damnauit. Sic & Fabius Quintilianus, cum prius duos de arte Rhetorica libros emisisset, ijque non satis probarentur, duodecim illos composuit, quibus & priores emendauit, & magnam inde famam est consecutus. Meritò igitur quod alijs laudi datum est, fraudi non debuit esse Alciato. Hac celebritate famæ notus, vt à viris solidè doctis cultus est, quos & vicissim coluit impensissimè, in primisque, vt Italos prætermittam, Iac. Minutium, Ioan. Seluam, Petrum à Stella, Iuris vtriusque interpretem, aliosque non paucos: sic à quibusdam maleuolis proscissus, & exagitatus. Longouallium infestum habuit, hominem interdum sine mente, ac certè sine iure tumultuantem; Alciato detrahentem, alios etiam in id contentiõnis genus pertrahentem. Fuit illi æmulus, & quidem symdromos in Italicis Academijs Doctor quidam Iuris.

ALEXANDRINVS nomine, à quo non semel prouocatus, nihil respondit: indignè tamen aliquando tulit, eum quasi sibi oppositum, atque aliquando successorem insultare: quod ostendit hoc carmen in eundem ab Alciato scriptum.

Altiuolam miluus comitatur degener harpam.

Et prada partem saepe cadentis habet.

Mullum persequitur qui spretas fargus ab illo,

Præterita sique auidus deuorat ore dapes:

Sic mecum Oenocrates agit: ac deserta studentum.

Vtitur hoc lippo curia tamquam oculo.

Ita læsus sibi temperabat: sed tamen ne foro cedere videretur, iniuriam acceptam non alià ratione vlciscebatur. Quem iracundi animi affectum celare non potuit excitatus intolerabili, & indigna Francisci Floridi male licentia, qui Zazium, Budæum, ipsamque Alciatum, viros incomparabiles, fuerat ausus contumeliosè lateffere: postquam enim eius insanã diu petulantiam pertulisset, ille qui stili acumine hominem confodere poterat, scripsit in eum carmè satyricum, nomine paullulum mutato, versoque in Ranciscum Olidum, his omnino verbis:

Audent flagiferi matula, stupidi que magistri.

Bilem in nos olidi pectoris euomere.

Reddemusne vicem opprobrijs? sed nonne cicadam

Ala vna obstrepentem corripere istud erit?

Quid prodest muscas operosis pellere flagris?

Negligere est satius, quod nequeas regere.

Sed & aliquot annis antè, præstans illa viri virtus comitem habuit suam inuidiam, quæ successibus eius prosperis succenseret: nam relictis Biturigibus

Ita.

Italiam repetens, cum urbem in se beneficam, & liberalem hoc tetrasticho, grati animi teste, donasset:

Urbs B'turix inuitus amans te desero amantem.

Quinque per aestates terra habitata mihi.

Nunc opus ad Vitulos est à Veruecibus ire:

Ergo vale, & felix sit tibi lanicium:

Quidam maledicus nugator, Alciati nomini infensus, ita respondit, scurriliusne, an contumeliosius, nescio:

Non nos, sed nostros nummos Alzatus amabat,

Qui tacitus spretis vanuis hospitibus

Sed valeat tandem vitulos pasturus: at illum

Nostra vel horrentem frigore lana teget.

Quatamen nugacitate minimè ab incepto cursu deterritus Alciatus infractum animum gessit, perinde atque Hecate, quæ canum latratus nihil moretur. Sed neque ipse caruit suorum reprehensione, ut enim alia multa transiliam, Italus qui idã Doctor Tholosæ professurus, subinde iactitabat aliter à se legum nodos intelligi quam ab Alciato, qui nihil aliud apud nos, inquit, facit, quã quod floreat Turra. Cui spectaculo cum præsentibus adessent viri docti, seu hominis arrogantiam perosi, seu risus captandi causa, ita censuerunt: *Quæ Alciatus floreat, iste olet at.* Et hæc quidem fuerunt laborum sanè multorum, ac grauium testimonia. Is fuit vitæ cursus Alciati, viri sanè dignissimi, qui tumulo nondum tegeretur, ut quæ laudato, & fructuoso conatu inceperat, eadem studiorum contentione perficeret. Nondum ætatis annum octauum & quinquagesimum excedens,

dens, pedum dolore primò quidem leuiter correp-
 tus, deinde paulò grauius, & crebrius, adeò vt cõ-
 tinua febris symptoma illi morbo adiügeretur, pau-
 latim confectus, intra decem, & quatuor dies, sem-
 per integris sensibus toto morbi tempore, animam
 Deo reddidit Ticini anno ineunte Christiano quin-
 gentesimo quinquagesimo supra millesimum;
 sepultus honorificè in Basilica Ticinensi; vir cui
 (ausim dicere) plus sua patria, quam ipse patriæ de-
 beat. Eius symbola, vt quæ ad ingenij adeò excel-
 lentis commendationem pertineant, hic ad extre-
 mum addenda censeo. Vnum fuit illi gentilitium,
 vt ipsemet in Emblematis scripsit, ad nomen Alcia-
 torum alludens: in eo conspicitur Alce, fera Ger-
 manica, quæ vnguibus ostentat auream sententiam
 meden anaballomenos: huius symboli hæc expli-
 catio:

Alciata gentis insignia sustinet Alce,

Vnguibus, & meden fert anaballomenos

Constitit Alexandrum sic respondisse roganti,

Qui tot obuiisset tempore gesta breui?

Numquam, inquit, differre volens: quod & indicat Alce.

Fortior hæc, dubites, ocyor anne fiet.

Quamquam tamen in ea icone Alciati ad viuum
 expressa (qua me nuper donauit ANDREAS THEVE-
 TIVS, Regius Cosmographus) sint insignia familiæ
 Alciatorum sic expressa, vt in scuti planitie sit à
 læua depicta turricula, sub qua aquila erecta, coro-
 na insignita, à dextra, repagula quatuor: supra scuti
 eandem planitiem galea (signum equestris dignita-
 tis) superius etiam ceruinum caput cum pectore

pedibus anterioribus prominens: in apice denique inscriptum verbum emblematis, meden anaballo-
menos. Alterum symbolum sibi proprium, & peculiare fecit, vti memoria proditum à Paulo Iouio. Caduceus est Mercurij inter duo Amaltheæ cornua, cum scriptione, andros dicaion carpos ouc apolytai, eius hæc sententia Emblemate comprehensa:

Anguibus implicitis geminis Caduceus alis

inter Amaltheæ cornua rectus adest.

Pollentes sic mente viros, sanique peritos

Indicat vt rerum copia multa beet.

AD calcem huius Commentarij admonitum esse voluit philologum, me de industria priore illa editione, quam tamquam fœtum abortiuum parturierã superioribus ante actis annis, transiisse vnũ Emblemata, cuius argumentum mihi displiceret, ipsaque sententia, tum quod mihi non faceret ad stomachum, tum etiam quia non videbatur castis auribus committenda, censebatur indigna quæ mea explicatione illustraretur. Ne tamen studiosos omnino defraudem, qui me vrgent, & certè cogunt, vt si nolim enarrare pluribus, quod ingenuè, ac liberè me fateor ignorare, saltem ipsum fontem detegam Emblematis; id quidem certè ea velim cautione factum, ne quis offendatur. Epigrapha, seu titulus carminis sic habet. *Aduersus naturam peccantes, carmen* verò ita:

Turpe quidem dictu, sed & res est improba factu,

Excipiat si quis chœnice ventris onus.

*Mensuram, legisque modum hoc excedere sancta est;
Quale sit in isto pollui adulterio.*

Video allu sum fuisse ad Pythagoræ dictum, audio
id torqueri in nefandum aliquod flagitium, idque
comparatione ostendi, sed hæc satis. Cæterum id
apparet esse tractum ex Heliodori 5. de Insomnijs,
eius hæc verba: Edore tis eis chœnica chezein ea-
lo adelphe eautou mignymenos metron gar he chœ-
nix to de metron nomo eoïce tropon oun tina pare-
nomei pura ta nenonismena cœne tois helle si prat-
ton. Hæc Latine ita sonant: Quisquam sibi visus est
in chœnicem aluum exonerare: conuictus de eo
quod cum sorore cubitasset, damnatus est, mensura
enim est chœnix: at quidem mensura legi similis
est, quodam itaque modo legem transgressus erat,
qui nimirum admisisset aliquid præter leges totius
Græciæ communes.

EM

EMBLEMATVM INDEX IN
locos communes.

Ad studiosorum commoditatem digestorum.

Numerus ad Emblematis cuiusque refertur ordinem.

I n signia Ducatus Me-		<i>Prudentia.</i>	
diolanensis. <i>Emblema</i> 1.		Consilio, & virtute Chi-	
Mediolanum. 2.		maram superari, hoc	
N unquam procrastinan-		est, fortiores, & de-	
dum. 3.		ceptores. 14.	
Deus <i>sive</i> Religio		Vigilantia, & custodia.	
In Deo lætandum. 4.		15.	
Sapientia humana, stulti-		Sobriè viuendum, & non	
tia est apud Deū. 5.		temere credeudū. 16.	
Ficta religio. 6.		Pe pareben ti d'enexa ti	
Non tibi, sed religio-		moi deon oue etcle-	
ni. 7.		sthe. 17.	
Quà Dij vocant, eun-		Prudentes. 18.	
dum. 8.		Prudens magis quam lo-	
VIRTVTES.		quax. 19.	
		Maturandum. 20.	
Fides.		In deprehensum. 21.	
Fidei symbolum. 9.		Custodiendas vïrgines.	
Fœdera. 10.		22.	
Silentium. 11.		Vino prudentiam auge-	
Non vulganda consilia.		ri. 23.	
		12. Prudentes vino absti-	
Ne quæstioni quidem ce-		nent. 24.	
dendum. 13.		In statvam Bacchi. 25.	
		 C c z	Græ

INDEX EMBLEMATVM.

Gramen.	26.	mum posse.	41.
		Firmissima conuelli nou	
		posse.	42.
<i>Iustitia.</i>		<i>Spes.</i>	
Nec verbo, nec facto quē		Spes proxima.	43.
quā laedendum.	27.	In simulacrum Spei.	44.
Tandem, tandem, iusti-		In dies meliora.	45.
tia obtinet.	28.	Illicitum nihil speran-	
Etiam ferocissimos do-		dum.	46.
mari.	29.	Pudicitia.	47.
Gratiam referendā.	30.		
Abstinentia à muneribus		VITIA.	
capiendis.	31.	<i>Perfidia.</i>	
Bonis à diuitibus nihil		In victoriam dolo par-	
timendum.	32.	tam.	48.
		In fraudulentos.	49.
<i>Fortitudo.</i>		Dolus in suos.	50.
Signa fortium.	33.	Maledicentia.	51.
Anechou cai apechou.		In receptatores sicar.	52.
34.		In adultores.	53.
In adulari nescientē.	35.	Ei qui semel sua prodege	
Obdurandū aduersus vr-		rit, aliena credi non	
gentia.	36.	oportere.	54.
Omnia mea mecum por-		<i>Stultitia.</i>	
to.	37.	Temeritas.	55.
		In temerarios.	56.
<i>Concordia.</i>		Furor, & rabies.	57.
Concordiæ symbolum.		In eos qui supra vires	
38.		quidquā audent.	58.
Concordia.	39.	Impossibile.	59.
Concordia insuperabili.	40.	Cuculi.	60.
Unum nihil, duos pluri-		Vespertilio.	61.
		<u>Aliud</u>	

INDEX EMBLEMATICVM.

Aliud.	62.	<i>Auaritia.</i>	
Ira.	63.	Auaritia.	84.
In eum qui sibi ipsi dam- num apparat.	64.	In auaros.	85.
Fauitas.	65.	In aulicos.	86.
Obliuio, paupertatis pa- rens.	66.	Infordidos.	87.
<i>Superbia.</i>		In diuites publico malo,	88.
Superbia.	67.	In auaros, vel quibus me- lior conditio ab extra- neis offertur.	89.
Impudentia.	68.	<i>Gula.</i>	
Philantia.	69.	Gula.	90.
Garrulitas.	70.	Oculi effigies,	91.
Inuidia.	71.	In parasitos.	92.
<i>Luxuria.</i>		paruam culinam duobus ganeonibus non suffi- cere.	93.
Luxuriosorum pes.	73.	Captiuus ob gulam.	94.
Tumulus meretricis.	74.	In garrulum, & gulosum.	95.
In amatores meretri- cum.	75.	Doctore agnomina.	96.
Cauendum a meretrici- bus.	76.	<i>Natura.</i>	
Amuletum Veneris.	77.	Natura.	97.
Inuolabiles telo Cupi- dinis.	78.	Ars naturam adiuuat.	98.
Lasciuia.	79.	In iuuentam.	99.
<i>Desidia.</i>		In quatuor anni tempo- ra.	100.
Desidia.	80.	<i>Astrologia.</i>	
Desidiam abiiciendam.	81.	Scyphus Nestoris.	101.
In facile a virtute desci- scentes.	82.	Quae supra nos, nihil ad nos.	102.
Ignauia.	83.		In

INDEX EMBLEMATVM.

- In Astrologos. 103. hantur. 120.
 Qui alta contemplantur, In occasionem. 121.
 cadere. 104. In subitū terrorem. 122.
Amor. In illaudata laudantes.
 Potentiſſimus affectus, 123.
 Amor. 105. In momentaneam felici-
 Potentia Amoris. 106. tatem. 124.
 VI: Amoris. 107. Ex damno alterius, alte-
 In studiolum captum a- rius vtilitas. 125.
 more. 108. Bonis auspicijs incipien-
 Antenos, id est, Amor dum. 126.
 virtutis. 109. Nihil reliqui. 127.
 Antenos, Amor virtutis Malè parta, malè dilabū-
 alium Cupidinem su- tur. 128.
 perans. 110. Semper præſtò eſſe infor-
 Dulcia quandoque ama- tunia. 129.
 ta fieri. 111. Remedia in arduo, mala
 Ferè ſimile ex Theocri- in pronò eſſe. 130.
 to. 112. *Honor.*
 In ſtatuum Amoris. 113. Ex arduis perpetuū no-
 In obliuioné patriæ. 114. men. 131.
 Sirenes. 115. Ex litterarū ſtudijs im-
 Senex puellā amās. 116. mortalitatem acquiri.
 In colores. 117. 132.
Fortuna. Tumulus Io. Galeacij.
 Virtuti fortuna comes. 133.
 118. Optimus ciuis. 134.
 Fortuna virtutem ſupe- Strenuorum immortale
 rans. 119. nomen. 135.
 Paupertatem ſummis in- Nobiles, & generoſi-
 genijs obelle ne proue 136.

INDEX EMBLEMATVM.

- Duodetim certamina De morte, & amore.
 Herculis. 137. 154.
 In nothos. 138. Informosam fato prære-
 Imparilitas. 139. ptam. 155.
 In descilcentes. 140. In mortem præproperã.
 Emulatio impar. 141. 156.
 Albutij ad Alciat. &c. Terminus. 157.
 142. Opulenti hæreditas. 158
Princeps.
 Princeps subditorum ia- Amicitia etiam post mor-
 columitatem precau- tem durans. 159.
 rans. 143. Mutuum auxilium. 160.
 In Senatum boni Princi- Auxilium numquam de-
 pis. 144. sciens. 161.
 Cõsiliarij Principũ. 145 Gratia. 162.
 Opulentia tyranni, pau- *Hospitalitas.*
 pertas subiectorũ. 146 In detractores. 163.
 Quod nõ capit Christus, Inanis impetus. 164.
 rapit fiscus. 147. Aliquid mali propter vi-
 Principis clemẽtia. 148. cinum malum. 165.
 In eum qui truculentiã
 suorum perierit. 166.
Respublica.
 Salus publica. 149. Echthron adora dora.
 Respublica liberata. 150 167.
Vita.
 In vitã humanã. 151. A minimis quoque ti-
 Ære quandoque salutem mendum. 168.
 redimendam. 152. Obnoxia infirmitas. 169
 Vel post mortem formi-
Mors. dolosi. 170.
 Cum laruis non luãtan- *Vindicta.*
 dum. 153. Iusta vindicta. 171.
 Iusta

INDEX EMBLEMATVM.

Inflavtio.	172.	Diues indoctus.	189.
Paré delinquétis, & sua-		<i>Matrimonium.</i>	
foris culpā esse.	173.	In fidem vxoriam.	190.
Alius peccat, alius ple-		Reuerentiā in matrimo-	
ctitur.	174.	nio requiri.	191.
Infani gladius.	175.	Infœcunditatem sibi ip-	
<i>Pax.</i>		si damnosam.	192.
Pax.	176.	Amor filiorum.	193.
Ex bello pax.	177.	Pietas filiorum in paren-	
Ex pace vbertas.	178.	tes.	194.
<i>Scientia.</i>		Mulieris famā, non for-	
Doctos doctis obloqui		nam vulgatam esse o-	
nefas esse.	179.	portere.	195.
Eloquentia fortitudine		In pudoris statuā.	196.
præstantior,	180.	Nupta contagioso.	197.
Facundia difficilis.	181.	<i>Arbores.</i>	
Antiquissima quæque		Cupressus.	198.
commentitia.	182.	Quercus.	199.
Insignia Poetarū.	183.	Salix.	200.
Mulicam Dijs curæ ef-		Abies.	201.
se.	184.	Picea.	202.
Littera occidit, spiritus		Cotonea.	203.
viuificat.	185.	Hedera.	204.
Dicta septem Sapientū.		Ilex.	205.
186.		Malus Medica.	206.
<i>Iguorantia.</i>		Buxus.	207.
Submouendam ignoran-		Amygdalus.	208.
tiam.	187.	Morus.	209.
Mentem, non formam,		Laurus.	210.
plus pollere.	188.	Populus alba.	211.

F I N I S.

45
8

5.188